

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Pomagajmo obnoviti bolnico Franjo!

Prispevke lahko nakažete na posebne račune »Za obnovo bolnice Franje«

Zadružna kraška banka - št. **26359**Zadružna banka Doberdob in Sovodnje - št. **700246**Banca di Cividale - Kmečka banka - št. **404860**Antonveneta (agencija 8 - Ul. Filzi) - št. **12970S**

ČETRTEK, 27. SEPTEMBRA 2007

št. 228 (19.011) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vvaži Žalžir nad Cerknimi, raznožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Gocu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasujeniji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

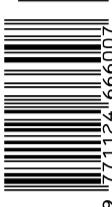
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVIN

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli)

9 77124 666007

Primorski dnevnik

*Bistvo je,
da vrata
ostajajo
odprta*

DUŠAN UDÖVIČ

Pri ocenjevanju, kako so se iztekel avdicije Paritetnega odbora z upravitelji narodno mešanih občin, želimo izpostaviti ugotovitev, da je bila izbira poti dialoga tudi ob tej priložnosti najboljša. Ni misliti, da bi se zaščitni zakon izvajal, če ga okolje ne bi razumelo in sprejemalo. In še takoj ovir ne bo manjkalo, saj živimo v državi, ki je prislovična domovina izgovorov, birokratskih pasti, ovinkov in zapletov.

Vendar imamo več razlogov, da gledamo na to dogajanje z optimizmom. Med njimi izstopa položaj v videmski pokrajini, za katero se tudi ob avdiciji potrjuje vtis, da je bilo iz vidika manjšinskih pravic v zadnjih letih vendarle marsikaj urešeno. Ponekod so za dvojezične napise že poskrbele same občine. Lahko rečemo, da je bil pri tem poleg obvezne politične volje pomemben zakon 482 o jezikovnih skupnostih, čigar izvajanje je zgledilo pot tudi našemu. Medtem se ni zrušila nobena občinska stavba, nikjer ni bilo nikake revolucije, pred katero poskušajo strašiti tudi danes. V Reziji, ki jo ob današnji razpravi v deželnem svetu nekateri označujejo kot tujek v zaščitnem zakonu za Slovence, je učenje domačega jezika prineslo samo koristi, materialne in kulturne. Tudi deželni zaščitni zakon v tem pogledu nikomur ne vsljuje ničesar, dovolj je prebrati, kaj v njem piše. Soditi pod njegovo okrilje za neko občino ne pomeni nič drugega kot izkoristiti dane možnosti, zakon pa je tudi dovolj fleksibilen, da omogoča jezikovno zaščito na ravni dosežene stopnje zrelosti in ta očitno ni povsod enaka. V želji po njeni rasti pa mora zakon ohraniti to, kar je navsezadnje najpomembnejše: odprta vrata.

SLOVENSKA MANJŠINA - Danes v deželnem svetu

Zakon FJK za Slovence pred končnim ciljem

V levi sredini še nekaj nedorečenosti o Reziji

TRST - Deželni svet bo danes obravnaval in najbrž zvečer tudi odobril zakon za zaščito slovenske manjšine. V imenu leve sredine bo zakonski predlog predstavila Tamara Blažina (-LD), stališča desne sredine pa bo predstavil Roberto Molinaro (UDC). Zakon, ki sodi med predvolilne obvezne Illyjevega političnega zaveznštva, je predložil odbornik Roberto Antonaz.

V levi sredini povzroča nekaj težav vprašanje Rezije, o kateri imajo Državljanji za predsednika ločeno mnenje. Sinoč so to vprašanje menda razčistili. V desni sredini, zlasti v Forza Italia, pa so prepričani, da je zakon napisan na koži Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Na 3. strani

Cosolini predstavil tehnoški okoliš za ladjarstvo in navtiko

Na 4. strani

S. Quirico e Giulitta: zanimanje za Devin-Nabrežino

Na 6. strani

Kraški sir na mednarodnem srečanju proizvajalcev sira v Piemontu

Na 6. strani

Slovenski generalni konzul Šušmelj včeraj pri goriškem županu

Na 14. strani

MJANMAR - Včeraj najmanj 4 mrtvi in 100 ranjenih

Vujaški režim skuša s silo zatreći demokratični protest

Civilisti nudijo pomoč ranjenemu budističnemu menihu

ANSA

YANGON - Položaj v Mjanmaru, kjer deseti dan potekajo protesti za demokratizacijo pod vodstvom budističnih menihov, se je včeraj resno zaostrel. Prvič od začetka protestov so varnostne sile uporabile silo, pri čemer so bili v Yangonu po navedbah prič in oporečnikov ubiti naj-

manj štirje protestniki, ranjenih najmanj 100, od tega polovica menihov, kakih 200 menihov in aktivistov pa so aretirali. Dogodke v tej azijski državi budno spremljajo po svetu, na nujni seji pa se je sestal tudi Varnostni svet ZN.

Na 18. strani

ŠPANŠČINA-FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA

TRINITY COLLEGE LONDON

Pooblaščeni center št. 5934

- Dnevni in večerni jezikovni fečaji vseh stopenj
- Posebni fečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke, srednješolsko mladino
- Intenzivni fečaji in konverzacija
- Fečaji za podjetja
- Pripravljalni fečaji za izpite University of Cambridge
- Predavatelji v materinščini

Cast: upravni center in opora Trinity za Furlanijo Julijsko krajino predavateljem angleščine

Sedež izpitov Trinity College London

Jezikovni fečaji
SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, Ul. S. Francesco 6 - Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: info@scuolaperinterpreti.it

ANGLEŠČINA-SLOVENŠČINA-NEMŠČINA-HRVAŠČINA

SPANŠČINA-FRANCOSČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA

ANGLEŠČINA-SLOVENŠČINA-NEMŠČINA-HRVAŠČINA

SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, Ul. S. Francesco 6 - Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: info@scuolaperinterpreti.it

GLOSA

Trst do okolice od nekdaj mačehovski

JOŽE PIRJEVEC

Postojnski dekan Peter Hicinger je leta 1865 napisal za »Novice« zgodovinsko študijo o Trstu od najstarejših časov do sodobnosti. Med drugim je tudi poročal: »Vendar v mestnem svetu je okolica z malo odborniki zastopana; tržaško mesto voli samo iz svoje srede 48 odbornikov, po dvanajst iz vsakega izmed štirih vilnih razredov; okolica ali obmestje pa le šest odbornikov voli, po enem iz vsakega okraja (...) Koliko nepristojna razmema med mestom in obmestjem je v takem številu odbornikov, se kaže iz števila stanovalcev; mesto namreč šteje 65.000, obmestje pa 31.000 duš, torej skoraj polovico mimo mesta; odbornikov pa ima obmestje samo deveti del mimo mesta. To nepristojnost je hotela poravnati nova postava cesarska preteklega leta, ki je za mesto odločila samo štrideset, za obmestje pa štirinajst odbornikov. Res, da mestnjani imajo v primeri s svojim številom toliko večje premoženje, kakor stanovalci obmestja; pa v sremskih in deželnih rečeh tu di glave nekaj veljajo, in ne samo zlati. Tedaj pa, kako se hočejo izteči razmere med mestom in obmestjem? Mestni odborniki skrbijo za mestno obilino, ker njihovo število premaguje; obmestje pri mnogih rečeh zastaja, in vendar mora z mestom vred pri davnih prikladati, in vrh tega še domačo vojaščino opravljati. Mesto je za velik del poitaljančeno, in črila skoraj le italijsko narodnost; obmestje je slovensko, in slovenska narodnost in njene potrebe so v nevarnosti, da se ne bi puščale bolj in bolj, in poslednjič popolnoma v nemar. Z radostnimi srčci je v tedaj obmestje prejelo novo postavo, ki mu daje več odbornikov in zagovornikov; mesto pa, ali prav za prav neka stranka med njegovimi odborniki, je nejevoljno sprejela tisto odločitev, ter je išče s tem v okom priti, da hoče mestne meje razširiti, več kot za polovico okolice, zlasti Gvardijelo, Škorkolo in Rojan v svoj obsežek spreteti, in tako moč slovenskega naroda prekreniti in oslabiti.«

V potrditev neuravnovešenemu odnosu

med mestom in okolico, kakor ga prikazuje dekan Hicinger, naj navedem še odlomek iz članka, ki ga je tri leta kasneje objavil češki publicist Franz Šuselka v dunajskem listu Reform. V prevodu je izšel naslednjega januarja v goriški »Domovini« pod naslovom Trst in okolica Tržaška. »Slovenci v okolici Tržaških tirajo ločitev od mesta, za to, ker od njega ničesar upati in pričakovati ne morejo; kajti zdaj gospoduje v Trstu stranka, večidel iz tujih živelj sestavljen, katera meri na to, da bi združila Trst z Italijo. Občine v okolici hočejo skrbeti same za duševne in telenske svoje potrebe, hočejo se oskrbovati same, nočejo, da bi jih kdo tlačil, ampak žele biti samosvoja, samostalna (avtonomna) občina. One pa so tudi zmožne, biti same za se, in po državah postavah imajo pravico zahtevati avtonomijo; ali za mesto bi bila ločitev velika nesreča. Okolica je tisti okraj, iz katerega dobiva mesto živeža; okolica daje mestu delavce katerih neobhodno potrebuje. Okoličani imajo v svoji oblasti vse višave, s katerimi nad mestom gospodujejo, oni so monarhiji spredenja trdnjava proti naprej sileči italijski deželolakomnosti.«

Ob opozorilu, da so se težnje po osamosvojitvi okoliških vasi od Trsta pojatile že leta 1848, se samo po sebi postavlja vprašanje, ali se je v zadnjem poldrugem stoletju na relaciji med tem dverma osebkoma kaj bistvenega spremenilo. Habsburška monarhija je zašla, Trst in okolico je Italija po prvi in po drugi svetovni vojni zajela v svoje meje, mačehovski odnos tržaške občine do Prosečanov, Kontovelcev, Križanov, Opencev in Bazovcev pa klubuje vsem političnim spremembam. V Trstu še vedno vlada stranka - pa naj se imenuje tako ali drugače - ki do Slovencev nima posluha ne simpatije. Če jim priznava pravico do obstoja na kraški planoti - toda, naj se tam nikar preveč ne šopirijo - jim odreka v mestnem jedru najbolj elementarne domovinske pravice. Ali je mogoče v takih pogojih misliti, da ima Trst kakšno bodočnost?

VREME OB KONCU TEDNA

Poslabšanje bo trajalo nekaj dni

DARKO BRADASSI

Naše kraje je podobno kot večji del severne Italije in Slovenije zajelo nekajdnevno vremensko poslabšanje. Do vključno sobote bo prevladovalo ciklonko vreme z nestanovitnostjo in občasnimi, ponekod pogostimi in obilnimi, padavinami. Kot kaže, pa bo nedelja še najlepši dan in tem koncu tedna.

Glavnina poslabšanja bo nad nami od današnjega jutra do jutrišnjih opoldanskih ali kvečemu popoldanskih ur. V tem času bo padlo največ padavin. Ker bodo pihali južni vetrovi, v glavnem južni do jugovzhodni veter, bodo količine dežja največje v predalpskih in alpskih predelih. Ponekod v gorah bodo padavine lahko zelo obilne. Najmanj dežja, četudi vseeno ga ne bo manjkalo, z občasnimi obdobji spremenljivosti in morebitnimi prehodnimi delnimi razjasnitvami, pa bo ob morju. Od sobote bo vpliv ciklona začel postopno slabeti, v nedeljo pa se bo okrepil anticiklon, ki nam bo kot kaže podaril nekaj lepih sončnih dni.

Včeraj dopoldne, medtem ko so ob vzhodnem vetrju na Tržaškem še občasno sijali sončni žarki in je bilo v večjem delu naše dežele spremenljivo (padavine so se pojavljale le ponekod v zahodnih predelih), so močne nevihite zajele sosednji Veneto. V Mestrah je, denimo, v nekaj urah padlo preko 200 mm dežja in je prišlo do poplav.

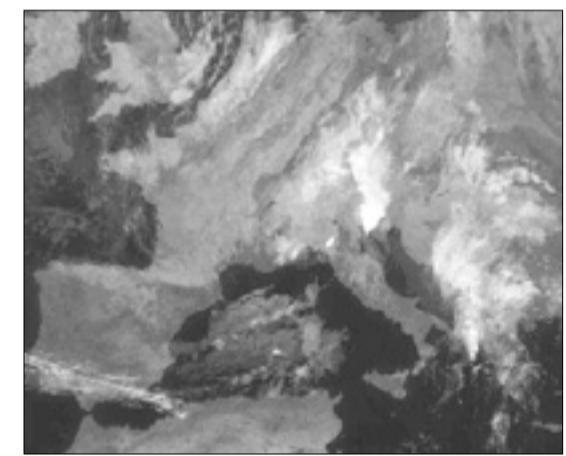
Proti nam se je iznad skrajnega evropskega severa spustila hladna višinska dolina. Od nje se je odcepilo hladno višinsko jedro, ki se bo več dni zadrževalo nad severnim Sredozemljem in bo močno destabiliziralo ozračje. Prva vremenska fronta bo zapustila naše kraje v prihodnjih urah, druga pa bo naše kraje doseglja že nočoj.

V preteklih dneh so se po podatkih Deželne meteorološke opazovalnice ARPA-Osmer predvsem dnevne temperaturе zadrževale nad dolgoletnim povprečjem. Životsrebrni stolpec se je v nedeljo v Zgoniku dotaknil 26,6°C, v Koprivnem

27,5°C, na Trbižu pa je bodisi v nedeljo kot v po-nedeljek presegel mejo 21°C. Noči pa so bile že razmeroma sveže. Prav tako so bili v začetku tedna razmeroma topli tudi višji sloji ozračja. Temperatura na višini okrog 1582 m je bila v nedeljo 12,6°C, kar je za okrog 3°C več od dolgoletnega povprečja, ničta izoterma pa se je zadrževala na okrog 3600 m, kar je za okrog 400-500 m višje od dolgoletnih meritev. Od nedelje do včerja opoldnič so se višinske plasti že ohladile v povprečju za 4 do 5°C. V prihodnjih dneh pa se bodo še dodatno ohladile za kake 4°C.

Danes in jutri bo povečini spremenljivo do pretežno oblačno z občasnimi zmernimi do močnimi padavini, deloma nevihanti. Padavine bodo pogosteje in obilnejše v goratih predelih, ob morju bo vmes tudi nekaj spremenljivega vremena. Pihal bo šibak do zmeren južni do jugovzhodni veter. Jutri popoldne bodo padavine postopno oslabele. Nekoliko hladnejše bo. V soboto bo spremenljivo, še bodo možne občasne šibke do zmerne padavine. V nedeljo bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Tu pa tam bo lahko še padla kakšna kapljka dežja.

Na sliki: včeraj in jutri popoldne bodo padavine že bližale našim krajem.

PISMA UREDNIŠTVU

Vračanje poitalijančenih priimkov v izvirno obliko

V torkovem Primorskem dnevniku sem prebral poročilo o miljski predstavitevni knjige Marjetice Možina o vračanju poitalijančenih priimkov. V njem je tudi navedba posega tržaškega predsednika SKGZ Igorja Gabrovca, ki je med drugim dejal, da »se je po sprememju zaščitnega zakona iz leta 2001 marsikaj spremenilo na bolje. Postopek za povrnitev imena in priimkov v izvirno obliko je bil namreč pred tem precej zapleten, nemalokrat pa je bilo treba seči tudi globoko v žep.«

Resnici na ljubo je zakon št.38 iz leta 2001 samo prevzel in potrdil to, kar je bilo o tej zadevi napisano v okvirnem zakonu za jezikovne manjšine št.482 iz leta 1999, le ta pa je v glavnem povzelo vsebinsko zakona o vrnitvi poitalijančenih priimkov Slovencev na Primorskem, ki je bil odobren, če me spomin ne var, leta 1991, na pobudo dveh senatorjev KPI – Spetiča in Battella. Mnogim je teden ostal v spominu moj poseg v Palaci Madama, ko sem opisal svoj prvi dan šole učiteljico, ki je klicala otroke z poitalijančenimi imeni, le-ti pa se niso odzivali, ker niso vedeli, da so to prav oni. Zato je potem vsakega vprašala, kako se resnično imenuje in s svinčnikom napisala v razrednico slovenska imena, s katerimi jih je klicala.

Ta zakon, ki je prvič priznal neko pravico pripadnikom slovenske manjšine po že leta 1961 ustanovljeni pravici do šolanja in leta 1963 o pravici dajanja slovenskih imen, je bil podlaga za poznejše rešitve, je pa že predvideval brezplačnost postopka, rešitev v 90 dneh in dolžnost oblasti, da same poiščejo dekret o spremembu priimkov. Kljub težavam, ki jih je prve čase povzročala birokracija, je ta naš prvi zakon omogočil marsikateremu primorskemu Slovencu, da si je dal vrniti izvirni priimek. V prijetnem spominu ohranjam izraze hvaležnosti, ki sem jih bil deležen ob srečanju z nekaterimi izmed njih. Posebne akcije vračanja priimkov so

priredili tudi bivši borci v Križu in nekaterih drugih vaseh.

Zakona iz let 1999 in 2001 sta torej le potrdila uveljavljen postopek in ga razširila tudi na imena. Upati je, da se ju bodo naši ljudje poslužili v največjem številu. Javnim delavcem je pobuda Primorskega, da njihova imena objavi v uradni obliku, dala priložnost, da so poskrbeli za spremembo.

Žal pa so tudi taki, ki so spremenjeni priimek trdno osvojili. Zgodilo se mi je, da sem srečal dekle z Opčin in jo po-klical »Sosić«, ona pa mi je ponosno od-vrnila: »Ne, jaz sem Sossi!«

Stojan Spetič

Deželni zaščitni zakon za Slovence

Oglasjam se kot šolnica (v pokolu) in Šentjakobčanka po rodu, kot taka še posebno prizadeta.

Kot sem brala v Primorskem dnevniku, bo v deželnem svetu ta teden stekla razprava o zakonskem osnutku 205/06, ki naj bi udejanjal našo zaščito v deželi FJK.

Zakonski osnutek je deželni odbor predložil pred letom dni, letos julija je o njem tekla razprava v VI. komisiji deželnega sveta. Sindikat slovenske šole je formuliral vrsto predlogov za slovensko šolstvo, ki pa so verjetno prišli prepozno v roke slovenskim deželnim svetovalcem in v večini niso vključeni v besedilo, ki je predlagal.

V središču mesta imamo, poleg drugih slovenskih ustanov, na ulici Donadoni sedež slovenske osnovne šole Karel Širok, na ul. sv. Frančiška sedež slovenske osnovne šole Dragotin Kette, na ulici Petronio gledališko šolo SSG, na ulici Gimnastica slovenski dijaški dom, slovenske zasebne šolske, slovenski občinski otroški vrtec, Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. Redno slovensko bogoslužje poteka v cerkvah sv. Jakoba, pri Salezijancih na Istrski ulici, v Marijinem domu na ul. Risorta. V tem domu deluje Marijina družba, v njem je slovensko pastoralno središče, ki prireja razne srečanja in predavanja, tu imata sedež tržaška sekcija slovenske skavtske organizacije in slovenski cerkveni pevski zbor Novega sv. Antona.

V središču mesta imamo, poleg drugih slovenskih ustanov, na ulici Donadoni sedež slovenske osnovne šole Karel Širok, na ul. sv. Frančiška sedež slovenske osnovne šole Dragotin Kette, na ulici Petronio gledališko šolo SSG, na ulici Gimnastica slovenski dijaški dom, slovenske zasebne šolske, slovenski občinski otroški vrtec, Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. Redno slovensko bogoslužje poteka v cerkvah sv. Jakoba, pri Salezijancih na Istrski ulici, v Marijinem domu na ul. Risorta. V tem domu deluje Marijina družba, v njem je slovensko pastoralno središče, ki prireja razne srečanja in predavanja, tu imata sedež tržaška sekcija slovenske skavtske organizacije in slovenski cerkveni pevski zbor Novega sv. Antona.

Naj povzamem nekatere teh predlogov, ki se mi zdijo najvažnejši.

Prvi člen se sklicuje na ustavne, statutarne, evropske listine in konvencije, ne omenja pa več mednarodnih pogodb kot sta Posebni statut in Osimska pogodba, na katerih slovenci ustanovitev in delovanje slovenskih šol na Tržaškem. Drugi člen, ki govorji o teritoriju, na katerem živi slo-

venska manjšina, je za slovensko šolo omejen, in ga je potrebno dopolniti z odlokom predsednika republike št. 478/1964, s katerim so bile uradno ustanovljene slovenske osnovne šole na Tržaškem.

V tržaški mestni četrti sv. Jakoba imamo namreč slovenske državne šole kot so otroški vrtec, osnovna in srednja šola, slovensko sekcijo občinskih otroških jasli, morda še društvo Ivan Cankar (čeprav je izgubilo svoj prvotni sedež in zatem utihnilo). Na ulici Concordia ima sedež Šentjakobsko kulturno društvo; poleg slovenskih vernikov se ga redno poslužuje Šentjakobski slovenski cerkveni pevski zbor in Glasbena matica. Redno slovensko bogoslužje poteka v cerkvah sv. Jakoba, pri Salezijancih na Istrski ulici, v Marijinem domu na ul. Risorta. V tem domu deluje Marijina družba, v njem je slovensko pastoralno središče, ki prireja razne srečanja in predavanja, tu imata sedež tržaška sekcija slovenske skavtske organizacije in slovenski cerkveni pevski zbor Novega sv. Antona.

V drugim členom se povezuje 22. člen, ki opredeljuje razdelitev deželnega sklada za slovensko manjšino, in ki zaenkrat zagotavlja njegovo koristenje samo šolam, ki imajo sedež na ozemlju, kjer je določeno, da živi slovenska manjšina. Izreden prispevek naj bo namenjen popravilu poslopij vrtca in osnovne šole pri sv. Ani, kjer je bil ogenj namerno podtaknjen (sod-

no ugotovljeno) in osnovne šole v Gropadi, ki jo je tudi poškodoval požar. Obe šoli ostajata nepopravljeni in nevsehlivi.

Ta zakon je poleg drugega edinstvena prilika za zagotovitev priznanja na krajenvi ravni Sindikatu slovenske šole, kar je potem predpogoj za vsedržavno priznanje in vlogo in tudi ponovno pridobitev osebe na sedežu, ki bi bila oproščena pouka za sindikalno delo. V ta namen je SSŠ predložil že lani odborniku Antonu zu in spet letos juliju slovenskim deželnim svetovalcem ustrezni člen, ki ni bil še vključen v zakonski osnutek. Paritetni odbor je sicer pred nekaj leti priznal predstavniško vlogo SSŠ, kot določa zakon 38/2001, kljub temu pa je Rim zahtevalo dolgo vredno odbil. Tako že desetletje SSŠ živottari, ker nima na sedežu nikogar, ki bi bil tam polno zaposlen (s prejšnjo zakonom zavodljivo na sedežu delovala dva šolnika) in se odbor uspe baviti le z najnujnejšimi zadevami.

Navedla sem samo nekatere povratke, ki jih je predlagal SSŠ k zakonskemu osnutku 205, ostalih tu ne naštem. Negojmljiv pa se mi zdi 13. člen (Zasebna uporaba slovenskega jezika), saj spominja kar na strahovlado prejšnjega sedeža ali na rezervat, ker dovoljuje označke in navodila v javnosti in nalepke na kmetijskih, obrtniških in industrijskih izdelkih, tudi v slovenskem jeziku samo na ozemlju, kjer je določeno, da živi slovenska manjšina. V nasprotju, med drugim, z zakonom 38/2001.

Pravijo, da živimo v demokratični državi in da nam je deželna oblast prijazna: na cesti lahko vidimo kjerkoli nemške, angleške, kitajske itn. označke - slovenskih, te manjvredne sodrge, pa ne bo med njimi! Sprašujem se, kdo si pri tem mane roke!

Živka Marc

MARIBOR - V soboto Premiera komedije Tašča mi je c...

M

SLOVENSKA MANJŠINA - Obveza Illyjeve Demokratske zaveze

Zakon za zaščito Slovencev danes v deželnini skupščini

Tamara Blažina poročevalka leve sredine, Roberto Molinaro bo predstavil stališča opozicije

TRST - Deželni svet bo danes obravnaval zakonski predlog za zaščito slovenske manjšine (uradni naziv zakona je Deželne norme za zaščito slovenske jezikovne skupnosti), ki ga je predložil deželni odbor. Večinska poročevalka zakona je Tamara Blažina (LD), stališča opozicijskih svetnikov pa bo predstavil Roberto Molinaro (UDC). Zakonski predlog ima v izvirni obliki 25 členov, če ne bo prišlo do zapletov naj bi ga deželeni svetniki odobrili že danes zvečer.

Kot je v preambuli napisal odbornik Roberto Antonaz in kot v svojem poročilu poudarja Blažinova, sodi ta zakon med volilne obvezne Demokratske zaveze Riccarda Illyja. Doslej se je deželna uprava z raznimi zakoni in upravnimi odloki že ukvarjala z zaščito Slovencev, ta zakon pa naj bi sistemsko uredil odnos med Deželom in pisano manjšinsko stvarnostjo. Pravno gledano se zakonski predlog naslanja na deželni statut, na državni zaščitni zakon za

bah in uradih bodo dvojezični na območju, kjer živijo Slovenci.

Dvanajsti člen govori o vračanju poitaljanenih primkov v izvirno obliko. Če to določajo statuti krajnih uprav, bo Dežela v svojih uradnih publikacijah dosledno pisala imena krajev tudi v slovenski obliki, za kar bo posodobila tudi svoj pisalni računalniški sistem. Trinajsti člen omogoča dvojezične napise in izraze na vseh kmetijskih, industrijskih in obrtnih izdelkih.

Zastopanost Slovencev

Dežela (14. člen) bo zajamčila prizerno zastopanost predstavnikov manjšine v deželnih komisijah in institucijah. 15. člen govori o vrednotenju kulturne, zgodovinske in umetniške dediščine Slovencev, naslednji člen pa obvezuje Deželo k promociji slovenskega jezika na šolah in FJK. Na šolskem in univerzitetnem področju Dežela spodbuja sodelovanje

Deželni svet se bo danes ukvarjal z zakonom za zaščito slovenske jezikovne skupnosti

KROMA

TAMARA BLAŽINA
KROMA

ROBERTO ANTONAZ
KROMA

Slovence (zakon 38), na okvirno zaščito jezikovnih manjšin (zakon 482) ter na evropske listine o tem vprašanju. Vsa ta načela so zaobjeta v prvem členu zakonskega osnutka.

Kje se zakon izvaja

Načelno se bo deželni zakon izvajal na celotnem ozemljju FJK, kjer živi slovenska manjšina. To območje opredeljujeta zakon 482, posebno pa zaščitni zakon za Slovence (32 občin). Zakonodajalec je v zakon vključil tudi mednarodne odnose na relaciji FJK-Slovenija, Dežela pa se obvezuje, da bo spodbujala sodelovanje z italijansko manjšino v Sloveniji in obenem medmanjšinske odnose (3. in 4. člen).

Manjšinske organizacije

Peti člen zakona ustanavlja deželni seznam manjšinskih organizacij, ki je obvezen za dostop do deželnih finančnih prispevkov. Pravnik za seznam bo oblikovala deželna vlada. Šesti člen določa kriterije za priznanje najbolj reprezentativnih manjšinskih organizacij (pogoj je vsaj desetletna dejavnost). Dežela s tem zakonom uradno priznava Svet slovenskih organizacij in Slovensko-kulturno gospodarsko zvezo. Sedmi člen ustanavlja Deželno posvetovalno komisijo za manjšino, nato zakon ureja odnose med Deželom in paritetnim odborom za slovensko manjšino, deveti člen ustanavlja Deželno konferenco za zaščito Slovencev, člen številka deset pa se glede na volilna pravila sklicuje na državni zaščitni zakon (olajšave za izvolitev Slovencev).

Raba slovenščine

Enajsti člen se glede odnosov med Deželom in pripadniki manjšine sklicuje na osmi člen zaščitnega zakona. Državljeni lahko z Deželom komunicirajo v slovenščini in imajo pravico, da dobijo odgovore v slovenskem jeziku. Dežela bo aktivno sodelovala pri poslovanju t. i. okenc v Trstu, Gorici in Čedadu, za svoje uslužbence pa bo priredila tudi tečaje slovenščine. Napisi na deželnih stav-

s Slovenijo. 17. in 18. člen obravnavata vprašanje radijskih in televizijskih programov ter prisotnost vsaj enega Slovencev v Deželnem odboru za komunikacije.

Finančna vprašanja

Zakon (19. in 20. člen) se sklicuje na dosedanje deželno zakonodajo, ki med drugim ustanavlja Sklad FJK za Slovence, Dežela pa bo še dalje delila državna sredstva iz zaščitnega zakona. 21. člen govori o fondu za gorata območja na ozemlju gorskih skupnosti Kanalske doline, Rezije, Brd ter Nadiških in Terskih dolin.

22. člen omenja deželni proračun in možnost, da Dežela (tudi z državnimi sredstvi) financira gradnjo in obnovo stavb za dejavnost slovenske manjšine in tudi, kjer se poučuje slovenščina ter izvajajo inovativni načrti namenjeni mladim. Zadnji člen vsebuje predhodno določilo o seznamu (5. člen), v katerega bodo lahko v začetku pristopile organizacije, ki so v zadnjih treh letih vsaj enkrat bile deležne finančne podpore FJK.

Slovenska narečja

V primerjavi s prvim besedilom deželne vlade je pristojna komisija (na predlog odbornika Antonaza) sprejela nekaj dopolnil o vlogi oziroma priznanju slovenskih narečij v Beneški Sloveniji in v Reziji. Dolina pod Kaninom pa, kot poročamo na drugem mestu, povzroča kar nekaj preglavic in političnih glavobolov le-vosredinskemu zavezništvu.

Politični okvir

V komisiji so zakonski predlog podprtli predstavniki Demokratske zaveze, proti je glasoval UDC, zastopniki Severne lige pa so se vzdržali. Svetniki Nacionalnega zavezništva in Forza Italia so po uvodni razpravi zapustili sejo komisije in niso sodelovali pri obravnavi zakona. Predlagali so odložitev obravnave zakona na kasnejši datum, njihov predlog je komisija zavrnila, zato so protestno zapustili zasedanje.

DEŽELA - Pred današnjo razpravo

Rezija problem za večino FI: To je zakon za SKGZ in SSO

TRST - Vprašanje Rezije in rezijančine ustvarja precejšnje probleme Demokratični zavezi. In to po »zaslugi« gibanja Državljan za predsednika (Riccardo Illy menda ne mora, da se gibanje omenja kot Illyjevo občansko listo), ki pravijo, da mora deželni zakon za Slovence izrecno omenjati jezikovne in druge značilnosti doline pod Kaninom. Predlagajo tudi aktivno vlogo občin pri valorizaciji in tudi pri delitvi finančnih prispevkov za Rezijo in obenem tudi za občine Nadiških in Terskih dolin. Podobno razmišljajo tudi nekateri deželni svetniki Marjetice iz severne Furlanije.

V Demokratični zavezi soglašajo pri potrebi po priznanju in ovrednotenju rezijančine in ostalih slovenskih narečij iz Benešije, ne pristajajo pa na odločitev, ki bi tudi zakonsko izločile Rezijo iz območja, kjer se govori slovensko in slovenska narečja. Sam župan Rezije Sergio

Barbarino je v pismu paritetnemu odboru za slovensko manjšino omenil rezijančino kot odraz slovenščine.

Odbor za zaščito identitete Rezije bo današnjo sejo deželnega sveta izkoristil za to, da z avtobusom pripelje v Trst svoje pristaše, ki odklanjajo, da bi Rezijo in rezijančino obravnavali v sklopu zakona za slovensko manjšino. Predstavniki društva Ta Rozajanski dom in Zveze slovenskih kulturnih društev pa zagovarjajo povsem drugačna stališča. Menijo, da Rezija in Rezijani sodijo v ta deželni zakon. To so v torem jasno povedali tudi vodji deželnih svetnikov Državljanov za predsednika Brunu Malattii, ki sicer pravi, da nimajo nič proti Slovencem, meni pa, da morajo imeti lokalne skupnosti večjo besedo tako pri zakonu za našo, kot za furlansko narodno skupnost.

Kaj pa desna sredina? Tržaški svetnik Forza Italia Piero Cam-

berju se ne zdi prav, da se ta zakon naziva kot zaščitni zakon za Slovence, »saj gre dejansko za zakon, ki je popolnoma pisan na kožo SSO in SKGZ, vse ostalo ni nič«. Po njegovem bo ta zakon le okreplil dosedanje »monopol« dveh manjšinskih krovnih organizacij in to v brk notranji demokraciji in pluralizmu.

Nacionalno zavezništvo že nekaj dni »strelja z velikim topom« na ta zakon, ki po mnenju skrajne desnice predstavlja »korak naprej na poti slovanizacije vzhodnega območja Furlanije-Juliske krajine«. Paolo Ciani glede tega celo primerja Riccarda Illyja s pokojnim maršalom Titom. Neverjetno.

Edina stranka iz opozicije, ki se je vsebinsko vključila v obravnavo zakona, je bila doslej Sredinska unija-UDC, ki je v komisiji volila proti. Severna liga zakonu najbrž ne bo naročila, bolj kot zakon za Slovence pa jo zanima zakon za Furlane.

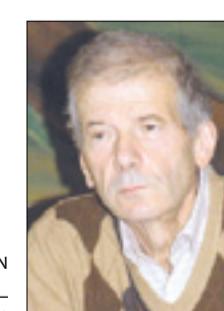
VIDNA DVOJEZIČNOST - Kritike paritetnemu odboru

SSk obžaluje izključitev goriške mestne četrti Sv. Gora-Placuta iz seznama

GORICA - Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti z zaskrbljenostjo jemlje na znanje oblikovanje prvega seznama občin, ki ga je odobril paritetni odbor. Gotovo je pozitiven aspekt, da se je celotna procedura le premaknila in da se je konkretno začelo udejanjati zakon 38. Po drugi strani SSK skrbi izključitev mestne četrti Sv. Gora-Placuta iz tega seznama.

Za Gorico je najbolj bolče ugotovitev, da je prevladalo stališče župana Romolija, ki na italijanskih časopisih slavi zmago, ob izključitvi mestne četrti Sv. Gora-Placuta. To gre ravno v nasprotju z realnostjo. Če izvzamemo tri slovenske rajone, Štandrež, Podgoro in Pevmo-Štaver-Oslavje, je ravno svetogorska četrtista, ki ima največje število slovenskega prebivalstva v mestu. O tem pričajo številni dokazi. V rajonskem svetu so prisotni trije slovenski svetniki, ki so na volitvah tudi dobili precejšnje število preferenc.

V tem delu mesta delujejo številne pomembne slovenske organizacije, med katerimi lahko naštejemo Zavod Sv. Družine, Alojzovičče, Dijaški dom, šolski center v ul. Brolo, dekanjsko središče Sv. Ivan, Kulturni

DAMJAN PAULIN
KROMA

dom, Novi Glas itd. Na tem področju so tudi prisotni številni zgodovinski pomembni objekti, ki pritajo o slovenski prisotnosti, med katerimi je hiša, v kateri je sklenil svoje življenje goriški slavček Simon Gregorčič. Ravno rajon Sv. Gora - Placuta je razvil pomembno čezmerno sodelovanje z bližnjo krajevno skupnostjo Solkan. Znaten del njegovega teitorija pa je istočasno tudi državna meja z republiko Slovenijo, oz. z občino Nova Gorica.

Zato so zares čudne izjave župana Romolija, da je ta predel mesta izrazito italijanski in furlanski. Ali je to sad nepoznavanja, ali česa drugega. Tudi zagotovilo, da bo ta četrt

prišla v poštve pozneje, za SSK ni nobene garancije, saj nas izkušnje več kot dovolj podvrglo kaj veljajo take oblike.

SSk se sicer zaveda, da je pri glasovanju v paritetnem odboru prišlo do potrebe po odobritvi celotnega paketa občin. Ceni pa pogum Damjana Paulina, ki se je pri glasovanju vzdržal in na tak način opozoril na krivico, ki je nastal z izključitvijo svetogorske četrti. Pri tem si SSK postavlja vprašanje, ali je to odločitev v duhu realizma, ali pa gre za ponovno popuščanje političnim igricam tako na desni kot na lev. Pri tem je SSK pričakovala večji pogum s strani paritetnega odbora.

Slovenska skupnost upa in apelira, da bo predsednik FJK Riccardo Illy, to izključitev odpravil in vključil svetogorsko četrt v pravkar odobreni seznam. To lahko storiti po svojih kompetencah, saj mora seznam podpisati prav on. SSK upa, da na to odločitev ne bo vplivalo dejstvo, da so deželne volitve tik pred vratimi.

Po drugi strani pa bo SSK tudi poskrbel, da bodo o tem primerno obveščene tudi slovenski institucionalni in politični predstavniki.

MORSKO GOSPODARSTVO - Napoved deželnega odbornika Roberta Cosolinija

Ladijsko-navtični tehnološki okoliš najpozneje do konca leta

Okoliš DITENAVE bo pomembno prispeval h gospodarski prihodnosti FJK

TRST - Najpozneje do konca leta bo uradno ustanovljen Tehnološki ladijsko-navtični okoliš (DITENAVE) Furlanije-Juliske krajine, operativno telo, ki se rojeva s ciljem podprtja pospeševanja tehnične in ekonomske konkurenčnosti na ladjetninskem in navtičnem področju. Uresničevanje okoliša morja je včeraj vpletelenim subjektom predstavljal deželni odbornik za delo, usposabljanje, raziskovanje in univerzo Roberto Cosolini na srečanju v avditoriju AREA Science parka.

Okoliš DITENAVE bo ustanovil zelo širok in reprezentativen krog sodelujočih, med katerimi so Dežela FJK, lokalne uprave, delodajalske organizacije, družba Fincantieri, trgovinske zbornice, predstavniki sistema raziskovanja in inovativnosti, sistema usposabljanja in finančnega sistema, sindikalnih organizacij in podjetij. Okoliš bo svoje aktivnosti osredotočil na področja raziskovanja, inovativnosti, konkurenčne rasti ladjetninske in navtične industrije in usposabljanja človeškega kapitala. Posledično bodo sestavni del misije okoliša gospodarske, predelovalne in storitvene dejavnosti, ki imajo ali načrtujejo pomemben delež svojega prometa v ladjetninsko-navtični verigi.

»To bo kompleksna, a izredno dinamična struktura,« je napovedal Cosolini, za katerega so »potencialnosti tega sektorja izjemne in izredno pomembne za prihodnost Furlanije-Juliske krajine,« je dodal.

Organizacija vodenja okoliša predvaja strateški usmerjevalni odbor z devetimi člani, ki jih bodo imenovali Dežela FJK, Fincantieri, ladijska in navtična podjetja, sistem inovativnosti, lokalne uprave, Rina ve in, ko bo ustanovljen, tudi Pol za usposabljanje. Po Cosolinijevih besedah bo imel ta pol večletno misijo (2007-2013, skladno z obdobjem Evropskega socialnega sklada) in se bo iz mreže razvil v enovit upravni subjekt s centralnimi možgani in sposobnostjo, da operira tam kjer se pojavi potrebe.

Odbor za strateško usmerjevanje bo moral pripraviti strateški načrt, določiti bo moral kratkoročne in srednjoročne cilje, in preverjati dosežene rezultate, pri čemer bo moral sodelovati s splošno skupščino, ki bo ocenjevala delovanje v funkciji uravnovešenega družbeno-gospodarskega razvoja. Piramido okoliša bo dopolnjevala struktura za koordiniranje in operativni nadzor, ki bo morala biti prožna in učinkovita in bo delovala prek treh sinergičnih sistemov: raziskovanje, inovativnost in usposabljanje. Vsa organizacijska struktura DITENAVE pa bo seveda v celoti povezana z mrežo podjetij ladijsko-navtičnega sektorja.

Deželni odbornik Roberto Cosolini je predstavil potek ustanavljanja ladijsko-navtičnega tehnološkega okoliša DITENAVE

KROMA

KMEČKI TURIZEM - Deželni svet FJK Reforma z nekaterimi pomembnimi novostmi

TRST - Deželni svet FJK je včeraj dokončno odobril zakon o reformi agroturističnega področja, ki uvaja spremembe in dopolnitve v dosedanjo disciplino za kmečki turizem (deželni zakon št. 25 iz leta 1996). Deželna zakonodaja se tako prilagaja razvoju kmečkega turizma, ki je v enajstih letih doživel velik razmah, zraven pa uvaja nekatere pomembne novosti, kot je zakonska ureditev vinskih cest, didaktičnih in socialnih kmetij, spodbujanja uporabe tipičnih in tradicionalnih bioloških proizvodov v javni prehrani.

Reforma kmečkega turizma jasno razlikuje med agroturistično dejavnostjo na eni strani in hotelskimi in gostinskim, ki so tipične komercialne dejavnosti, na drugi strani. Spodbudno je tudi dejstvo, da reformni zakon izpostavlja nekatera manj razvita območja, kjer bodo turistične kmetije deležne olajšav glede obveznega dela lastnih proizvodov, medtem ko agroturistično-lovska podjetja ne bodo zavezana k nočit-

venim zmogljivostim. Reforma sicer potrjuje pravilo, da se podjetjem, ki ne bodo ohranjala komplementarnosti med turistično in kmetijsko dejavnostjo, preklicajo občinska obratovalna dovoljenja.

Med včerajšnjo razpravo je bilo posebej opozorjeno na pomembno novo socialnih kmetij, ki jih uvaja reforma kmečkega turizma. Te so v Furlaniji-Juliski krajini novost in torej slabo poznane, medtem ko so v nekaterih drugih italijskih deželah že leta v veliki ekspanziji in žanjejo zelo velik uspeh (- in podporo) zaradi svoje dejavnosti.

Med razpravo v deželnem skupščini je bilo pred odobritvijo reforme odobrenih še nekaj dopolnilnih predlogov, med katerimi je posebej pomemben tisti, ki se nanaša na pomoč živilno-rejskim podjetjem in težavah. Deželni odbor je namreč sprejel mnenje predlagateljev, da so kmetijska podjetja v FJK pod pritiskom zaradi konkurence držav, kjer so proizvodni stroški znatno nižji.

SEJMI - Na videmskem sejmu Casa moderna 2007

Pogled v okolju in človeku prijazno energetsko prihodnost

VIDEM - Na sejmu Casa moderna, ki bo ponedeljka, 1. oktobra poteka na videmskem sejmušču, je tudi letos pomembne pozornosti deležna biološka hiša. Že šestič zapored ji je namenjen ves paviljon št. 8, kjer so letos v ospredju obnovljivi energetski viri in varčevanje z energijo. Casa Biologica 2007 se loteva teme energije ne le z inovativnimi predlogi specializiranih razstavljalcev, ampak tudi na posvetnih in razpravah, ki interesantom omogočajo spoznavati nove ekološke pomočke, zamišljene za boljšo in bolj zdravo prihodnost.

Jutri (ob 15.30) bo na sejmu okrogla miza z naslovom Kako priti do energetskega prihranka z obnovljivimi viri in brez investiranja. Prireja jo družba Idealservice Esco, ki ima večletne izkušnje pri dobavi integriranih energetskih storitev in ponuja uporabo obnovljivih energetskih virov z izrabo drevesnih nasadov oziroma lesa za proizvodnjo zelene energije. S tem se tudi pospešuje integracija med kmetijstvom in industrijo.

Tudi sonce ponuja realno priložnost

za energetsko varčevanje, in to s fotovoltačnimi napravami, ki omogočajo integracijo energetske oskrbe. Ni torej naključje, da se na sejmu predstavlja cela vrsta ponudnikov sončnih panelov in naprav za izrabo sončne energije. Sonce pa danes postaja tudi sinonim za zaslужek in za eko-

nomski prihranek, saj je mogoče do 31. decembra odbiti od davkov kar 55 odstotkov sredstev, vloženih v izrabo sončne energije. Ob tem velja omeniti še eno zanimivost s sejma, in sicer Solarspot, ponudnika naprave, ki projicira (sončno) svetlobo v vse dele stanovanja, torej tja, kjer ni oken.

VIDEM - Včeraj so ga v Vidmu, danes pa bodo v Trstu predstavili poslovni ključ, neke vrste digitalni pas-separtout, ki omogoča celo vrsto računalniških povezav in dostop do cele vrste storitev e-uprave. V Trstu bo Trgovinska zbornica prvi tak ključ danes slovesno podelila predsedniku Dežele FJK Riccardu Illyju, na predstavitvi pa bodo sodelovali predstavniki več kot 120 podjetij.

Predstavitev poslovnega ključa v Vidmu in Trstu

VIDEM - Včeraj so ga v Vidmu, dnes pa bodo v Trstu predstavili poslovni ključ, neke vrste digitalni pas-separtout, ki omogoča celo vrsto računalniških povezav in dostop do cele vrste storitev e-uprave. V Trstu bo Trgovinska zbornica prvi tak ključ danes slovesno podelila predsedniku Dežele FJK Riccardu Illyju, na predstavitvi pa bodo sodelovali predstavniki več kot 120 podjetij.

Evropska centralna banka

26. septembra 2007

valute	evro	povprečni tečaj
valute	26.09	25.09
ameriški dolar	1,4127	1,4106
japonski jen	162,93	161,24
kitajski juan	10,6164	10,5953
ruski rubel	35,2850	35,2610
danska krona	7,4560	7,4561
britanski funt	0,70050	0,70035
švedska krona	9,2095	9,2181
norveška krona	7,7710	7,8060
češka koruna	27,590	27,554
švicarski frank	1,6527	1,6488
estonska koruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	250,94	250,64
poljski zlot	3,7763	3,7710
kanadski dolar	1,4208	1,4137
avstralski dolar	1,6153	1,6339
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3801	3,3923
slovaška koruna	34,083	34,151
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7060	0,7058
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska koruna	87,87	88,14
turska lira	1,7212	1,7405
hrvaška kuna	7,2871	7,2949

Zadružna Kraška banka

26. septembra 2007

valute	evro	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4323	1,4029	
britanski funt	0,7097	0,6934	
švicarski frank	1,6761	1,6353	
japonski jen	166,8187	158,6812	
švedska krona	9,4439	8,9922	
avstralski dolar	1,6640	1,5938	
kanadski dolar	1,4523	1,3970	
danska krona	7,5992	7,3129	
norveška krona	8,0011	7,6108	
madžarski forint	256,9060	244,3740	
češka koruna	28,24285	26,86515	
slovaška koruna	35,0047	33,2972	
hrvaška kuna	7,47727	7,11252	

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

26. septembra 2007

valute	evro	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4339	1,3986	
britanski funt	0,7109	0,6934	
danska krona	7,568	7,382	
kanadski dolar	1,4448	1,4092	
japonski jen	164,93	160,87	
švicarski frank	1,6768	1,6355	
norveška krona	7,915	7,720	
švedska krona	9,353	9,123	
avstralski dolar	1,6453	1,6048	
hrvaška kuna	7,57	7,03	

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMECKA BANKA

Milanski borzni trg

26. septembra 2007

Indeks MIB 30:	+0,97	delnica	cena €	var. %
AEM	2,645			+3,64
ALLEANZA	9,8			+1,98
ATLANTIA	23,35			+0,91
BANCA ITALEASE	12,98			+4,56
BANCO POPOLARE	16,42			-0,88
BPMS	4,35			-0,86
BPM	10,38			+1,47
EDISON	2,3225			+2,58
ENEL	8,005			+1,23
ENI	26,14			+0,9

AVSTRIJA - Ob evropskem dnevu jezikov

Mladi koroški Slovenci pri podkanclerju Moltererju

Brez premika glede dvojezičnih krajevnih napisov, toda dialog se nadaljuje

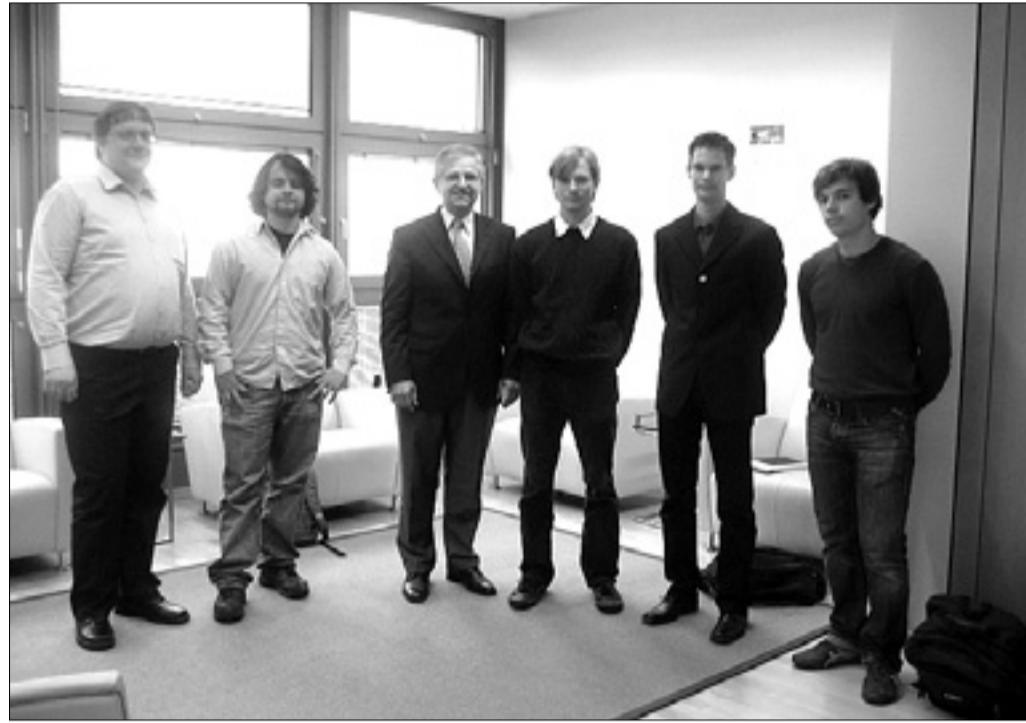
CELOVEC/DUNAJ - Avstrijski podkancler in šef ljudske stranke (-ÖVP) Wilhelm Molterer je včeraj sprejel delegacijo predstavnikov mladinskih organizacij koroških Slovencev in z njimi razpravljal o številnih odprtih vprašanjih - od dvojezičnih krajevnih napisov do financiranja najrazličnejših ustanov in inštitucij slovenske manjšine.

Razgovor, pri katerem glede reševanja vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov ni prišlo do premikov, se za mlade Slovence kljub temu ni končal z razočaranjem, saj jih je Molterer pozval, naj pripravijo konkretnе predloge, kot je na primer predlog za posodobitev učnega načrta z vsebinami, ki bi govorile o koroških Slovencih, potem ko so ga mladi opozorili na to, da se mladim Avstrijem na avstrijskih šolah, predvsem izven Koroške, sploh ne posreduje natančnejša slika o koroških Slovencih in tudi ne o drugih avtohtonih manjšinah, kot so to Hrvati, Madžari, Čehi, Slovaki in Romi.

Pobudnik razgovora so bile mladinske in študentske organizacije koroških Slovencev v Celovcu, Gradcu in na Dunaju. V pismu avstrijskemu podkanclerju so poudarili, da je viden izraz odnosa neke države do večezičnosti tudi način, kako rešuje vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel. Potrebo po razgovoru o tem in drugih vprašanjih pa so utemeljili s tem, da so pogajanja povsem zastala, potem ko predlog zveznega kanclera Alfreda Gusenbauerja za rešitev topografskega vprašanja na Koroškem še pred parlamentarnimi počitnicami ni dobil potrebne podpore. Kot so še poudarili, so sicer glede tega problema sledile še izjave obrambnega ministra Norberta Daraboša in predsednice avstrijskega parlamenta Barbare Prammer, ki sta ob njenem nedavnem obisku na Koroškem izrazila upanje, da poglavje ne bo ostalo zakopano v predalu in se bo resilo najkasneje leta 2008, toda zaznava premikov v pravo smer ni bilo.

Podpredsednik Kluba slovenskih študentov in študentk v Celovcu Dejan Zwitter je po razgovoru z Moltererjem pristavljal, da bodo mladinske organizacije v najkrajšem času izdelale ustrezni dokument, ki ga bodo nato posredovali podkanclerju. Glede dvojezičnih krajevnih tabel pa so jasno poudarili, da ne soglašajo s

Avstrijski podkancler in šef ljudske stranke Wilhelm Molterer (v sredini) je včeraj sprejel delegacijo predstavnikov mladinskih organizacij koroških Slovencev

stališčem političnih organizacij koroških Slovencev, če bi se le-te odpovedale t. i. razširiteni klavzuli in pristali na število tabel iz Karnerjevega papirja ali celo še manj. V tem primeru - tako Zwitter - bi bilo boljše, da politika še počaka z rešitvijo do trenutka, ko bodo okoliščine na Koroškem bolj naklonjene uresničitvi manjšinskih pravic.

V Celovcu pa je ob včerajnjem evropskem dnevu jezikov vodja poslanske skupine socialdemokratov v koroškem deželnem zboru Peter Kaiser opozoril, »da je jezikovna kompetenca ključ za boljšo bodočnost, ki odpira velike možnosti za Evropo«. Kaiser, hkrati tudi govornik za evropska vprašanja koroške SPÖ, je še dodal, da gradijo prav jeziki tudi mostove med ljudmi in zahteval, da se na koroških šolah razširi ponudba pravna področju jezikovne izobrazbe in se na ta način razvija tudi jezikovna raznolikost. »Na Koroškem, na stičišču treh kultur in v domovini dveh narodnih skupnosti, pomenijo jeziki dodatno kvalifikacijo za poklicno življajnje,« je opozoril Kaiser na pomen učenja jezikov.

Po njegovem naj bi bilo tudi Evropsko nogometno prvenstvo 2008 povod za to, da na Koroškem sprožijo jezikovno ofenzivo.

Ivan Lukan

POLITIKA - Demokratska stranka

Druga pritožba zoper izključitev treh list

VIDEM - Včeraj popoldne je bila na sedežu Odbora garantov Demokratske stranke predložena obsežna pritožba zoper izključitev kandidatnih list "Slovenci za Moretona", ki sta jo podpisala Walter Bandelj, deželni referent in predlagatelj list, in Damijan Terpin, kandidat v gorjškem okrožju. Svojo pritožbo je v torek vložil tudi deželni svetnik SSK Mirko Špacapan.

Ugovor formalnega značaja zoper odločbo, s katero so bile slovenske liste izključene, zadeva sestavo organa, ki je odločal o izključitvi. V njem sta bila namreč odločujoča glasova dveh članov, ki sta obenem tudi kandidata na konkurenčnih listah: Ferdinando Milano namreč kandidira na listi v podporo Brunu Zvechu, Franco Giuseppe Marzano pa na listi, ki podpira Francesca Russa. »Jasno je, da je bila odločitev o izključitvi pristranska, saj se je zgodilo, da sta dva igralca istočasno tudi sodila na

tekmovanju, kar je pravi absurd,« meni Terpin.

»Pritožba tudi navaja, da vsaj polovica kandidatov na listah "Slovenci za Moretona" niso ne člani, ne izvoljeni in niti v organih Slovenske Skupnosti. Zato jih nikakor ni mogoče enačiti s stranko, pač pa so izraz naše civilne družbe. Večina kandidatov, ki so tudi izvoljeni v raznih javnih upravah, pa je kandidirala na listah Oljke oz. Marjetice. Končno so vidni predstavniki SSK na listah obenem celo člani pokrajinskega ustavnovnega odbora za Demokratsko stranko v Gorici.«

»Slovenska skupnost je torej aktivno pristopila k procesu nastajanja DS in le kateri izmed kandidatov na konkurenčnih listah, ki se je zbal naše organizacijske moći, je lahko presodil, da takšni list ni mogoče povezovati z ustavnovnim procesom Oljke-Demokratske stranke,« zaključuje svojo izjavo Terpin.

Divje zasledovanje tihotapca ljudi po videmskih ulicah

VIDEM - Po divjem zasledovanju po ozkih ulicah videmskega mestnega središča so policisti včeraj zjutraj aretrali 42 letnega hrvaškega državljanja Borisa Mračkužića iz Zagreba, ki je v dostavnem vozilu fiat ducato v nečloveških pogojih prevažal 24 nezakonitih priseljencev iz Albanije. Od teh jih je bilo kar 18 mladoletnih, starši od 15 do 17 let. Policijska patrulja je včeraj okoli 6. ure zjutraj na cesti med Palmanovo in Vidmom opazila dostavno vozilo s slovenskimi registrskimi tablicami, ki je vozilo izredno hitro. Tik pred Vidmom so policisti skušali vozilo ustaviti, toda voznik je s hitrostjo približno 100 km na uro drvel proti centru Vidma. Začelo se je zasledovanje, Mračkužić pa je nekajkrat poskušal policijsko vozilo zriniti s ceste. Najbolj dramatičen je bil trenutek, ko je fiat ducato prehitel tovornjak s prikolico, ki je zavijal na levo. S prižganimi lučmi in vključeno sirenco so tovornjak prehiteli tudi policisti, Hrvata pa so ujeli šele potem, ko je zapeljal v neko dvorišče brez izhoda. Toda tudi takrat je napadel policiasta, ki sta mu grozila s pištola in skušal pobegniti.

Vendar je na pomoč kolegom priskočila še ena policijska patrulja in Hrvata so končno ukrotili. V vozilu so nato našli kot sardine natrapane nezakonite priseljence. Šest polnoletnih Albancev bodo izgnali, mladoletnike pa predali organizacijam, ki skrbijo za begunce.

Italijanski državljan v avtu skrival 231 ptic

OBREŽJE - Člani referata za zatiranje tihotapstva Brežice so pred dnevi na mejnem prehodu Obrežje pri pregledu avtomobila italijanskega državljanja odkrili 231 ptic. Italijanski državljan za prevoz ptic ni imel ustrezne dovoljenja, zato bo zoper njega sprožen postopek o prekršku v skladu s carinsko zakonodajo, so včeraj sporočili iz Carinske uprave.

Italijanski državljan, ki je imel ptice skrite pod zadnjim sedežem in v dveh posebnih posodah, je carinikom povedal, da je ptice ulovil v Gradini na Hrvškem, kjer so mu jih tudi očistili. Cariniki so agencijo za okolje zaprosili za identifikacijo ptic. Ker so ptice brez perja, kljunov in nog, je zelo težko določiti, za katere vrste gre, so sporočili z agencije za okolje.

PARTIZANSKA BOLNIŠNICA FRANJA - Direktorica Mestnega muzeja Idrija Ivana Leskovec o obnovi

»Sanacija Franje bo dolgotrajna«

Vodna ujma ta pomnik človeški humanosti skoraj v celoti uničila - Za zdaj našli le desetino od skoraj 800 muzealij - Pričakujejo tudi strokovno pomoč

IVANA LESKOVEC
KROMA

Da bo delo dolgotrajno, pričajo tudi ostanki bolnice, ki so jih opazili celo na Mostu na Soči.

Kot je povedal cerkljanski župan Jurij Kavčič, se trudijo v čim krajšem času popraviti most na cesti proti partizanski bolnici Franji, da bi lahko nato odvražali naneseni material. Pri odstranjevanju velikih kupov materiala bo dobrodošla tudi pomoč prostovoljev, a je zanje zaenkrat soteska Pasice še prenevarna, je pojasnila Leskovčeva.

Pri obnovi Franje - slovenska vladada je prejšnji teden sprejela sklep, da popolnoma obnovi ta spomenik državnega pomena v Dolenjih Novakih - boso sicer zelo dobrodošla tudi strokovna pomoč drugih slovenskih muzejev, je še poudarila. Tako si je soteska Pasice že včeraj ogledal arheolog Vojkoškega muzeja Slovenske vojske. Pri končnih odločitvah, katere ohranjene predmete uporabiti pri obnovi in kakšna naj bo, v idrijskem muzeju pričakujejo tudi mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine. (STA)

SOLIDARNOSTNA AKCIJA PD

Poziv ZSŠDI športnim društvom

K nabiralni akciji Primorskoga dnevnika je pristopila tudi krovna športna organizacija ZSŠDI, ki je v tem smislu naslovila poziv včlanjenim društvom.

V resoluciji, ki jo je na zadnji seji sprejel tržaški pokrajinski svet, ko je podprt solidarnostno akcijo Primorskega dnevnika za rekonstrukcijo bolnice Franje, je svetnik Massimo Verone predlagal tudi koncert z zbiranjem sredstev, ki ga bo pokrajinska uprava priredila v dogovoru z občinami. Včeraj se je za solidarnost s kraji, prizadetimi zaradi ujme, na predlog levošredinske opozicije opredelil tudi občinski svet Devina - Nabrežine.

»KRAŠKA OBČINA« - Srečanje v ezulskem naselju v Križu

S. Quirico e Giulitta: zanimanje za Devin-Nabrežino

Bolj kot nova samostojna občina jih mika združitev s sosednjo občino

Referendum za kaj? Za novo občino ali za priključitev naselja S. Quirico e Giulitta v Križu devinsko-nabrežinski?

Koordinator delovne skupine za razpis referenduma za samostojno kraško občino Dario Vremec je v torek zvečer v dvorani župnišča ezulskega naselja v Križu tri četrt ure zelo prepričevalno orisal ugodnosti, ki bi jih imeli krajanji z ustanovitvijo nove občine, pa je prvo udeleženko v razpravi in še mnoge za njoo zanimalo predvsem, ali bi bilo možno Križ združiti s sosednjo občino. Zaradi bližine, zato ker se že sedaj Križani z ezulskega naselja nagibajo k Nabrežini, pa tudi zato, ker ne bi bili več periferija, kot bi ostali tudi v novi kraški občini, so ocenili.

Vremec jim je odgovoril, da razume njihove želje, ustanovitev nove občine pa ostaja po njegovem edina pot, ki bi pozneje privedla do uresničitve teh želja. Saj: »dežela bi lahko uredila občinske meje, da ne bi bile nekatere vasi, kot na primer Križ razdeljene med tri občine.«

Po sestankih »za novo občino« v osmih pretežno slovenskih vaseh vzhodnega in zahodnega Krasa je bilo tokrat prvič na vrsti ezulsko naselje. Za srečanje so zaprosili sami krajanji po večeru v kriškem Domu Alberta Sirk, da bi bili tudi sami seznanjeni z »osamosvojitveno pobudo«. Zbralo se jih je 57 (vključno z desetimi udeleženci iz drugih vasi); pretežno starejših, »saj mladi zapuščajo »borgo« in jih je vse manj,« kot so potarnali nekateri prisotni.

Koordinator Vremec jim je ponovil to, kar so že slišali udeleženci vaških sestankov pri Banii, v Gropadi, Trebičah, na Prosek, v Bazovici, Križu, Padričah in na Kontovelju. Delitev Križa in njegovega ezulskega naselja med tri občine (tržaško, devinsko-nabrežinsko in zgornjško) je posebej izpostavil, in prav ta kriška posebnost je še najbolj spodbudila razpravo.

Za moškega bi bilo najbolje, ko bi sami vaščani odločali o morebitni združitvi s sosednjo občino. Tako bi se lahko Križ združil z Devinom-Nabrežino, Prosek z Zgonikom, Općine in

Udeleženci
torkovega srečanja
v naselju S. Quirico
e Giulitta v Križu

ostale vasi vzhodnega Krasa pa z Repentabrom. Ženska mu je odgovorila, da bi bilo bolj preprosto, ko bi preverili, h kateri občini pripada največ Križanov, in nato k tej občini priključili vso vas in ezulsko naselje. Drugi moški je menil, da bi morali ves zahodni Kras priključiti Devinu-Nabrežini, ker gravitira na to občino.

Vremec je pojasnil, da »bodo meje določeni deželni tehniki, ko bodo videli zemljevid, ki ga bomo predstavili v zahtevo o ustanovitvi nove občine«, in dodal, da »je treba zahtevati največ, če hočemo nato, s pogajanji na deželi, vsaj kaj doseči.«

Ob ugotovitvah, da je bil Križ dolgo let zapostavljen, je bilo tudi slišati, da je »Dipiazza storil več kot vsi komunisti«, največji aplavz pa je počel sicer osamljen protislovenški izliv.

Ob koncu se dolgo ni hotel nihče vključiti v delovno skupino, ki bi pripravila predloge naselja za novo občino. Naposled se je javilo pet ljudi (svojih imen pa niso hoteli posredovali), ki se bodo pridružili članom delovne skupine iz Križa, da bi skupno iznesli zahteve vasi in naselja.

POTUJOČI TRGOVCI - Že sedma izvedba

Od jutri do pondeljka sejem Trg Evropa 2007

Od jutri do pondeljka bodo tržaške ulice ponovno napolnile stojnice. Tržaško združenje trgovcev Confcommercio prireja namreč v sodelovanju z Italijansko zvezo potujocih trgovcev Fiva že sedmo izvedbo prijubljenega sejma potujocih trgovcev Trg Evropa 2007. Svoje blago (obrtniske, prehrambene in tekstilne izdelke, razne predmete itd.) bo razstavljalno in prodajalo 180 trgovcev iz skoraj vseh evropskih držav. Uradno odprtje bo jutri popoldne ob 16. uri na Trgu Giannia Bartolija (kjer Veliki trg prehaja na Borzni trg). Drugač bo sejem odprt že ob 9. ure zjutraj. Letošnjo izvedbo bodo dodatno obogatile pobude, kot sta npr. razstava Arte pro Arte s slikami tržaške umetnice Brune Daus in kompozicijami članov konzorcija tržaških cvetličarjev združenja Confcommercio in koncerti na Trgu sv. Antona v izvedbi skupine glasbenikov iz glasbene šole 55. Tudi letos bo posebna komisija izbrala najlepšo italijansko in evropsko stojnico ter najbolj izvirno evropsko stojnico. Na predvečer zaključka manifestacije, se pravi v nedeljo zvečer, pa bodo ob 21.30 pri pomolu Audace udeležencem postregli s predstavo ognjemeta. Sejem bo vsekakor odprt vsak dan od 9. do 23. ure. Udeležba na sejmu bo tudi priložnost za nabiranje prostovoljnih prispevkov za združenje Emergency, pri čemer bo izkupiček namenjen ohranjanju in razvijanju zdravstvenega centra in urgence v Angharamu v Afganistanu.

KRAŠKI SIRARI - Udeležba na mednarodnem srečanju proizvajalcev in ljubiteljev sira »Cheese« v Piemontu

Priznanje naravnemu pridelovanju

Združenje Slow food podelilo priznanje Promocijskemu odboru za ovrednotenje kraških sirov - Ohranjanje tradicije, zaščita teritorija in spoštovanje narave ter živali

Člani promocijskega odbora za ovrednotenje kraških sirov Moisir so se pretekli konec tedna mudili na mednarodnem srečanju proizvajalcev in ljubiteljev sira Cheese v občini Bra (Cuneo) v Piemontu, ki ga prireja združenje Slow food. Gre za izredno pomembno prireditve, ki želi ovrednotiti sirarske proizvode, predvsem manjših, pristnih kmetijskih realnosti. Pod gesлом »O Montaža do Miramaru - ozemlje za okušanje« so tržaški sirari skupaj s proizvajalci iz Karnije predstavljali mnogotore mlečne okuse dežele Furlanije-Julijske krajine.

Na priznani prireditvi so Dario Zidarič iz Praprota, Lenart Vidali iz Bazovice in Ivan Peričič ter Michela Prašelj iz Vižovlj. Italijanskim oziroma res številnim tujim izvedencem in radovednežem ponudili svoje mlečne proizvode, svoje naravne in zdrave sire iz svežega, domačega kravjega in kozjega mleka. Kot nam je povedal predsednik odbora Dario Zidarič, se je dežela doslej predstavljala predvsem s sirom montaž, letos pa je v sklopu pobude veliko pozornost namenila tudi drugim realnostim, kot je na primer tista kraška. »Na sejmu sira Cheese smo predstavljeni celoten teritorij,

predvsem pa naš koncept oziroma način dela, ki je značilen za vse kraške proizvajalce,« je opozoril Zidarič. »Naša specifičnost je pomembna, saj ohranja tradicionalni način proizvodnje. Daleč torej od industrijske proizvodnje, v imenu kakovostne naravnosti; saj smo mala realnost, ki goji in ohranja stare tradicije, ščiti teritorij, spoštuje naravo in posledično tudi živali.« Da je tovrsten koncept potrebovno ovrednotiti in spodbuditi, so prepričani tudi pri združenju Slow food, ki so članom konzorcija Moisir podelili pomembno priznanje Comunità del cibo (Skupnost za prehrano), kot edinim v deželi FJK (v Italiji se z njim lahko poнаšajo samo trije). »Poudariti želim nezanesljivo dejstvo, da smo bili priznana deležni zaradi svojega naravnega načina pridelovanja: nikoli se nismo namreč namensko prilagajali kriterijem Slow fooda, ti so že takoj in takdo del naše tradicije.«

Tudi letošnja, šesta izvedba srečanja je bila zelo dobro obiskana. Poleg tradicionalnih gostov je pravo novost letos predstavljala prisotnost sirarjev iz vzhodnoevropskih držav, ki so komaj pristopile k Evropski uniji, na primer iz Romunije, Bosne, Bolgarije in Poljske. (sas)

Pogled na stojnico z okusnimi kraškimi siri

ZNANOST

Trst bi gostil tehnološki inštitut EIT

Evropski parlament je včeraj na plenarnem zasedanju v Strasbourg v prvi obravnavi z veliko večino potrdil predlog uredbe o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT), mreže raziskovalnih ustanov. Parlament želi, da bi ime instituta vsebovalo tudi besedo inovacije in predlaga, da bi ustanova začela delovati še le po uspešni pilotni fazi delovanja skupnosti znanja in inovacij.

Evropski poslanci se zavzemajo za več dopolnil k predlogu uredbe, ki ga je novembra lani predložila Evropska komisija in ki ima za cilj boljšo povezavo treh ključnih področij gospodarstva - izobraževanja, raziskovanja in inovacije. Med drugim želi, da bi namesto predlaganega evropskega inštituta za tehnologijo ustanovili inštitut za inovacije in tehnologijo in da bi se Svet Evropske unije začel pogajati s parlamentom glede financiranja ustanove.

EIT bi sestavljal upravlji odbor in skupnosti znanja ter inovacij. Upravljni odbor bi izbral visokošolske ustanove, raziskovalne organizacije in podjetja, ki bi se povezali v skupnosti znanja in inovacij. Za razliko od predloga komisije se parlament zavzema, da bi bile skupnosti ne le avtonome, temveč tudi pravno neodvisne od EIT. Sedež EIT bi moral biti po mnenju poslancev blizu obstoječih centrov evropske odličnosti in akademskega ugleda, da bi lahko kar najbolje izkoristil obstoječo infrastrukturo.

Na tržaškem zasedanju Svetovnega foruma G8-UNESCO o znanju in trajnostnem razvoju, ki se je odvijal 12. maja letos, so se o tej zadevi pogovarjali evropski komisar za znanost in raziskave Janez Potočnik, italijanski minister za univerzo in raziskovanje Fabio Mussi ter predsednik deželne vlade FJK Riccardo Illy. Mussi in Illy sta takrat predlagala, naj bi eden izmed sedežev novega inštituta nastal na slovensko-italijanskem čezmejnem območju, in sicer blizu sinhrotrona pri Bazovici.

DEVIN-NABREŽINA - Seja občinskega sveta

Izvajanje zaščitnega zakona je odvisno od politične volje

Občina bo skušala pomagati pri obnovi bolnice Franje

Izvajanje zaščitnega zakona je finančirano v vsakem členu. Občinske uprave, ki zakon izvajajo, dobijo v tem smislu vsa potrebna finančna sredstva. Zato je izvajanje zakona 38 odvisno od politične volje in ne od denarja, ki je na razpolago.

S temi besedami je občinski svetnik levošredinske opozicije Igor Gabrovec odgovoril na poročilo devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Reta na začetku občinske seje, ki je bila včeraj dopoldne na devinsko-nabrežinskem županstvu. Ret je namreč med uvodnim posegom med drugim poročal o avdicijah za izvajanje zakona št. 38. Povedal je, da namerava zaščitni zakon izvajati, a obenem poudaril, da so stroški visoki in da so finančna sredstva pomanjkljiva. Gabrovec je dodal, da je bila devinsko-nabrežinska uprava vsekakor dolžna spoštovati dvojezičnost že prej, zaščitni zakon pa zdaj celo prinaša več denarja.

Po ratifikaciji sprememb proračuna, odobrene s sklepom občinskega odbora št. 198 z dne 5. septembra letos, je nato občinski svet odobril več sklepov, vezanih med drugim na proračunske spremembne, na spremembu v klasifikaciji nekaterih zgradb in na mnenje glede vpliva na okolje splošnega pripravljalnega načrta za ureditev pristanišča v Ribiškem naselju. Razprava se je zapletla, ko se je moral občinski svet izreči glede koncesije zemljišča Športnemu rekreacijskemu društvu Bocciofila Duinese, na katerem bo društvo zgradilo manjši objekt. Opozicija je vprašala župana, ali je isto zemljišče res občinska last ali je v lasti srenej. Po daljši prekiniti in ustreznih kontroli je prišlo na dan, da je lastnica zemljišča res srenej, ki pa ni nasprotovala koncesiji.

V nadaljevanju je Gabrovec vložil tri vprašanja. Prvo je zadevalo t.i. javno »vabilo« Italijanske železniške mreže (RFI), ki je konec julija prek lepkov - izključno v italijskem jeziku - pač vabila lastnike zemljišč, da na trasi elektrovoda požagajo drevesa, ki so preblizu visečim visokonapetostnim kabljem. Lepaki so vsebovali pravcato grožnjo, vrh vsega pa ni bilo na njih žiga, ki bi potreval placiло ustrezne pristojbine. Odgovor družbe RFI je bil hujši od dejanja, ker je med drugim zatrjevala, da ne razpolaga z objesom, ki obvlada slovenščino. Zato je zaprosila Občino Devin-Nabrežina, da prisloči na pomoč. Kot bi občinska uprava bila prevajalska služba... Stvar je ozigosala tudi Ret, ki napoveduje hude posledice. V drugem vprašanju je Gabrovec zahteval od podžupana Massima Romite (Nacionalno zavezništvo) pojasnila v zvezi s pismom, ki ga je napisal septembra lani in v katerem je popačil in prikrojil uredna naziva Občine in Pokrajine, italijska napisa pa sta bila videnje večja od slovenskih. Vse to je žaljivo tako za institucijo, ki jo predstavlja Občina, kot za slovensko narodno skupnost. Romita se je v zadregi skušal opraviti, toda zmanj, ker je v bistvu le potrdil svoje početje. Zadnje vprašanje je bilo vezano na kredit (211 tisoč evrov), ki ga ima Občina do Konzorcija za obrtno cono in ki ga po Gabrovecem mnenju ne skuša izterjeti. Ret je odgovoril, da skušajo občinski uradi utemeljiti, ali obstaja pravna osnova za terjatev.

Opozicija je nazadnje predstavila dve resoluciji. V prvi je bila zahteva, da občinska uprava čimprej prouči traso petega transportnega koridorja in da s tem v zvezi udeleži tudi občane. Resolucijo so predstavili svetniki opozicije in desnosredinske Liste Ret. Dokument je podpisalo tudi NZ in so resolucijo odobrili soglasno. Drugo resolucijo je predstavil Verones. V njej je bil predlog, da se občinski odbor pridruži kampanji za obnovo bolnice Franje, ki jo je sprožil naš dnevnik, in da sodeluje pri pobudi pokrajinske uprave za prireditev koncerta, na katerem bodo zbirali prispevke v ta namen. Župan je opozoril, da je to s formalnega vidika problem, ker predpostavlja ponudbo javnega denarja. S tem so soglasali mnogi svetniki iz obeh taborov, ki so se tako odločili za spremembo besedila. Na osnovi dokončno soglasno sprejetega dokumenta (podpisalo ga je nazadnje tudi NZ) bosta tako župan oz. občinski odbor »analizirala možnosti sodelovanja pri pobudah v prid prizadetim območjem«. (A.G.)

FERNETIČI - Ukinitev carinskega urada na openski železniški postaji

Težave za terminal

Jutri bo tovorni terminal na Fernetičih obiskal podtajnik za zunanj trgovino Miloš Budin

Ukinitev carinskega urada za uvoz in izvoz blaga na openski železniški postaji bo prizadela kakih šest tisoč uvoznikov in izvoznikov iz vse države. Tako je ocenilo združenje špediterjev tržaškega pristanišča. Ukrepi podjetja Trenitalia bo začel veljati v ponedeljek, 1. oktobra, imel pa bo učinkne tudi na delovanje tovornega terminala na Fernetičih, kot sta včeraj poudarila predsednik podjetja Terminal Ferneti Spa Giorgio Maranzana in član upravnega sveta Emanuele Lonigro.

Storitev carinskega urada na železniški postaji na Opčinah se namreč poslužujejo tudi številni operaterji tovornega terminala, predvsem zaradi ugodnosti, ki ji nudi z ugodnim carinskim kreditom. Operaterji lahko sedaj plačujejo carinske dajatve ob uvozu po ugodni obrestni stopnji in s 180-dnevnim plačilnim rokom. Z ukinitev carinskega urada bo teh ugodnosti kar čez konec.

Špediterji so opozorili tudi na dru-

ge težave. Na carinskih uradih imajo podjetja depozite številnih bančnih in drugih jamstev, ki so potrebna za jamčenje uvozov s carinskimi pravicami. Vsota teh jamstev presega več milijonov evrov. Uvozniki bodo morali sedaj zahajevati razveljavitev teh jamstev (z izgubo plačilnih premij) in bodo morali vzpostaviti podobne depozite pri vsem carinskem uradu v krajih, kamor je blago namenjeno. Kar pa pomeni dodatne težave. Na openski železniški postaji je carinski urad razčaril uvoženo blago, ki je bilo namenjeno uvoznikom iz vse Italije. Z Opčin je tovor romal neposredno do uvoznika. Po novem se bodo morali uvozniki posluževati carinskih uradov, ki so - izjemno velikih mest - precej oddaljeni od krajev, kamor je tovor namenjen. To pomeni, da bo tovor potoval več dni, vsak dan zamude pa pomeni dodatno škodo za uvoznika.

Združenje špediterjev je omenilo še eno težavo, ki jo bo povzročil ukrepi Trenitalia. Na openski železniški pos-

taji je - povezana s carinskim uradom - delovala zdravstvena in inšpekcijska služba. Pregledovala je živila in druge prehrambene proizvode, namenjene v državo, in jamčila, da ustrezajo zakonskim predpisom o prehrani. Sedaj se zastavlja vprašanje, kdo bo od ponedeljka opravljal to delo, in kje.

Lonigro je ponudil primer: pred časom je uvoznik uvozil prek Opčin »cel vlak sladkorja iz Srbije«, 23 vagonov. Na openski železniški postaji je carinski urad opravil vse carinske postopke in potrebne pregledne v vlakova kompozicijo je nadaljevala pot do cilja. Od ponedeljka kaj takega ne bo več mogoče.

O vprašanju ukinjenega carinskega urada na openski železniški postaji bo gotovo govor med jutrišnjim obiskom podtajnika za zunanj trgovino Miloša Budina na tovornem terminalu na Fernetičih, pred tem pa bo vladni predstavnik obiskal tudi zgornjško obrtno cono.

ZAHODNI KRAS - Delegacija rajonskega sveta

Obisk v Gregorettiju

Sem so preselili goste doma za ostarele Don Marzari - Zagotovila odbornika Grillija o strukturi v Naselju S. Nazario

Delegacija zahodnokraškega rajonskega sveta, ki jo je vodil predsednik Bruno Rupel, prisotna pa sta bila še svetnika Forze Italia Albino Debernardi in Roberto Barnabà, si je včeraj v spremstvu tržaškega občinskega odbornika za socialne zadeve Carla Grillija ogledala prostore prenovljenega doma za ostarele Gregoretti na območju nekdanje psihiatrične bolnišnice, kamor so preselili vseh 68 gostov doma Don Marzari po zaprtju te socio-zdravstvene strukture v Naselju S. Nazario.

Direktor centra Eugenio Pilutti je delegaciji predstavil lepo obnovljene prostore, predstavniki so se tudi srečali z gosti z zahodnega Krasa. Njihov prehod v novo strukturo ni bil travmatičen, ker je bilo sem preseljeno tudi osebje, ki jim je streglo v domu Don Marzari. Srečanje je ponudilo tudi priložnost za pogovor o bodočnosti zaprte strukture v Naselju S. Nazario. Odbornik Grilli je poudaril, da si prizadeva, da bi bila tudi v bodočem namenjena socialnim storitvam.

Direktor Eugenio Pilutti (prvi z desne) je predstavil delegaciji zahodnokraškega rajonskega sveta prenovljeni dom Gregoretti in njegove goste

KROMA

Pester dan na univerzi

Danes se bodo na nekaterih tržaških fakultetah odvijala informativna srečanja za študente. Ob 11. uri bodo profesori fakultete za književnost in filozofijo predstavili tečaje na univerzitetnem sedežu pri Sv. Andreju, ob 13. uri pa bo čas za podobno srečanje na glavnem sedežu univerze, ko bo govor o programu fakultete političnih ved. Pester akademski dan bo postregel še z dvema dogodka. V prostorij inženirske fakultete bo ob 15. uri potekal seminar, ki ga prireja oddelek za elektrotehniko, elektroniko in informatiko. Predstavili bodo didaktični projekt o nanosatellitu Atmocube. Ob 16. uri pa bo v stavbi H3 (glavni sedež univerze) čas za slovesnost ob zaključku druge izvedbe masterja »Project Manager« za upravljanje načrtov na gradbenem področju. Master prireja Tržaška univerza in podjetje Rizzani de Eccher.

Dan čistilcev šip

Nekatera krajevna društva so za danes sklical protestno akcijo z naslovom »Dan čistilcev šip« (Lavavetri Day), ki se bo odvijala po 17. uri na Trgu Dalmazia »z vrči, gobami in vijolicami v rokah«. Prireditelji, med katerimi so društva Sinistra critica, Sportello degli invisibili, Humanistično gibanje, Center kultur in krožek Gramsci, so se odločili za manifestacijo, potem ko je županova odredba privreda do »aretacije dveh beračev in prodaljke vijolic, medtem pa se podobni ukrepi vrstijo po vsej Italiji«.

Seminar o ženskah in oblasti

Forum žensk prireja danes seminar z naslovom »Bilanca po spolu: vsakdanost na oblasti«. Med srečanjem, ki bo potekalo od 18. ure dalje v tržaški poročni dvorani, bodo med drugim zbirali podpise za ljudski zakonski predlog o enakovredni politični zastopanosti za ženske in moške.

Zamenjava na čelu pristaniške kapitanije

Odhajajoči poveljnik tržaške pristaniške kapitanije Paolo Castellani in njegov naslednik Domenico Passera sta bila včeraj na obisku pri županu Robertu Dipazzi. Castellani, ki zauča место po 11 letih, se je županu zahvalil za »razpoložljivost in pametni pragmatizem«. Uradna slovesnost, na kateri bo Domenico Passera prejel poveljstvo kapitanije, bo v ponedeljek, 1. oktobra.

Zaprt občinski urad

za sprejemanje aktov

Občina Trst sporoča, da bo urad za sprejemanje aktov, ki se nahaja v Ul. Punta del Forno, jutri zaprt med 8.30 in 11.15. Uslužbenci se bodo namreč udeležili sindikalnega zborovanja.

ZCPZ - Glas naših zborov

Predstavili so zbornik

Predsinočnjim v Finžgarjevem domu na Opčinah

V Finžgarjevem domu na Opčinah so predsinočnjimi predstavili že peto izdajo glasila Zveze cerkvenih pevskih zborov. Zbornik, ki sledi tisemu iz leta 2003, med cerkvene pevce in širše bralstvo prinaša pregled delovanja Zveze cerkvenih pevskih zborov v zadnjih nekaj letih. Predstavitev zbornika Glas naših zborov je popestril nastop dekliške skupine Vesela pomlad pod vodstvom Mire Fabjan (na sliki KROMA).

Predsednik ZCPZ Marko Tavčar je v začetku svojega posega poudaril, da je predstavitev zadnje številke glasila nekoliko neobičajna, saj so ji sklenili posvetiti poseben večer. Prejšnje izdaje so namreč predstavili ob drugih priložnostih. Samo vsebino glasila je nakazal Saša Martelanc, ki je povzel misel Zorka Hareja, ki jo je ta izrekel pred nekaj leti, in sicer da so cerkveni pevski zbori tostran meje nekakšne postojanke slovenstva in krščanskega duha, zato bi bilo veliko gorje, ko bi nji-

hovo delovanje nekega dne zamrlo.

Platnico glasila je oblikoval umetnik Edi Žerjal, brošura pa v celoti obsega kakih dvesto strani. V njej je moč najti veliko zanimivih podatkov, ki so sad dolgega in nesebičnega dela. Zbornik sta uredila Marko Tavčar in Berta Vremec s tajniško pomočjo Alenke Hrovatin. Pot od prvotne zamisli do končnega otipljivega izdelka je bila seveda zelo dolga. Vsega skupaj je pri stavljanju glasila sodelovalo kakih petindvajset sodelavcev. Brošura je razdeljena na sedem sklopov, spremno besedo pa ji je pripisal predsednik ZCPZ Marko Tavčar. Nezanemarlivo delo je opravila tudi Marija Krže. Posebno poglavje je v Glasu naših zborov namenjeno spominu tistih, ki so bili kakorkoli povezani z našim cerkvenim zborovskim petjem in ki jih danes ni več med nami. Zbornik je večplasten, je kronika, a hkrati tudi spominska knjiga. Izšel je v nakladi petsto izvodov, ki jih bodo razdelili med cerkvene pevce. (ps)

RADIJSKI ODER - Deseta sezona Gledališkega vrtljaka

Sedem predstav za otroke in starše

Prva bo že to nedeljo v Marijinem domu pri Sv. Ivanu

Deseto sezono
Gledališkega
vrtljaka so orisali
predstavniki
Radijskega odra in
Slovenske prosvete

Dva abonmaja za sedem predstav, animacijo in likovni natečaj. To je vsebina letosnjega Gledališkega vrtljaka, ki je prispeval do jubilejne desete abonmajske sezone, ki jo Radijski oder v sodelovanju z Slovensko prosveto in Slovenskim narodnim gledališčem iz Nove Gorice namenja otrokom od 3. do 8. leta starosti ter njihovim staršem in ki predstavlja tudi pravi pozvezovalni trenutek med družinami. Tako se napoveduje še ena sezona, ko bodo malčki, pa tudi starejši, ob nedeljah popoldne v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu lahko prisostvovali lutkovnim in gledališkim predstavam. Pobudo, ki ocitno postaja vedno bolj priljubljena, saj so lani zabeležili 20-odstotni porast obiskov, so včeraj popoldne na sedežu Slovenske prosvete predstavili predsednika Radijskega odra in Slovenske prosvete, Marjan Jevnikar in Marij Maver, ter predstavnici RO Lučka Susič in Alenka Hrovatin.

Prva predstava bo že to nedeljo ob 16. uri oz. 17.30, ko bodo udeleženci gledališke šole Radijskega odra za najmlajše v režiji znane slovenske igralke Alide Bevk uprizorili igro Pepelka. Drugo srečanje je napovedano za 21. oktober, ko bo nastopilo Gledališče na vrviči iz Nove Gorice s predstavo Stotisočnoga. 18. novembra bo na vrsti Mak iz Deskel s Sapramiško, 2. decembra pa Lutkovno gledališče Jože Penegov iz Ljubljane s predstavo Mali ribič (- ob tej priložnosti bo tudi Miklavževa igrica). 13. januarja 2008 bo gostoval Mini te-

ater iz Ljubljane s predstavo na božično tematiko Osel nazarenški, 17. februarja pa bo Lutkovno gledališče iz Maribora gostovalo z Ostržkom. Zadnja predstava bo 9. marca, ko bo gledališka skupina Radijskega odra uprizorila igro Medvedek Pu. Pred vsako predstavo bo malčke zaposlila animacija v režiji članov Študijskega centra Melanie Klein, tudi letos pa bo mogočno sodelovati na likovnem natečaju za domišljisko risbo Moj najljubši gledališki junak. Novost letosnjega sezone je tudi v tem, da so starši otrok svetoivanskega didaktičnega ravnateljstva ponudili za izvedbo predstave izven abonmaja.

Gledališki vrtljak je namenjen v prvi vrsti družinam, ki bodo imele na razpolago dva abonmaja za dva časovna posava. Abonma Sonček bo veljal za predstave ob 16. uri, abonma Zvezda pa za predstave ob 17.30. Pri tem bo samo prvi družinski član plačal polno ceno abonmaja (27 evrov); drugi bo odštel 23 evrov, ostali člani družine pa si bodo predstave ogledali zastonje. Drugače bo možno kupiti tudi posamezne vstopnice.

Projekt so finančno podprtli Dežela FJK, Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu in Zadružna kraška banka, ki bo prispevala nagrade za najbolje uvrščene na likovnem natečaju. Vse informacije o predstavah in abonmaju pa so natisnjene na letaku, ki so ga organizatorji tudi letos izdali in ki ga je grafično opremil Matej Susič. (iz)

KRIŽ - Oxis

»Poslovilnik koncerti

V Oxisu se nadaljuje poslovilni glasbeni festival, ki se bo zaključil konec oktobra. Do 29. septembra poteka bavarska veselica, v njenem okviru bosta tudi dva koncerta, in sicer drevi bo razveselila prisotne skupina 3 prašički, jutri pa bo na vrsti ansambel Domači veseljaki. V dobro znani skupini 3 prašički igrajo Aljoša Saksida (glas in kitara), Andrej Budin (bas), Igor Kante (harmonika) ter Marko Mattietti (bobni). Skupina, ki izvaja posebno zvrst narodnozabavne glasbe v trdorockovski preobleki, se trenutno ukvarja tudi s pripravljanjem avtorskega materiala za lasten CD. Tudi jutri bo v Oxisu pravo alpsko vzdružje, saj bo na odru zaigrala skupina Domači veseljaki. V zasedbi igrajo Egon Tavčar (harmonika), Thomas Velikonja (trobenta) ter Norman Bratoš (trobenta in bariton) na Oxisovem koncertu pa bodo s trojico zaingrali tudi nekateri gosti. Oba koncerta se bosta pričela ob 21.30 uri. (Pan)

DSI - Nova sezona
Prvi večer bo posvečen liku škofa Bellomija

Društvo slovenskih izobraževalcev bo novo sezono začelo v pondeljek, 1. oktobra. Večer, ki ga prireja v sodelovanju z Duhovsko zvezo, bo posvečen spominu bivšega tržaškega škofa msgr. Lovrenca Bellomija, ki je dvajset let vodil tržaško škofijo. Doma je bil iz Verone, a si je nbral globoke pastoralne izkušnje v Livornu in med milanskimi visokošolci, Trst pa je prišel pripravljen, da posreduje na nelahkem področju medetničnih odnosov in posledic drugega svetovnega spopada. Škof Bellomi je odigral pomembno vlogo pri vzpostavljanju novega vzdružja v tržaški škofijski, slovenske vernike pa je še posebno vzbujbil, ker je spoznal njihov ranljiv položaj. V Trstu se je izkazal z učinkovitim škofijskim zborovanjem »Kristjani iz oči v oči« in tudi z obiskom Janeza Pavla II. v naši škofijski. O tržaških letih škofa Bellomija bo govor na okrogli mizi, ki jo bo uvedel tržaški škof msgr. Evgen Ravagnani, sodeloval pa bodo Dušan Jakomin, Tomaž Simčič in Peter Močnik. Večer bo v Peterlinovi dvorani ob 20.30.

ŠKEDENJ - Glavni pobudniki so člani SKP

Novi Ljudski dom bodo poimenovali po mladi antifašisti Zori Perello

Poslopje so lepo preuredili

V Škednju so v teh dneh v teku še zadnje priprave na nedeljsko odprtje novega Ljudskega doma, ki ga bodo poimenovali po mladi antifašisti Zori Perello. Dom stoji sredi vasi, na križišču med Ulico Soncini in Škedenjsko ulico, ter so ga skoraj izključno s prostovoljnim delom preuredili člani in simpatizerji Stranke komunistične prenove. V njem bodo poleg domačega strankinega krožka Jure Canciani našli svoj prostor tudi nestrankske organizacije: vsedržavno združenje proti raku ANT, vsedržavno partizansko združenje ANPI, kulturno društvo Pepi Falisa, društvo Promemoria in druge. V prvem nadstropju bosta tudi posebna »ženska soba«, ki jo bodo poimenovali po priljubljeni in prezgodaj preminuli Škedenjki Bianci Furlan, in društveni bar.

Nedeljska slovesnost bo potekala na križišču sredi Škednja, dostop z avtom bo nemogoč, zato prireditelji vabijo udeležence, naj se poslužujejo linjskega avtobusa številka 8. Priketek je predviden ob 15.30: posegli bodo zgodovinar Sandi Volk, vsedržavni blagajnik Stranke komunistične prenove Sergio Bocadutri, slavnostna govornica pa bo senatorka Lidia Menapace. S svojimi partizanskimi in revolucionarnimi pesmimi bo nastopil Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, ob odprtju »sobe Bianca Furlan« pa tudi ženski zbor škedenjskega društva Grbec. (pd)

PAR NASVETOV ZA LEPŠE STANOVANJE

Vrzite stran brez slabe vesti

V desetih korakih do poenostavljenega čiščenja stanovanja

Pride trenutek, ko ugotovite, da v stanovanju ni več nič tam, kjer bi sicer moralo biti. Čas je za temeljito pospravljanje pri katerem ne bo odveč, če se nepotrebnih stvari, ki so se nabrale v predalih, na omaricah in policah lotite na bolj organiziran način...

1. Vzemite blokec s svinčnikom in obidite vse prostore v hiši ali stanovanju. Zabeležite si predele, kjer vlada največji nered, pa naj bo to v kotu, kjer so shranjeni stari časopisi ali na polici z nepotrebnimi drobnarji. Potem si zapisi vrstni red najbolj razmetanih predelov.

2. Začnite s pospravljanjem manjših površin, kot so predali, omare, prostori za vrati ... Ko pospravite celo sobo, jo prečrtajte s spiska v bloku. Nadaljujte z zadanim ritmom, glede na razpoloženje lahko vse skupaj uredite v nekaj urah ali pa se dela lotite po korakih v nasledenjih dneh.

3. Iz sob odnesite in vrzite stran vse drobnarje, ki jih ne potrebujete več, še posebej tiste za katere menite, da so nekakšni spominki iz preteklosti. Ne domišljajte si, daje škoda odvreči v smeti stare vstopnice, avionske karte in podobno nepotrebitno šaro na kateri se nabira prah.

4. Pri metanju v smeti bodite odločni. Ne oklevajte s pospravljanjem nepotrebnih reči, če pa se nečemu ne morete odreči, mu poiščite nov prostor.

5. Vrzite stran vse kar niste uporabili v zadnjih dveh letih.

6. Oblek, ki jih ne nosite še iz časov, ko ste imeli precej kilmanj, se znebit. Četudi ste na shujševalni kuri.

7. Pomembno je da ste pri pospravljanju mirni in potprežljivi. Več časa kot je poteklo od zadnje čistilne akcije, več dela boste imeli. Včasih mine celo leto preden se dokončno zavemo, da nečesa dejansko ne potrebujemo več in da bo tako tudi v prihodnje.

8. Manjše stvari sortirajte v škatle. Tako boste naslednjič potrebovali manj časa, da jih najdete.

9. V omari naj bodo obleke sortirane glede na njihovo dejansko uporabo. Kar ne nosite, naj bo zaščiteno v najlonskih vrečah.

10. Sproti pospravlajte malenkosti, ki ste jih čez dan uporabljali. To ni težko, stanovanje pa bo vedno pospravljeno oziroma boste pospravljanju posvetili veliko manj časa.

Takih metel kot v Disneyevem filmu "Fantazija" na žalost niso še izumili ...

Z majhnimi posegi do lepše kopalnice

Ko bi vas nekdo vprašal, da naštejete nekaj prostorov, ki so v vašem stanovanju ali hiši namenjeni zabavi, mu verjetno ne bi omenili kopalnice.

Prav kopalnica je lahko vaš prostor lepote, sprostitev in občutka miru. Tudi samo preurejanje kopalniških prostorov je lahko eden od enostavnijih načinov za povečanje vrednosti in udobnosti vašega doma.

Kopalnice ponavadi ne spadajo med večje prostore v stanovanju, zato je njihova preureditev lahko dokaj enostavna. Poleg tega so včasih potrebne le majhne spremembe, kot

je recimo menjava umivalnika, da dosežemo kar očitne spremembe videza prostora.

Ali si morda silno želite spremembe dolgočasnega okolja vaše kopalnice pa ste morda brez idej?

Živite na deželi ali pa bi radi imeli rustikalno kopalniško okolje? - Pobeljite zidove v nežno rumeno barvo in dodajte posamezne lesene dodatke.

Če pa želite modernejši videz, ne tratite denarja za popolno obnovbo. Uporabite več steklenih in kromiranih elementov, prostor osvetlite s halogensko razsvetljavo, ki bo lepo zasijala v kromu, prostoru pa dala prijeten, bolj intimen značaj.

V primeru, ko vam družinski proračun to dovoljuje, si dajte duška. Preuredite kopalnico v svoj mali wellness center. Tuš kabino naj zamenja parna kopel z masažnimi curki, talno gretje naj vas razvaja v

zimskih dneh, če si pa želite nekaj posebnega, povečajte blišč s stereofonskim sistemom in LCD televizijo.

Seveda si življenje v intimnih kopalniških prostorih lahko popestrite tudi z obnovbo, ki ne zahteva velikih finančnih odrekanj. V tem primeru vam podajamo nekaj nasvetov:

- poskrbite, da bo zamenjan ali obnovljen pomembnejši detalj v prostoru. Pobeljite prostor z novo barvo, postavite ploščice ali zamejnajte staro kad;

- še enostavnejše boste dosegli novo svežino z menjavo brisač, zaves ali dodatkov na okenskih policah.

Ne pozabite, majhni detajli lahko lepo dopolnjujejo izgled kopalnice. Včasih je dovolj že kakšen inovativen način obešanja in sušenja brisač ...

BIZJAK BORIS

izkopavanje - rušenje - greznice - gradbena dela - gozdarska dela

gradnja obnova vzdrževanje vzdruževanje cestnih in industrijskih zgradb SINCERT

Nabrežina Kamnolomi št. 63/a 34011 Nabrežina (TS)
Tel. 040/200103 - fax 0402024145 - mob. 335 6939992
Impresabizjak@spin.it

KLEPARSTVO

montaža žlebov
ulica S. Michele 95
Štandrež
Gorica
tel. 0481 52 05 92
faks 0481 52 54 21
tel. 040 21 29 04

PROIZVODNJA IN INŠTALACIJA KLEPARSTVA

MARIO MUCCI & C. s.n.c.

Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA
Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657
info@muccilattonerie.com • www.muccilattonerie.com

nuova edilcomerc

VSE ZA GRADNJO IN PRENOVO VAŠE HIŠE

NUOVA EDILCOMERC
ul. GREGO 55 040.382218
SEDEŽ: UL. FLAVIA 52 TRST Tel/fax 040.8332109

KERAMIČNE TALENE IN SIENSKE PLOŠČICE, ARMATURE, SANITARNA OPREMA, POKRIVNO ZA KOPALNICE, LESNI IN LAMELN PODI, GRADBENI, IZOLACIJSKI MATERIALI IN OMETI NA RAZPOLAGO BARVE FASSA

tecnocedile
TRST, UL. COSULICH 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

EDIL - PORFIDI TRENTINA

Skladišče in urad na Prosek (nasproti avtobusne garaže ACT)

Tel. 040/251044;
faks 040/251145

VSE VRSTE PODOV ZA ZUNANJE POVRŠINE

porfirji • peščenjaki • prane cementne plošče • kamnite kocke in obloge • kamniti robniki • material za pokrivanje streh • strešne opeke iz žgane gline...

VELIKA IZBIRA GRADBENEGA MATERIALA

opeke • železne in lesene konstrukcije • izolacijski materiali • železne PVC cevi • ograje...

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 27. septembra 2007

DAMJAN

Sonce vzide ob 6.57 in zatone ob 18.54 - Dolžina dneva 11.57. Luna vzide ob 18.58 in zatone ob 7.38

Jutri, PETEK, 28. septembra 2007

VENČESLAV

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 19,0 stopinj C, zračni tlak 1008 mb pada, veter 15 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vla- ga 59-odstotna, nebo spremenljivo, morje rahlo razgiban, temperatura morja 20,5 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. septembra 2007

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Cavana (040 300940), Barkovlje - Miramarski drevored 117 (040 410928). Boljunc (040 228124) - samo s pre- dhodnim telefonskim pozivom in nuj- nim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Barkovlje - Miramarski drevored 117, Ul. Orian 2. Boljunc (040 228124) - samo s pre- dhodnim telefonskim pozivom in nuj- nim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Orian 2 (040 764441).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdrav- stvena služba (od 20. do 8. ure, pred- praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Ga- rofolo.

Kino

ALCIONE - 17.00, 19.00, 21.00 »Il dolce e l'amaro«.

AMBASCIATORI - 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 »I Simpson - Il film«.

ARISTON - 18.05, 20.15, 22.15 »Transylvania«.

CINECITY - 16.30, 19.45, 22.05 »Espiazione«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Scrivilo sui muri«; 16.30, 19.50, 22.10 »Suxbad - Tre menti sopra il pelo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Funeral party«; 16.00, 18.00 »Shrek terzo«; 16.20, 17.15, 18.10, 19.30, 20.00, 21.30, 22.00 »I Simpson - Il film«; 20.00 »Saporì e dissapori«; 22.05 »Grindhouse: Planet terror«.

EXCELSIOR - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Funeral party«.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.45 »Io non sono qui«; 18.15, 20.00, 21.45 »Le ragioni dell'aragosta«.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30 »Saporì e dissapori«; 22.15 »Sicko«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »La ragazza del lago«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Piano, solo«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.30, 19.00, 21.30 »Gasilca pred oltarjem«; 17.20, 19.20, 21.20 »Ful gas 3«; 16.20, 18.40 »Bournou ultimat«; 21.00 »Planet terorja«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.00, 19.30, 21.00 »I Simpson - Il film«; 22.20 »Scrivilo sui muri«; Dvorana 2: 16.30, 20.30, 22.20 »Suxbad - Tre menti sopra il pelo«; 18.20 »Le vite degli altri«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ultima legione«; Dvorana 4: 16.30, 18.30, 20.30 »Shrek terzo«; 22.15 »Grindhouse: Planet teror«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod. 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »I Simpson - Il

film«; Dvorana 2: 17.00, 18.30 »Shrek terzo«; 20.10, 22.10 »Saporì e dissapori«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.00 »Scrivilo sui muri«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »Suxbad - Tre menti sopra il pelo«; Dvorana 5: 18.00, 20.15, 22.10 »Ultima legione«.

Čestitke

Ob zlatem jubileju IVANKE in IVANA (Nendotovih) iskreno čestitamo in želimo še tako naprej v zdravju, sreči in veselju. Karlo, Lidiča in Danjal.

Dolina tiha res je ta, naš tati rojstni dan ima. Boditi takšen kot doble, z nami se igrajo naprej. Po deset poljubčkov prejmi ti: 10 Patrik, 10 Petra, 10 Paula in 10 Mariza pošljamo ti.

Danes praznuje prvi 70 let ZDRAVKO (Valentin). Ob tej priliki mu čestitamo in voščimo dosti zdravja in razumevanja v življenju. Žena Sabina, sin Evald, snaha Silvia in predraga vnuka Jan in Lara.

Izleti

SKD PRIMOREC organizira za majhne in velike otroke enodnevni izlet v Gar- daland v soboto, 6. oktobra 2007. Vpisovanja bodo potekala danes, 27. septembra od 18.00 do 19.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Za informacije po- kličite na tel. 347/8386109 (Biserka).

ZDRUŽENJE STARŠEV otrok OŠ V. Ščeka v Nabrežini prireja v nedeljo, 30. septembra, izlet na Sv. Lenart. Zbirališče bo ob 11. uri na trgu v Nabrežini.

NA PRAVLJICO V BENEČIU - v so- boto, 6. oktobra 2006, krožek Galeb vabi osnovnošolske otroke na pravljico dan v Čedad, Landarsko jamo, Špeter (kjer bo kosilo in popoldanska ustvarjalna delavnica) v spremstvu animatorjev. Odhod iz Općin ob 8.30, povratek ob 18.30. informacije in prijave do 30. septembra (izlet je brezplačen) na tel. št.: 040-368094 ali po mailu krozek.galeb@libero.it.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV organizira 30. septembra 2007 izlet v Škofo Loko »Po potek naših pesnikov v pisateljev - ogled Tavčarjeve domovine«. Odhod iz Općin pri Prosvetnem domu je predvi- den ob 7. uri, iz Gorice (pred Rdečo hišo) ob 8. uri. Za prijave in infor- macije pokličite na tržaški (040-635626) oz. goriški urad ZSKD (0481-531495).

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI organizira v nedeljo, 7. oktobra 2007, svoj že tradicionalni jesenski izlet. Tokrat so na vrsti dolenjski kulturni spomeniki. Vozili se bo- mo po dolenski cesti mimo Otočca in obiskali Brežice ter si ogledali zgodovinski grad in v njem Posavski muzej. Potem se odpeljemo v Ko- stanjevico ob Krki, kjer bo kosilo in ogled umetniških zanimivosti mesta: Forma viva in Cistercijanski samostan, danes spremenjen v nacionalni muzej. Odhod iz Doline ob 6.30. In- formacije in prijave na tel. št.: 040-228924 (Sergij Mahnič), 040-228274 (Rado Štranj), 040-228174 (Aldo Štefančič).

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE organizira v nedeljo, 7. oktobra 2007, izlet »po potek Kiljana Ferlugev v Crikvenico in otok Krk. Zbirališče v Miljah pred avtobusno postajo ob 7. uri, ob 7.15 pri Koroščih, ob 7.25 v Žavljah, ob 7.30 pri ex »Fiat Grandi«. Prijave sprejema gospa Vesna (040-271862). Izlet je organiziran v sodelovanju z Adriatica.net Centro viaggi.

SPDT organizira v nedeljo, 7. oktobra 2007 avtobusni izlet v Val Vecia (Basano). Predviden je kratek pohod z ogledom zanimivosti prve svetovne vojne. Izlet vodi Franc Starec. Ker je izlet avtobusni naj se člani čimprej prijavijo na tel. 040-220155 (Livio) ali 040-2176855 (Vojka). Vabljeni!

POTOVANJE PO NOTRANJSKI: šolske sestre de Notre Dame vabimo v so- boto, 6. oktobra 2007, na enodnevni romarsi izlet v Stari trg pri Ložu in okolico. Avtobus bo odpeljal s trga Oberdan ob 6.30, s Sesljana ob 6.45, z Nabrežine ob 6.50, s Sv. Križa ob 7. uri, s Proseka ob 7.10 in z Općin ob 7.20. Stroški za izlet, vključno s kosi- lom znašajo 40,00 evrov. Za vpis in

podrobne informacije se čimprej obrnite na tel. št. 040-220693.

Prireditve

SKD TABOR - V Prosvetnem domu na Općinah, bo ob delavnikih med 17. in 20. uro do 29. septembra, na ogled razstava Lojzeta Spacala, Marijana Pfäffera »Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi (fotografije). Razsta- va je vključena v mednarodni foto- grafski festival Triestefotografia. Istočasno bo v prostorih Prosvetne- ga doma potekal sejem novih in ra- bljenih knjig.

ZADRUGA NAŠ KRAS IN ZA- LOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA Tiska va- bita v petek, 28. septembra ob 20. uri, v Kraško hišo v Repen na predstavi- tev knjige Boruta Spacala »Nočni cvet - Spomini na očeta«. O Lojzetu Spa- calu bo spregovoril umetnostni zgo- dovinar, prof. Giulio Montenero. V okviru večera bo na ogled video po- snetek Izetka Premrova (Rtv Slove- nija) »Podoba podobe«, ki je nastal ob 100-letnici umetnikovega rojstva.

»SLOVENEC SEM«, SELNICA OB DRAVI v organizaciji KD Urbas bo v soboto, 29. septembra 2007. Na pro- gramu: ob 10. uri otvoritev slovesno- sti s predstavitev zamejskih Slovencev z razstavo, ob 13. uri nastopi gostu- jočih skupin med katerimi so tudi MePZ Skala-Slovan iz Gropade in Padrič (dir. Herman Antonič) in MoVS Sraka iz Štandreža (dir. Bogdan Kralj). Predstavljeni bosta razstavi Pesniki dveh manjšin in Barve otroštva v črno-belem.

KOCERT MARTINE FERI - ob sprem- ljavji Izetka Cergola, v soboto, 29. sep- tembra 2007, ob 20.30, pri društvu Igo Gruden v Nabrežini.

SSG IN SLOVENSKI KLUB prirejata v soboto, 29. septembra 2007, literarni večer z naslovom »8 pesnikov za Re- vijo v reviji«. Nastope pesnikov iz Slo- venije, Mehike, Velike Britanije, Slo- vaške in Madžarske bosta ob recita- ciji Nikle P. Panizon in Romeo Gre- benška povezovala Janko Petrovec in Darja Betocchi. Začetek ob 19.30 v Kulturnem domu v Ul. Petronio 4. Va- bljen!

RADIJSKI ODER obvešča, da se začen- ja »deseti Gledališki Vrtljak«. Prva predstava, »Pepečka«, v izvedbi malih gojencev Gledališkega tedna za naj- majšje, bo prihodnjo nedeljo, 30. sep- tembra, v Marijinem domu pri Sv. Iva- nu (ul. Brandesia št.27). Abonmaje lahko rezervirate v uradu Slovenske prosvete, vel. Donizetti 3, ali telefonsko na št. 040-370846, ob ponedeljku do petka, od 9. do 17. ure. Na voljo sta dve vrsti abonmajev, in sicer Sonček za predstave ob 17.30. Nakup posamez- nih vstopnic in abonmajev tudi ne- posredno pred predstavo.

V GALERIJI VELI JOŽE V GROŽNJ- NU (HR) bo od 23. do 30. septembra 2007 vsak dan, od 10.30 do 17.30 na ogled razstava Klavdije Marušič. Istočasno bo v Galeriji All'Angolo v Grožnjanu na ogled razstava Andrea Verdelago.

SKD TABOR - V OKTOBRU V PRO- SVETNEM DOMU NA OPĆINAH: 2. oktobra 2007, ob 20. uri: srečanje s knjigo NOVLJANOVO STOLETJE. Ob prisotnosti avtorja Lada Am- brožiča ml. bo knjige predstavil prof. Jože Pirjevec, pevski pozdrav MoPZ Tabor; v nedeljo, 7. oktobra 2007, ob 18. uri gostovanje SSG s predstavo »Tihobitje v jarku« (režija Nenni Del- mestre); v sredo, 17. oktobra 2007, ob 20.30, predavanje »Kras - tako znani, tako neznani«, ki ga je pripravil Paolo Sossi; v nedeljo, 21. oktobra 2007

»Jesenški dan« s pohodom, skupnim kosi- lom, kostjanji in ex-temporejem za otroke; v nedeljo, 28. oktobra 2007, ob 18.00 - »Openska glasbena srečanja«: duo Martina in Marko Feri. Čakamo vas!

SKD VIGRED vabi v Praprotna na »12. kraški Oktoberfest« pod šotorom. Petek, 5. oktobra, ples s skupino Navihanke; sobota 6. oktobra, ob 15. uri Ex tempore za otroke in mladino ter turnir v briškoli, zvečer od 19. do 02. ure ples s skupino Dej še 'n litro in z ansamblom Slovenski zvoki. Popolne in zvečer taborniški kotiček za otroke in mladino v organizaciji Ta- bornikov RMV Trst-Gorica. Nedelja 7. oktobra, od 10. do 11. ure, zbirališče »12. Pohod na Krasu je krasno« z

organiziranim prevozom v Tublje. Odprtje kioskov ob 13. uri, ob 15.30 »12. Musikfest-Festival ljudskih god- cev in pevcev, zvečer ples z Ansam- blom Okrogli muzikanti. Popoldne in zvečer taborniški kotiček za otroke in mladino. Vse tri dni bo mejni pohod Gorjansko odprt do 24. ure.

KONCERT PERGOLEZIJEVE STABAT

MATER bo v cerkvi sv. Apolinarija, Ul. Capitolina 14, - Montuzza 6. ok- tobra, ob 20.30. Sopran Dana Furla- ni, mezzo-sopran Fabiana Polli, orgle Manuel Tomadin. Vabljeni!

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA

vabi na »24 ur pleha ali maraton lju- biteljev pleh glasbe«. Pričetek v so- boto, 20. oktobra 2007, ob 1

OPERNO GLEDALIŠČE VERDI - Simfonična sezona

Po zaslugi dirigenta Stefana Antona Recka tudi drugi koncert kakovosten

Francoski čelist Cyrille Lacrouts na tržaškem koncertu

Simfonična sezona v tržaškem opernem gledališču Verdi je s prvim koncertom zaplula na visok nivo predvsem po zaslugi mladega dirigenta Dana Ettingera, ki je domači orkester, zbor in gostujoči solisti znali primereno izkoristiti in ovrednotiti, drugi koncert pa je vodil že star znanec tržaškega občinstva, sicer še vedno mlad dirigent Stefan Anton Reck. Mojster je v preteklosti večkrat dokazal svoje sposobnosti v poznoromantičnem repertoarju, tokrat pa se je pomeril z dunajskimi klasičnimi. Franz Joseph Haydn, ki upravičeno velja za začetnika klasične simfonične oblike, je koncert odpril s Simfonijo v D-duru Hoboken I:104,

imenovano »London«. Skladba sodi v niz londonskih simfonij, s katerimi je skladatelj navdušil angleško občinstvo; v sodelovanju s producentom Solomonom je v Londonu izpeljal zelo uspešne abonomske sezone in kot svobodni umetnik požel obilo priznanj, vključno s častnim doktoratom oxfordske univerze. Haydn je v Londonu svoje simfonične izkušnje obogatil z novimi prijemi, vsaka simfonija ima izviren značaj ter razvija zvočno bogastvo orkestra, ki je znatno okrepljen s trobili, pihali in tolkali v primerjavi z zasedbo, s katero je Haydn razpolagal v svojih desetletjih na dvorcu plemiške družine Esterházy. Lepa vaja za tržaški ansam-

bel, ki je pod jasnim vodstvom Stefana Antona Recka složno in prožno oblikoval klasično mojstrovino: dirigent je svojo interpretacijo začrtal v romantičnem duhu, ne glede na filološke poglede, ki v zadnjih desetletjih iščejo originalno zvočnost, rezultat pa je bil dopadljiv in prepričljiv, še posebno v zadnjem stavku Allegro spiritoso. Manj prepričljiv je bil nastop solista, ki je nastopil v Koncertu št.2 v D-duru Hob.VIIb:2: francoski čelist Cyrille Lacrouts je sicer igral uglašeno, tehnika je bila na dobrem nivoju, igri pa je manjkala solistična samozavest, dialog z orkestrom ni bil vedno neoporečno sinhroniziran in ni vseboval pravega dialektičnega naboja. Solist je vsekakor požel tople aplavze, do dodatka pa ni prišlo.

Drugi del koncerta se je odvijal na odločno višjem nivoju: dirigent je 2. simfoniji v D-duru op.36 Ludwiga van Beethovna očitno posvetil večjo pozornost, verjetno je tudi po značaju bližji klenemu oblikovanju glasbenih idej, v katerem Beethoven nima tekmece. Vedno znova nas prevzamejo genialni postopki, s katerimi skladatelj pripravlja in razvija svoje zamisli: uvodni Adagio se nasiči z energijo, ki se nato sprosti kot radostna eksplozija. Struktura je dosledno zgrajena na sonatni obliki, toda fantazija presega vse dotele začrtane okvire. Beethoven ubira svojo lastno pot, na kateri se še vedno spogleduje z modeli rokoko in bidermajer, presnavlja pa jih v nove zametke, ki bristijo z originalno močjo in se razbohotijo v drzne, čeprav še vedno prepoznavne oblike. Dirigent je simfonijo izvrstno obvladal, njegovo vodstvo je bilo vseskozi nenebeno, bogato z ekspresivnimi in dinamičnimi niansami. Posredoval je tako samozavestno silovitost kot ljubko ironijo, pa tudi bolj intimne občutke, ki zaživijo v toplem Lahgett, v zadnjem stavku pa se je orkester dodačno razigral in potrdil odlični vtisi s prvega koncerta. Dolgi in navdušeni aplavzi, med katerimi je Reck pohvalil tako celotni ansambel kot posamezne oddelke, orkester pa s topotanjem izrazil svojo privrženost odličnemu vodji, so zaključili prijeten, v drugem delu pa zelo kakovosten koncert, katerega izid vabi na prihodnje srečanje, tokrat izjemoma v soboto in nedeljo (v petek gostuje orkester v Pordenonu), z 2. simfonijo Jeana Sibeliusa in veliko kantato Sergeja Prokofjeva Aleksander Nevski.

Katja Kralj

VILA MANIN - Koncert

Elisa praznovala desetletnico uspešnega nastopanja na »domačih« tleh

Elisa je ob desetletnici zapela v vili Manin

AWS

Underground. Izbrala je tudi poseben datum, točno deset let po predstavitvenem koncertu v klubu Propaganda v Milanu, bleščeca kariera pa mlado Eliso Toffoli iz Štarancana ni bistveno spremenila. Ostala je preprosto odprteto dekle, ni zatajila začetnih sopotnikov, nasprotno: (domačina) kitarist Andreja Rigonat in basist Max Gelsi ji sledita od samega začetka, rada se sprejaha po domačih tleh, ko piše nove skladbe, se navdihuje v domačem okolju, priredebe novih skladb vadi v bližini, lani se je npr. za deset dni »zaprla« v goriški Kulturni dom... na odru pa je 100% profesionalka.

Najbolj popularna predstavnica moderne glasbe naše dežele si je močno že zeleno zaključiti letošnjo poletno turnejo blizu doma, v kraju, kamor je kot trinajsetna smrkrlja pospremila mamo in tetu na enega med »zgodovinskimi« koncerti, ki jih je naša dežela gostila, nastopu ponovno združenih Velvet

Underground. Izbrala je tudi poseben datum, točno deset let po predstavitvenem koncertu v klubu Propaganda v Milanu, bleščeca kariera pa mlado Eliso Toffoli iz Štarancana ni bistveno spremenila. Ostala je preprosto odprteto dekle, ni zatajila začetnih sopotnikov, nasprotno: (domačina) kitarist Andreja Rigonat in basist Max Gelsi ji sledita od samega začetka, rada se sprejaha po domačih tleh, ko piše nove skladbe, se navdihuje v domačem okolju, priredebe novih skladb vadi v bližini, lani se je npr. za deset dni »zaprla« v goriški Kulturni dom... na odru pa je 100% profesionalka.

Zelo lepa scenografija je spominjala na trsje v Laškem, Elisa se je, kot večina sedemnajstih glabenikov, prikazala v belem z dolgimi dodanimi kitami in za splošni uvdoten užitek zapela prve note hita A beautiful life. Prve vrste so že pred tedni (velika večina sedežev je bila oštrevljena) rezervirali članice in člani Elisih fan clubov, ki so jo sprejeli z balonki in napisi, kričali in peli skozi dve uri dolgi koncert. Vsi ostali (gledalci vares vseh starosti je bilo skoraj 8.000) so jim seveda sledili, s stotinami telefončkov, ki so snemali in slikali nepozabne trenutke. Koncert je bil - kot napovedano - sprehod po notah njene kariere, od Broken do Stay, od Heaven out of hell do Gift, od sanremske Luce (Tramonti a Nord Est) do novih italijanskih hitov Eppure Sentire, Qualcosa che non c'è in zelo nežno Una poesia anche per te. Potrdila je vse svoje glasovne sposobnosti. Odlična pevka uporablja glas kot redko katera druga italijanska pevka, vrh vsega si piše pesmi, ki so včasih prava poezija.

Na odru so jo poleg običajnih glasbenikov in dveh pevcev spremjal tudi godalni ansambel Edodea, ki so dodali poseben čar nekaterim Elisinim skladbam. Večer je bil najavljen kot posebni datum, saj je treba desetletnico tudi praznovati. Tako se je v zaključnem delu Elisi pridružil kitarist Corrado Rustici, ki ji je sledil v prvem izpopolnjevalnim letih v Kaliforniji, pravi »uau!!« pa je zadonel, ko se je na kiticah zadnjega hita Gli ostacoli del cuore prikazal Ligabue, ki je skladbo tudi napisal. Glasbenika sta dobra prijatelja in tudi skupni nastop na odru je zares posrečen. Elisa pa je, vidno zadovoljna in pod lepim, belim ognjemetom vse pozdravila s svojim prvim hitom, Labyrinth. (AW)

SODOBNA LITERATURA - Cristina Ali Farah na predstavitev svojega prvenca

»Somalci smo kot ogrlica, ki so jo pretrgali: njeni biseri so razpršeni po vsem svetu«

Somalski diaspori in somalski skupnosti v Italiji, ki skušajo obdržati stike s sorodniki v domovini, je posvečen literarni prvenec Cristine Ali Farah, štiriintridesetletne avtorice italijanskega in somalskega rodu. Knjigo so prejšnji teden predstavili v tržaški knjigarni Feltrinelli na zanimivem srečanju, ki ga je vodil novinar prve vsedržavne mreže Rai Paolo Di Gianantonio. Cristina se je rodila v Veroni in italijanski matmi in somalskemu ocetu, otroštvo in najstništvo pa je preživel v Mogadišu. Somalijo je zapustila leta 1991 po izbruhu državljanske vojne, danes živi v Rimu, kjer je diplomirala iz leposlovja in bila med ustanoviteljicami revije za izseljeniško literaturo El-Gibli. Ukvartala se je s kratko prozo in poezijo, Madre piccola pa je njen prvi roman; dvojezična avtorica ga je napisala v italijanskem jeziku. Cristina Ali Farah je v Trst prišla na vabilo tukajnjega italijansko-somalskega kulturnega združenja Sagal, v sklopu projekta »Intercultural forum«, ki ga finanira dejelza FJK.

Roman Cristina Ali Farah je koralno delo, v katerem se prepletajo predvsem zgodbe treh junakov, ki so vsak na svoj način okusili diasporo. »Somalci smo kot ogrlica, ki so jo pretrgali: njeni biseri so razpršeni po vsem svetu,« je dejala avtorica in poudarila, da je vezna nit med njimi največkrat ...telefon. »Telefon nas druži, utrjuje vezi, nas povezuje tudi v vsakodnev-

nih opravilih: medtem ko kuhaš ali paziš na dojenčka, se lahko pogovarjaš s komerkoli in z njim deliš svoj vsakdan. Telefon je del naše diaspose in zato tudi mojega romana.«

Kot je poudarila Sergia Adamo, profesorica primjerjalne književnosti na tržaški univerzi, je Cristina roman napisan v »čudoviti in rafinirani italijansčini«, ki je najbrž tudi posledica bogatega in večkrat poetskega načinka izražanja, značilnega za Somalce. »Izplača se prisluhniti njihovim pogovorom, poskušate lahko tudi tu v Trstu,« jo je dopolnil novinar Paolo Di Gianantonio, »in prav gotovo boste odkrili bogato realnost in zanimivo skupnost.« Skupnost, ki jo večina Tržačank in Tržačanov ne pozna, tako kot ne pozna situacije v Somaliji. Za to nosijo svoj delež krivde tudi mediji: Di Gianantonio je priznal, da o določenih argumentih TG1 ne poroča več, saj privedejo do upada gledanosti. Italijanski gledalci so naveličani tistih realnosti, ki se ne izboljšujejo, na primer zasvojenost z mamili, ali Afrika, kjer ostajajo konflikti na dnevnu redu. Kljub temu občutku in dejstvu, da se v okolici Mogadiša tudi šestnajst let po državljanski vojni bojujejo, pa je bil v Somaliji, po mnenju profesorja afriških socialnih in političnih sistemov Federica Battere, narejen marsikater korak naprej. Tudi o njih je govor v romanu Madre piccola ... (pd)

Cristina Ali Farah na tržaški predstavitev knjige

KROMA

POLITIKA - Včeraj je osnutek predstavila krajevnim upravam in družbenim silam

Vlada se pripravlja na jutrišnjo odobritev finančnega zakona

Sinočnji vrh vladne večine se je zavlekel pozno v noč, na njem pa ni bilo Mastelle

RIM - Proračunski manever, ki ga bo vseboval finančni zakon za leto 2008, bo znašal 10,7 milijarde evrov. Približno 6 milijard evrov namerava vlada črpati iz presežka v letošnjem davčnem prilivu, ostalo pa naj bi pridobila s krčenjem javnih izdatkov. Za znižanje davčnega pritiska namerava vlada nameniti 3 milijarde evrov: 2 milijardi za znižanje davka na nepremičnine ICI, 1 milijardo pa za davčne olajšave podjetjem.

To so nekateri izmed podatkov, ki so pronicili v javnost včeraj iz vrste srečanj, namenjenih pripravi novega finančnega zakona. Vlada namerava osnutek zakona odobriti na svoji jutrišnji seji, včeraj pa ga je v temeljnih obrisih predstavila krajevnim upravam in družbenim silam. Zadeva je bila v središču pozornosti tudi na vrhu vladne večine, ki se je zavlekel pozno v noč. A pojdimo o vrsti.

Včerajšnji dan se je za vlado začel pozitivno. Uspela je namreč skleniti pakt stabilnosti s predstavniki združenja občin. Po oceni vlade se je prav tako ugodno iztekel popoldansko soočenje s predstavniki sindikatov, industrijev, trgovcev in drugih družbenih sil. Resnici na ljubo so sindikati izrazili več pripombe oz. priporočili, med drugim to, da bi morali zvišati obdavčitev finančnih donosov. Predsednik industrijev Luca Cordero di Montezemolo pa je ob koncu sestanka dejal, da se »vzdrži sodbe«.

Kot vse kaže, je bil od včerajšnjih sestankov najzahtevnejši vrh vladne večine, ki se je pričel ob 21. uri. Negativno je bilo že dejstvo, da se ga ni udeležil voditelj sredincev UDEUR Clemente Mastella, sicer pravosodni minister. Nadomeščal ga je načelnik strankine skupine v senatu Tommaso Barbato, uradno zato, ker naj bi Mastella zbolel, v resnicah pa najbrž tudi zato, ker mu ni v vladni večini nihče izrazil solidarnost po ostrih napadih, ki jih je bil deležen na torkovi televizijski oddaji Ballarò. Zadeva je dokaj huda, saj je bil prav Mastella eden izmed protagonistov razbitja vladne večine, do katerega je prišlo množično četrtek med razpravo o ustanovi RAI in senatu.

Sicer pa so na vrhu spet prišla do izraza razhajanja med t. i. radikalno levico in ostalimi silami vladne večine, bodisi v zvezi s finančnim zakonom kot z drugimi zadevami. Prodi se v tej fazi osredotočil na finančni zakon. Ko bo ta pod streho, bo mogoče razmisljati tudi o drugih zadevah, kot sta reforma volilnega zakona, pa tudi prestrukturiranje vlade.

Predstavniki vlade na srečanju z družbenimi silami

ANSA

10-LETNICA POTRESA - Napolitano na spominski slovesnosti

Uspešna popotresna obnova v Umbriji in Markah

PERUGIA - Včeraj je minilo okroglih 10 let, odkar je potres hudo prizadel Umbrijo in Marke ter dobršen del srednje Italije. Ob tej priložnosti je predsednik republike Giorgio Napolitano včeraj obiskal kraj Colfiorito pri Perugii, kjer so 26. septembra 1997 zabeležili epicenter prvih sunkov.

Državnega poglavarja je na spominski slovesnosti sprejelo veliko krajanov, na čelu katerih sta bila predsednica deželnih uprav Umbrije Maria Rita Lorenzetti ter Mark Gian Mario Spacca. Govorniki so poudarili, kako so v teh desetih letih v glavnem popravili ogromno gmotno škodo, ki jo je prizadela naravna ujma. Tedaj je ostalo brez strehe približno 25 tisoč ljudi, danes pa je okrog 90 odstotkov le-teh spet v svojih hišah. V tem času so tudi popravili številne kulturne spomenike, ki jih je prizadel potres. Spomnimo naj le, da so se zrušili oboki gornje bazilike v Assisiju.

»Uspešna prizadevanja za popotresno obnovo je treba prav gotovo pripisati tesnemu sodelovanju med demokratičnimi inštitucijami in prizadetim prebivalstvom,« je dejal Napolitano v svojem priložnostnem nagovoru.

Predsednik republike je na slovesnosti podelil zlato medaljo za civilne zasluge državnemu organizaciji civilne zaščite, ki jo je zastopal njen načelnik Guido Bertolaso. »Italija je čudovita država, a hrati izredno krhka,« je ob prejemu priznanja dejal Bertolaso. »Dovoli je nekoliko hujši naliv, pa nastanejo že velike težave,« je pristavljal, nanašajoč se na poplave, ki so jih včeraj zabeležili v Venetu.

Napolitano pripenja zlato medaljo na prapor civilne zaščite

SLABO VREME - Težave v železniškem in letalskem prometu

V Venetu se je utrgal oblak: 173 milimetrov padavin v 3 urah

BENETKE - Italijo je zajela fronta deževnega in hladnega vremena. Posebno hude nalive so zabeležili včeraj zjutraj v Venetu. Od 3. do 6. ure po polnoči so namerili 173 milimetrov padavin. V Mestrah je voda poplavila številne ulice, da ne govorimo o podvozih in podnihodih. Na železniški postaji je prišlo do električne okvare, zaradi česar je veliko vlakov potovalo z zamudo. Težave so imeli tudi na beneškem letališču Marco Polo, zaradi česar so morali več letal preusmeriti na letališči v Veroni in v Ronkah. Krajevne oblasti so odredile, naj bodo v Mestru in v Margheri danes šole zaprte, da bi preverili, ali so stavbe varne.

Sicer pa je slabo vreme prizadelo tudi druge kraje. Nalivi so povzročili poplave zlasti v Milanu, pred La Spezijo pa se je v razburkanem morju potopila jahta. O težavah poročajo tudi s Sicilije, kjer so zaradi vremenskih razmer morali prekiniti pomorske povezave z manjšimi otoki. V Dolomitih pa se je nad 1.800 metri pojavit sneg.

Poplavljeno podhod na železniški postaji v Mestru

PROMET - Zaskrbljujoči podatki

Smrt na dveh kolesih vse bolj pogost pojav

Italijanski motoristi najbolj podvrženi smrtnim nesrečam

RIM - Italija se že od leta 2003 uvršča na vrh evropske lestvice o smrtnih nesrečah na dveh kolesih. Če je res, da kar petina evropskih motornih koles vozi po italijanskih cestah, je nadvse zaskrbljujoč podatek, po katerem pride na istih cestah do več kot četrtine (26 odstotkov) smrtni na motorjih. Statistike postanejo v koncu tedna naravnost grozljive: Italija je takrat prizorišče več kot polovice smrtni na dveh kolesih.

Državni svet za prometno varnost predvideva, da bodo italijanske žrtve teh nesreč leta 2010 znašale 30-odstotni delež v Evropi. Motorji so vpleteni v nesreče povečini v mesecih, kjer obleži 52 odstotkov mrtvih in 88 odstotkov ranjenih. Pojav smrtnih nesreč z motorji je vsekakor v vzponu po vsej celini, medtem ko število nesreč z avtomobili redno upada. Ljudje sicer kupujejo vse več motorjev, a tudi avtomobilov.

Zakaj pride do teh razlik?

Ranjena italijanska vojaka se vračata v domovino

RIM - Od sinoči je spet na italijanskih tleh podčastnik vojaških tajnih služb Sismi, ki je bil huje ranjen v pondeljek v bliskoviti akciji pripadnikov posebnih enot Isafa proti ugrabiteljem obih italijanskih vojakov v Afganistanu. Prispel je na krov falcona vojaškega letalstva na rimsko letališče Ciampino. Podčastnik (njegovo ime je še vedno tajno) se bori s smrtno, saj ga pri življenju drži umetno dihanje. Po vsej verjetnosti se bo danes vrnil v domovino drugi ugrabljeni podčastnik Sismija, ki je bil med osvoboditvijo laže ranjen. Z njim bo tudi ranjeni afghanitski spremjevalec italijanske dvojice, ki je padla vroke ugrabiteljev minulo soboto.

Afera Unipol: prisluškovanje Fassinu se lahko uporabi

RIM - Posnetki prisluškovani telefoniskih pogovorov tajnik Levih demokratov Piera Fassina in poslanca Forza Italia Salvatoreja Cicuja z Giovannijem Consortejem v okviru afere Unipol bodo lahko na voljo tožilki Clementini Forleo. Tako je včeraj sklenil odbor poslanske zbornice, ki je pri storjeni za izdajanje tovrstnih dovoljenj. Odbor pa je zavrnil zahtevo Forleove po izročitvi gradiva, ki zadeva zunanjega ministra Massima D'Alema, saj je bil slednji v obravnavanem obdobju evropski poslanec in zato poslanska zbornica naj bi v tem primeru ne imela pristojnosti, je menil odbor.

Tornatore se bo potegoval za oscarja

RIM - Italija pošilja v boj za oscarja film »La sconosciuta« (Neznanca), ki ga je zrežiral Giuseppe Tornatore. Odločitev je včeraj v Rimu sprejela posebna žirija. Tornatore v svojem zadnjem filmu priopoveduje o ilegalnih prebežnikih, tihotapcih mamil in brezravnih trgovcih z ljudmi. Film se dogaja v Trstu.

Pet let po svojem prejnjem filmu Malena z Monica Bellucci v glavni vlogi se je Tornatore zdaj vrnil k žanru srhiljivke. Film govori o Ireni, mladi Ukrajinki, ki v iskanju resnice o svoji preteklosti potuje v Italijo. Njeno življenje zaznamujejo nasilje, prostitucija in nezakonita trgovina z otroki. Irena je rojevala otroke, ki so jih nato prodajali bogatim italijanskim družinam. Kljub temu se bori za to, da bi našla družino svoje najmlajše hčere Tee, prodane posvojiteljem. Film se naranča na resnično zgodbo. V filmu je zaigral tudi Michele Placido, glasbo je napisil Ennio Morricone.

Tornatore, doma s Sicilije, je oscarja za najboljši tujježični film osvojil že leta 1990 z nepozabnim delom Cinema Paradiso.

Splošno mnenje je, da se proizvajalci motornih koles še niso prilagodili varnostnim ukrepom po zgledu industrije štirikolesnih vozil.

Temu gre vsekakor dodati množično nakupovanje motorjev z visoko kubaturo, ki zlahka dosega »nadzvočne« hitrosti, sto kilometrov na uro pa dosežejo v treh-štirih sekundah.

Za oboževalce Valentina Rossija in Ivana Pedrose (Italija in Španija sta na vrhu lestvice glede nakupovanja motorjev) so podobna vozila prave poslastice, včasih pa se ne zavedajo nevarnosti hitre vožnje. Z zastrelimi cestišči in obcestnimi ograjami je lahko najmanjša napaka usodna. V Španiji, kjer se soočajo z enakimi problemi, je medtem prišlo do zanimivega predloga, ki bi se lahko razvil v zakon: kdor dobi vozniško dovoljenje za motor (v Italiji je to dovoljenje »A«), naj v prvih šestih letih ne voziti motorjev z veliko kubaturo.

GORICA - Župan Romoli prvič uradno sprejel generalnega konzula Šušmelja

Za praznik ob padcu meje je bolj primeren prehod na Škabrijelovi

Poudarek na zaščiti, čistilni napravi, Kornu in gospodarskem potencialu povezanih Goric

Slovenski generalni konzul v Trstu Jože Šušmelj in župan Ettore Romoli sta se včeraj prvič uradno sestala. V ospredju pogovora v županovi pisarni je bila slovenska zaščita, saj je bil le dan prej sestavljen seznam občin, kjer bodo postavili dvojezične napise in table. Romoli je gostu povedal, da sta po njegovi oceni zmaga zdrava pamet in zmernost, o čemer priča okoliščina - je pojasnil -, da desnica ni vzrojila in da ni beležil protestnih reakcij. »Posvetovanja pred paritetnim odborom so bila konstruktivna - tako Romoli -, ker so sloneka na iskanju soglasja, ne pa na kontrapoziciji, ter na istočasni skrbi za večinsko in manjšinsko skupnost. Paritetni odbor je zato sprejel mojo zahtevo, da se iz seznama izključi severni mestni predel. Prepričan sem, da bi drugače tvegali obuditev napetosti.« V odgovor na njegovo stališče je slovenski konzul pripomnil, da se je začela pot konkretnega izvajanja zaščite, da pa ostaja vprašanje četrti Svetogorska-Placuta odprt.

Poseben poudarek zaslubi Šušmelijskega trditve, da je mejni prehod primeren kraj za obeleževanje padca schengenske meje, da pa bolj kot Rdeča hiša je takšnemu dogodku pisani na kožo prehod na Škabrijelovi. »O tem se lahko pogovarjam,« je izjavil Romoli in osvojil konzulov nasvet, naj se tem dogovarja tudi z novogoriškim županom. V nadaljevanju je Šušmelj potrdil, da je dokončno propadel načrt skupne čistilne naprave pri Štandrežu. Nova Gorica bo v navezi z občino Šempeter-Vrtojba prišla do lastne naprave predvidoma do leta 2011; poleg stroškov so takšno odločitev narekovale tudi tehnične težave. S tem v zvezi je Romoli navedel namen, da bodo potencirali goriško napravo. Glede potoka Koren pa je župan spraševal tudi o slovenskem sistemu za preprečevanje poplav v primeru obilnega dežja, ki je pogoj, da se bo Gorica z deželnim denarjem lotila urejanja struge v bregov. Soglašala sta, da je potrebno okrepliti sodelovanje med Goricama. Romoli je predlagal, naj goriška Trgovinska zbornica in novogoriška Gospodarska zbornica skupaj priredita simpozij o vlogi mest na gospodarskem področju. Napovedal pa je tudi, da je v Gorico povabil predsednika družbe DARS in Autovie Venete. »Zato da bo italijska družba začutila mednarodni pritisk in da bo poskrbela za obnovno odsek Gorica-Vile. Drugače se bo slovenska hitra cesta in za nas živiljenjsko pomembna prometnica prekinila na meji,« je ugotovljal župan. (ide)

Slovenskega konzula sta ob županu pričakala še odbornika za kulturno in občinske finance, Antonio Devetag in Guido Germano Pettarin

BUMBACA

GORICA - Pokrajina nasprotuje gradnji jezu pri Pevmi

»Prenaglijena odločitev«

Cerničeva napovedala študijo o utemeljenosti posega - »Problemi rešljivi na podlagi dobrih sosedskih odnosov«

»Odločitev deželnega odbornika za kmetijstvo Enza Marsilia se nam zdi prenaglijena, obenem pa ne izključuje možnosti, da bi do primerne rešitve prišlo na podlagi dogovora s slovenskimi sosedji.« Tako je vest, da je dežela Furlanija-Julijnska krajina pričigala zeleno luč za gradnjo novega jezu na Soči pri Pevmi, komentirala pokrajinska odbornica za okolje Mara Černic.

Marsilio je namen, da bo prišlo do uresničitve jezu z naložbo 18 milijonov evrov, izrazil v torkovem odgovoru na interpelacijo deželnega svetnika Nacionalnega zavezništva

Adriana Ritosse, odločitev pa je dejelni odbor sprejel v minulih tednih. Illyjeva deželna vlada je ocenila, da je gradnja jezu v neposredni bližini državne meje na območju Pevme nujen odgovor na potrebe goriškega kmetijstva. Le-to je namreč oškodovan zaradi nenadnega višanja in nižanja pretoka vode, ki jo spušča solkanski jez, kar škoduje tudi ribji favni na italijski strani meje. Dežela je na potrebo po izgradnji jezu opozorila italijsko ministrstvo za kmetijstvo, saj je tovrstne posege in njihovo finančiranje pristojna le država.

»Menim, da za tovrstno odločitev na razpolago dovolj podatkov, ki bi zagotovljali, da je gradnja jezu na tistem območju varna. Upoštevati je tudi treba, da je Soča pri pevmskem mostu najlepši del reke na italijski strani meje,« je še povedala pokrajinska odbornica in dodala: »Ne nazadnje moramo tudi preveriti, ali ima odvisnost od Slovenije res tako hude posledice za goriško kmetijstvo. Goriška pokrajina namerava odgovoriti na vsa ta bistvena vprašanja s poglobljeno analizo, obenem pa je prepričana, da bomo do primernih rešitev prišli na podlagi dobrih sosedskih odnosov.« (Ale)

tev na razpolago dovolj podatkov, ki bi zagotovljali, da je gradnja jezu na tistem območju varna. Upoštevati je tudi treba, da je Soča pri pevmskem mostu najlepši del reke na italijski strani meje,« je še povedala pokrajinska odbornica in dodala: »Ne nazadnje moramo tudi preveriti, ali ima odvisnost od Slovenije res tako hude posledice za goriško kmetijstvo. Goriška pokrajina namerava odgovoriti na vsa ta bistvena vprašanja s poglobljeno analizo, obenem pa je prepričana, da bomo do primernih rešitev prišli na podlagi dobrih sosedskih odnosov.« (Ale)

NOVA GORICA - Prijeli nasilneža

Mladoletnici grozil pred šolo

Novogoriški policisti so v pondeljek zaradi groženj in na silja odvzeli prostost 24-letnemu slovenskemu državljanu in ga s kazensko ovadbo privedli k preiskovalnemu sodniku, ki je zanj odredil pripor.

24-letni osumljenec, doma iz okolice Bovca, je v pondeljek prišel do ene izmed srednjih šol v Novi Gorici, kjer je pristopil do mlađoletnje dijakinje, ki jo je poznal že iz preteklosti. Od nje je zahteval, da naj gre z njim malo na stran, da ji bo nekaj povedal. Ker je bil dekletu poznan kot nasilnež, se je zaradi strahu poskušala izgovoriti, da mora v šolo, nakar ji je zagrozil, da, če ne gre z njim, ne bo prišla živa do šole. Grožnje je podkrepil s tem, da ji je povedal, da ima pri sebi nož, v avtomobilu pa še pištolj. Grožnje je slišala sošolka, ki se je umaknila in nemudoma obvestila policiste, saj se je bala, da bo osumljenec udejanjal besede. Mlađenič je od dekleta še zahteval, da mu pove novo telefonsko številko, ki jo je pred kratkim zamenjal, saj ji je osumljeni večkrat pošiljal grozilna kratka sporočila. Dekletu je še naročil, da mora med glavnim odmorom priti do njega, da se bosta nekaj pogovorila. Ko je odšla v šolo, ji je poslal SMS sporočilo z grozilno vsebino.

Policisti so ga prijeli, ko je pred šolo čakal na dekle. Pri varnostnem pregledu so pri njem našli dva noža, ki ju je nosil v toku za pasom. Policisti so na podlagi odredbe okrožnega sodišča opravili tudi preiskavo osumljenčevega vozila, kjer so našli še dva lovска noža in kij za baseball. Med zbiranjem obvestil so ugotovili, da je mlađenič osumljen tudi storitve več podobnih kaznivih dejanj na Bovškem.

GORICA - SDZPI
Večerni tečaji

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje vpisuje na večerne tečaje, ki sodijo v okvir Deželnega kataloga permanentnega izobraževanja in so financirani iz zakona 236/93. V kratkem se bodo začeli tečaji slovenske (osnovna in nadaljevalna stopnja, 80 ur), angleščine (A2, 72 ur), informatike (priprava na ECDL, 72 oz. 48 ur) in nemščine (osnovna oz. nadaljevalna stopnja, 80 ur). Vpisuje se lahko zaposleni v zasebnih podjetjih, ki delujejo v FJK. Tečaji so namenjeni tudi delavcem z atipičnimi delovnimi pogodbami, kot so pogodbe za določen čas, part time, vajenštvo, projektne delo, občasno delo, pogodba o vključevanju, pa tudi delavcem, ki imajo več kot 45 let starosti ali ki so zaključili samo osnovno šolo oz. obvezno solanje. Stalno bivališče v deželi ni pogoj za vpis. Vpisnina znaša v evru za vsako uro tečaja; plačila so oproščena delavci v določnih blagajnih ali v mobilnosti.

Tečaji bodo potekali enkrat ali dvakrat tedensko v večernih urah na goriškem sedežu SDZPI (KB Center, korzo Verdi 51). Informacije nudi tajništvo zavoda od pondeljka do petka med 9. in 13. uro na tel. 0481-81826 ali na naslov go@sdzpi-irsip.it.

NOVA GORICA - Projekt piramide oprijemljivejši

Gradnja julija 2009

Pet potencialnih lokacij za Aeronavtični muzej - Ne izključujejo sodelovanja z Italijani

SILVESTER
VONČINA

bil postavljen v juliju 2009, objekt pa naj bi stal v dveh letih.

Poleg evropskega aeronavtičnega muzeja bo piramida ponudila tudi druge vsebine, od fotovoltaicne elektrarne, ki bi objekt napajala, do doživljajskoga dela Aeroland, ki bi obiskovalcem omogočil, da zgodovino letalstva tudi doživijo. Računajo na milijon gostov letno iz Evrope in vsega sveta. Goriški se tako, poleg velezabavšča, obeta še en velik projekt, za katerega so zeleno luč dali že skoraj vsi občinski oziroma mestni sveti goriških lokalnih skupnosti. Ob tem ni odveč opozoriti še na razmišljanje župana občine Renče-Vogrsko, ki se sprašuje, ali bo tudi projekti povzročil porast cen zemljišč na Goriškem, kot se je zgodilo zaradi načrtovanega velezabavšča. (km)

GORICA - Pokrajina

Stavijo na Kras

Nasprotujejo CPT-ju

Pravi muzej pod milim nebom, v katerem si bodo obiskovalci ogledovali in bolje razumevali evropsko preteklost ter obenem uživali ob naravnih lepotah Krasa. To je cilj projekta Kras, ki ga bodo na osnovi protokola o sodelovanju uresničile pokrajina in druge javne ustanove na ozemlju goriškega Krasa.

Skelp z osnutkom dogovora o sodelovanju sta ostalič članom Gherghettovega odbora včeraj predstavili podpredsednica pokrajine in hrkati odbornica za kulturo Roberta Demartini ter odbornica za okolje Mara Černic. Projekt izvira iz spoznanja, da je Kras klub svojim zakladom vedno zanemarjeno območje, ki potrebuje turistično ovrednotenje. Pri projektu računajo na privlačnost in sporočilnost jarkov, nekdanjih bojišč in ostankov oružja iz vojnega časa, ki pa bodo zanimivi za obiskovalce, če bodo ponudbo povezali v sistem. Goriška pokrajina je na začetku v promocijo Krasa občutljiva - pravijo v Gherghettovem odboru -, zato pa se zavzemajo za uresničitev projekta Kras, ki terenu so pritegnili italijsko obrambno ministarstvo, deželo FJK, goriško Trgovinsko zbornico, tržaško pokrajino ter občine Dobrodob, Foljan-Redipulja, Tržič, Zagrad, Sovodnje in Ronke; občine bodo morale priti do namenskih finančnih virov. Protokol predvideva tudi sodelovanje s Slovenijo, ki bo potekalo na ravnih koordinacijach skupaj določenih posegov. Na pokrajini so prepričani, da gre za edinstveno razvojno priložnost, ki je ne gre zamuditi, saj je spoštniva do okolja in njegove preteklosti. V okviru kraškega muzeja na odprttem nameravajo namreč urediti turistične poti in strukture za dokumentirano odkrivjanje prostora.

Goriška pokrajinska uprava je ponovno izrazila odločno nasprotovanje centru CPT. Na torkovi seji pokrajinskega sveta je večina namreč soglasno odobrila resolucijo, prvi podpisnik katere je Marko Marinčič. Dokument izhaja iz podatka o večkratnih pobegih, policijskih reakcijah s solzilci, vpletene celo 9-mesečnega dekletina in spoznanja, da takšni centri ogrožajo temeljne človeške pravice. Na tej osnovi izražajo nasprotovanje nadaljnemu delovanju CPT-ja, kot tudi odprtju dodatne sekcije spremjemnega centra in v isti strukturi še zadrževanje oseb, ki so potrebne pomoči, kot na primer prisilci aziila. Takšno odklonilno držo je odločno uteviljil tudi sam predsednik pokrajine Enrico Gherghetta.

GORICA - Prireditev so včeraj predstavili na Gradu Dobrovo

Mesto bodo razdelili na deset »okusnih« četrti

V ospredju Francozi, pa tudi briška vinoteka in konzorcij

OKUSI OB MEJI Središče zaprto

Zaradi tridnevne prireditevje Okusi ob meji, ki se bo v Gorici začela jutri, je mestno središče zaprto prometu. Center se je spremenil v obsežno peš cono, po kateri se bodo gostje lahko mirno sprehajali ter uživali ob ponudbi jedi, vin in tudi obrtniških izdelkov. Prisotnost pričakovane množice ljudi nameravajo izkoristiti tudi trgovci, ki so napovedali nedeljsko odprtje trgovin. Prepoved vožnje po centru mesta, ki bo veljala vključno do pondeljka, pa že povzroča težave. Nastajajo dolge kolone avtomobilov, ki silijo v center, še največ preglavic pa je povezanih s posmanjkanjem parkirišč. Redarji pripomorejo uporabo stranskih parkirišč, kot sta brezplačni parkirišči pri predoru Bombi in na drevoredu Virgilio; dostopno je tudi parkirišče na trgu Battisti. Z jutrišnjim dnem in do nedelje pa bo brezplačno tudi parkiranje na modrih conah, sicer le tam, kjer ulic niso zasedle stojnice.

»Pričakujemo te v povečani in delno prenovljeni obleki za sladko uživanje raznovrstnih okusov.« Tako bi lahko strnili vabilo na letošnjo, že četrt izvedbo goriške najbolj množične prireditve - festivala okusov in dobrota Okusi ob meji. Uspešna pobuda Brancatičeve uprave je z novo upravo v pristojnem odborniku Antoniu Devetagu dobila tudi dobrega poznavalca tega za naše kraje tako značilnega področja. Devetag je prevetrl pobudo z nekaterimi novostmi, ki jih je z odgovornim za tiskovni urad goriške občine Stefanom Cosmom - odličnim poznavalcem vinskega in vinarskega sveta - predstavljal v torek v vili Manin za širšo italijansko javnost, včeraj pa v vinoteki Gradu Dobrovo za lokalne in slovenske medije. Predvsem slednjo gre posebej pozdraviti, čeprav bi lahko nanjo povabili tudi novinarje iz osrednje Slovenije.

Kot smo uvodoma napisali, bo ponudba letosnjih Okusov povečana in delno prenovljena. Kar dvajset odstotkov več ponudnikov, ki bo več deset tisočim obiskovalcem - če bo seveda Jupiter organizatorjem naklonjen - od poznega jutrišnjega popoldneva do nedelje predstavilo in ponudilo hrane in pižje iz ducata držav. Staro mesto jedro bodo v ta namen razdelili na deset četrti, za vsako pa bo značilna ponudba iz ene ali več držav. Posebna pozornost bo letos namenjena Franciji in vsemu temu, kar ta kraljica vinarsko-kulinarične ponudbe pomeni. Ostrigam, pravim šampanjecem, sirom in ostalim dob-

ANTONIO DEVETAG

BUMBACA

rotam bosta namenjena trga Cavour in Sv. Antona; od tod proti korzu bomo lahko srkali tokaj, slashtili se z rezinami ogrske salame in omamljali v vonjavah začinjenih madžarskih mesnih jedi, zaustavliali se pri slovenskih dobrokah in odlični ponudbi gostiteljev vinoteke Brda z Dobrove in konzorcija Brda; njegov predsednik Aleš Kristančič je na včerajšnji predstavljivosti pozdravil prisotne in poudaril pomen pobud, na katerih sodelujejo vsi akterji nekega ozemlja oz. v tem primeru »terroira«. Preden bomo prišli do »avstrijskega« Travnika, se bomo lahko pomudili pri stojnicah iz držav balkanskega polotoka, ki bodo po zaslugu festivala V zvokih krajev tudi glasbeno obogatile goriške mednarodne Okuse. Na ploščadi za pokrito tržnico bo sredozemska četrt, v ulici Oberdan in na korzu pa še številne dobre iz raznih krajev dežele FJK, seveda s pomembno prisotnostjo domače goriške ponudbe, o kateri se bomo še razpisali. (aw)

GORICA - Vhod v mesto ima lepši videz

Sredi krožišča odkrili grb

Del Sordi: »V načrtu tudi razsvetjava«

Krožišče
z grbom in
mestnimi
upravitelji

BUMBACA

Sredi krožišča pri ločniškem mostu čez Sočo so župan Ettore Romoli ter odbornika Francesco Del Sordi in Silvana Romano včeraj odkrili mestni grb, ki bo odsegla krasil južni vhod v Gorico. Na njem z modrega ozadja izstopa goriški grad s tremi stolpi, ročno pa je bil izdelan iz naravnega kamna. »Načrt je pripravila sedanja občinska uprava, ki je za uresničitev grba potrošila 13 tisoč evrov. Posadili smo tudi rastline, nameščavamo pa poskrbeti še za razsvetljavo,« je povedal Del Sordi. »Tudi grb sodi v načrt izboljšanja mestnega videza, ki se ga dosledno držimo,« je pristavil Romoli. (Ale)

Vabljeni

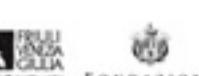

Gorica 28.29.30. septembra 2007

GustidiFrontiera

okusi ob meji

Trije dnevi sladkega življenja

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****La Contrada**

Sabatti - Macedonio: »Vola colomba«. Režija: Francesco Macedonio. Urnik: v petek, 5. in v soboto, 6. oktobra ob 20.30 ter v nedeljo, 7. oktobra ob 16.30.

GORICA**Kulturni dom**

Jutri, 28. septembra ob 20.30 / 17. gledališki festival "Castello di Gorizia", »Taxi a due piazze« je naslov dela, ki ga bo podala gledališka skupina Gruppo del Pierrot iz Neaplja.

SLOVENIJA**GORJANSKO****Kulturni dom**

V nedeljo, 30. septembra ob 19.30 / Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovic pri Komnu gostuje z glasbeno ljudsko komedijo Rada Pregarca in Sergeja Verča »Veselica«. Režija: Sergej Verč. Izvirna glasba: Tom Hmeljak. Izkupiček predstave bo šel v korist pojavljencem v Železnikih in obnovitvi kulturnega spomenika »Bolnica Franja«.

POSTOJNA

Danes, 27. septembra ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejk« (črna komedija), režija G. Lešnjak - Gojc. Gostovanje Šentjakobskega gledališča na festivalu Linhartovo srečanje.

NOVA GORICA**SNG Nova Gorica**

Srečko Fišer: »Prihodnje, odrhodnje«, v nedeljo, 30. septembra ob 19.00, režija Jaša Jamnik, brezplačne vstopnice. / Po predstavi otvoritev razstave - Ljubo Bizjak: »Deske, ki pomenijo življenje.«.

Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus!«. Režija: Vito Taufer. Koprodukcija z Gledališčem Koper. Ponovitev: v torek, 2. oktobra ob 18.00, v sredo, 3. in v četrtek, 4. oktobra ob 20.00.

LJUBLJANA**SNG Drama Ljubljana****Veliki oder**

Dane Zajc: »Jagababa«. Ponovitev: danes, 27. ob 17.00 in jutri, 28. septembra ob 19.30.

V soboto, 29. septembra ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V soboto, 6. oktobra ob 20.00 / Tennessee Williams: »Orfej se spušča«.

Mala drama

Jutri, 28. septembra ob 20.00 / Neil La-Bute: »Razsutje / Igre poslednjih dni«. Gostuje Imaginarni, zavod za kulturno dejavnost.

V soboto, 29. septembra ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

V ponедelјek, 1. oktobra - 20.00-22.30 / Shelagh Delaney: »Okus po medu«.

V soboto, 6. oktobra - 20.00-21.40 / Jane Genet: »Služkinji«.

Mestno Gledališče Ljubljansko**Veliki oder**

Jutri, 28. septembra ob 20.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V soboto, 29. septembra ob 20.00 / Joe Masteroff, Fred Ebb, John Kander: »Kabaret«.

V torek, 2. in v sredo, 3. ob 19.30 ter v četrtek, 4. oktobra ob 20.00 / Peter Nichols: »En dan v smrti Jože Rožec«.

V petek, 5. oktobra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

Mala scena MGL

Danes, 27. septembra ob 20.00 / James Prudeaux: »Gospodinja«.

Sentjakobsko gledališče

Jutri, 28. septembra ob 19.30 / D. Goggin: »Nonsense II« (muzikal), režija in koreografija M. Horvat.

v petek, 5. oktobra ob 19.30 / M. Bor: »Vrnitev Blažonovih« (partizanski večerni). Režija: Jure Novak.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

V soboto, 29. septembra ob 20.30 in v nedeljo, 30. septembra ob 17.30 / Tretji koncert orkestra in zborna G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi Will Humburg.

V petek, 5. oktobra ob 20.30 in v so-

boto, 6. oktobra ob 17.30 / Četrtri koncert orkestra in zborna G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi: Gerd Albrecht, pianist: Andrea Lucchesini.

Note Timave

V ponedeljek, 1. oktobra ob 21.00, cerkev sv. Ivana v Štivanu / Zoltan Szabo - John Olaf Laneri - duo violončelo - klavir.

V soboto, 6. oktobra ob 21.00, grad Colloredo, Monte Albano (Videm) / Ansambel »Interpreti Veneziani«.

30. MEDNARODNI**ORGELSKI FESTIVAL**

Jutri, 28. septembra ob 20.00, Fontane (HR), župnijska cerkev sv. Martina / Riccardo Cossi - orgle

V ponedeljek, 1. oktobra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Nastop pevk stolnega zborna pod vodstvom Marca Sofianopula. Giorgio Marcossi - flauta, Manuel Tomadin - orgle.

V ponedeljek, 8. oktobra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Silvia Marinelli - sopran, Andrea Trovato - orgle.

KOGOJEVI DNEVI 2007

Jutri, 28. septembra ob 20.30, Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Dubravka Tomšič Srebotnjak - klavir.

V petek, 5. oktobra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzetje / David Hall Johnson - violina in Nina Prešiček - klavir.

SLOVENIJA**SEŽANA****Cerkve sv. Martina**

V soboto, 29. septembra ob 20.00 / Koncert komornega zborna Iipavske iz Vipave. Zborovodja: Matjaž Šček.

NOVA GORICA**Slovensko narodno gledališče**

Danes, 27. septembra ob 20.00 / G. Puccini: »Madame Butterfly«. Play opera Tokyo in Komorni orkester Ljubljana. Predstava je razprodana.

Kulturni dom - mala dvorana

V sredo, 3. oktobra ob 20.15 / Nastop etno ansambla Brina. Brina Vogelnik - glas, Jelena Ždrake - violina, Blaž Celarec - tolkala, Nino De Gleria - električni bas in kontrabas, Drago Ivanuša - harmonika, Luka Ropret - kitare in Julij Zornik - zvok.

LJUBLJANA**Letno gledališče Križank**

Danes, 27. septembra / Nastop hrvaške pevke Severine.

RAZSTAVE**RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA****ŠTANJEL**

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA**TRST**

Kulturni dom: v okviru festivala Trieste Fotografia, bodo do 30. septembra na ogled dela 15 slovenskih fotografov.

Galerija Tržaške knjigarne: do 29. septembra razstavlja pod naslovom Srce - Cuore tržaška slikarka Anna-maria Ducaton.

Razstavna dvorana palače Costanzi (Mali trg 2): do 30. septembra bodo na ogled slikarska dela Ramira Menga. Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Vstop prost.

Občinska umetnostna dvorana: do 30. septembra ima posebno razstavo pod naslovom »Visioni« Nicola Tomasi.

Odgovor: Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Narodna in študijska knjižnica: do konca novembra razstavlja fotografije Viljam Lavrenčič.

Galerija narodnega doma: skupina Rodolfo Namif iz Parme razstavlja fotografije in sicer od ponedeljka do petka od 17.30 do 19.30.

OPĆINE

Prosvetni dom: do 29. septembra bo odprtia fotografска razstava Lojze Spacal, Marijan Pfaifer »Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi«. Ogled ob dejanjih od 17.00 do 20.00.

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131): keramične izdelke razstavlja do 28. septembra Gabrijela Osbich Pison. Urnik ogleda od ponedeljka do petka 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Muzej Kraska hiša je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upraviteljem. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com. Trenutno je na ogled fotografija razstava Sergija Ferarrija »Ljudje - Gente« in sicer do 28. septembra.

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

V Državni knjižnici je na ogled razstava Carla Piemontija z naslovom »Fotogrammi«, odprta bo do 29. septembra.

V Galeriji Kulturnega doma v Gorici in v galeriji Artes v Novi Gorici (UL. Gradnikove brigade 6)

je na ogled samostojna čezmerna razstava slikarja Aleksandra Peca iz Nove Gorice. Razstava bo odprta do 5. oktobra 2007; v Galeriji Kulturnega doma od ponedeljka do petka: od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami; v galeriji ARTES pa ob delavnikih od 9.00 do 12.30 in od 15.00 do 19.00.

V razstavnih prostorih KC Lojze Bratuž, (Drevored 20. septembra): bo do 14. oktobra na ogled razstava »In kaj naj ljubim, če ne skrivnosti« slikarja Karla Pečka; od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro ter ob prireditvah.

SMARTNO

V galeriji Hiše kulture, bo do 10. oktobra na ogled razstava umetnice Marlies Liekfeld-Rapetti z naslovom Puppa v Šmartnem. Urnik galerije: četrtek in petek od 10.00 do 15.00, sobota in nedelja od 14.00 do 17.00.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

SLOVENIJA**SEŽANA**

Kosovelov dom: od danes, 27. septembra (otvoritev ob 17.30) do 5. oktobra bo razstavljal mehiški slikar Humbert Ortega Villasenor.

Kosovelov dom, Mala galerija: v ponedeljek, 1. oktobra ob 18.00, odprtje fotografiske razstave Share International Slovenija »Otroci sveta«.

ŠTANJEL

Galerija na Stolpu: razstavljenia so dela Homaž Spacala v organizaciji društva Kons. Razstava bo odprta do 21. oktobra.

SOKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konzervatorskih in restavratorskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka ob 8.00 do 15.00. Razstava so pripravili Jana Šubic Prislan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljeni skupini si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvu Goriškega muzeja (tel. 003865-3

MJANMAR - Potem ko je v torek uvedel policijsko uro in prepovedal zborovanja

Vojški režim včeraj z nasiljem odgovoril na demokratične proteste

Najmanj 4 protestniki ubiti, 100 ranjenih, 200 aretiranih - EU in ZDA obsodile nasilje

YANGON - Položaj v Mjanmaru, kjer deseti dan potekajo protesti za demokratizacijo pod vodstvom budističnih menihov, se je včeraj resno zaostril. Prvič od začetka protestov so varnostne sile uporabile silo, pri čemer so bili v Yangonu po navedbah prič in oporečnikov ubiti najmanj štiri protestniki, ranjenih najmanj 100, od tega polovica menihov, kakih 200 menihov in aktivistov pa so aretirali.

Dogodek v tej azijski državi budno spremljajo po svetu, na nujni seji pa se je sestal tudi Varnostni svet ZN. Podatki o žrtvah in ranjenih ter aretiranih, ki jih tuje tiskovne agencije povzemajo po podatkih prič, oporečniških predstavnikov in mjanmarske vlade iz izgnanstva, so različne, govorijo pa o najmanj štirih in največ šestih mrtvih in med 100 in 150 ranjenimi. Število aretiranih pa se giblje med 200 in 300. Mjanmarska vladajoča hulta je v sporočilu, ki sta ga objavili državna televizija in radio, potrdila, da so varnostne sile skušale prekiniti protest s streli v zrak in da je bil pri tem ubit en človek, trije pa so bili ranjeni.

Opozicijска radijska postaja Demokratični glas Burme s sedežem v Oslu je poročala, da je bilo v Yangonu ubitih pet menihov in en civilist, 150 je ranjenih. »Nekatero so pretepli, na nekatere so streljali, proti nekaterim pa so uporabili solzivec,« je povedal urednik radia Moe Aye. Drugi viri so poročali o drugih številkah. Razmere v Yangonu so po poročanju radia zelo napete, medtem ko naj bi protesti v Mandalayju, kjer se je zbral kakih 800 protestnikov, potekali brez nasilja. Varnostne sile so v Yangonu posredovali, potem ko so v torek, osmi dan protestov pod vodstvom menihov, oblasti za 60 dni prepovedale zborovanja in ponori uvedle policijsko uro.

Na protestu v Yangonu, kjer se je klub preopovedi včeraj zbralo 100.000 ljudi, so varnostne sile najprej izstrelile opozorilne strele in solzivec v množico protestnikov, jih preteplali, medtem ko so menihe vlekli v bližnje tovornjake. Vojaki so s puškami pred tem zaprli vse štiri glavne dostope do glavnega vhoda v pagodo Švedagon, kjer so protestniki vsak dan molili pred odsodhom na protestni prehod po mestu. Tako so razgnali protestnike, ki pa so se nato večkrat zbirali v manjših skupinah po tisoč in več.

Hulta je močno poostrial nadzor nad prostori glavne opozicijске Nacionalne zveze za demokracijo (NLD) v Yangonu, ki jo vodi Nobelova nagrjenka za mir Aung San Suu Kyi, ki je že enajst let v hišnem praporu, njeni prirvženci pa so se pridružili množičnim protestom. Iz stranke so ob nasilju sporočili, da je vojaška hulta s tem, ko je pretepla budistične menihe zagrešila naj-

Vojaki se pripravljajo na poseg proti protestnikom

ANSA

večjo napako v zgodovini. Evropska unija in ZDA sta v skupnem pozivu obsodila nasilje in pozvala tamkajšnje oblasti, naj prenehajo z nasiljem proti mirnim protestnikom v Yangonu in začnejo proces dialoga s prodemokratičnimi voditelji, vključno z opozicijsko voditeljico Aung Sun Suu Kyi in predstavniki etničnih manjšin. Pri tem sta pozvala Kitajsko, Indijo, Združenje držav jugovzhodne Azije (Asean) in druge države v regiji, da uporabijo svoj vpliv in podprejo prebivalstvo v Mjanmaru. Pozvala sta tudi VS ZN, naj »razmisli o nadaljnjih korakih, vključno s sankcijami«.

Portugalski državni sekretar za evropske zadeve Manuel Lobo Antunes je v Strasbourgu napovedal, da bodo stali predstavniki 27 držav članic povezave danes v Bruslju razpravljal o morebitni zavrstitvi sankcij EU proti Mjanmaru. Italijanski premier Romano Prodi pa je napovedal, da bo predseduječe EU, Portugalsko, pozval k sklicu nujnega srečanja EU zaradi razmer v Mjanmaru. Rusija, tako kot Kitajska zaveznična režima v Yangonu, pa je ocenila, da gre za notranjo zadevo Mjanmara in obe strani pozvala k mirni rešitvi razmer.

Protesti v Mjanmaru so se 15. avgusta začeli zaradi povišanja cen goriva, a po nekaj tednih zamrli. Nove proteste so nato začeli menihi minuli torek, potem ko se vojaški režim ni opravil zaradi grobega ravnanja z menihi med protesti 5. septembra v kraju Pakokku. (STA)

GS ZN - Prodi za moratorij za smrtno kazen Al Maliki prosil za mednarodno pomoč

NEW YORK - Iraški premier Nuri al Maliki je v nastopu na zasedanju Generalne skupščine ZN v New Yorku včeraj prosil mednarodno skupnost, naj Iraku pomaga pri spravi in obnovi. Ob tem je zagotovil, da je iraškim oblastem uspelo sektaško nasilje in večji meri obvladati. »Naš narod bo vedno spoštoval in cenil države in vlade, ki podpirajo politični proces in sodelujejo v procesu obnove,« je dejal al Maliki v govoru v generalni skupščini.

Sicer je priznal, da Irak čaka še veliko dela v boju proti upornikom in sektaškemu nasilju med suniti in šiiti, vendar pa gre po njegovih besedah za težavo na obroboju družbe. »Dejanja sektaškega nasilja v Iraku niso sesavnii del družbe, temveč skrajnežev in fanaticov,« je dejal in zagotovil, da so oblasti v večji meri zaježile ta problem.

Al Maliki je navedel, da je danes v Iraku več sto delujočih političnih strank znotraj 20 zavezništev, 6000

družbenih organizacij, na stotin časopisov in revij ter 40 lokalnih in satelitskih televizijskih postaj. Toda ta »novi Irak« je tarča teroristov, je dejal. »Terorizem ubija civiliste, novinarje, igralce, mislece in strokovnjake. Napada univerze, tržnice in knjižnice. Razstreljuje mošeje in cerkve ter uničuje infrastrukturo državnih institucij,« je dejal.

Že v torek zvečer (po polnoči po srednjeevropskem času) je na zasedanju Generalne skupščine ZN nastopil italijanski ministriški predsednik Romano Prodi. V svojem govoru se je posebno zavzel za to, da bi skupščina odobrila svetovni moratorij za smrtno kazeno. Italija bo v ta namen predstavila rezolucijo. »Človeštvo naj do kaže, da je zmožno napredovati ne samo na znanstvenem, ampak tudi na etičnem področju,« je dejal.

Zasedanja Generalne skupščine ZN se udeležuje tudi slovenski premier Janez Janša. Nastopil bo danes.

EVROPSKA UNIJA - Nastopila sta portugalski državni sekretar Manuel Lobo Antunes in evropski komisar Franco Frattini

Evropski parlament za skupno ureditev vprašanja zakonitih in nezakonitih migracij

STRASBOURG - Portugalski državni sekretar za evropske zadeve Manuel Lobo Antunes in evropski komisar za pravosodje, svobodo in varnost Franco Frattini sta evropskim poslancem na zasedanju v Strasbourguru včeraj predstavila stališča in ukrepe za boj proti nezakonitemu priseljevanju v Evropo. Evropski parlament je o tej temi včeraj obravnaval tudi dve poročili. Poslanci so se strinjali, da je za zaježitev nezakonitega priseljevanja treba opredeliti politiko zakonitih migracij in podprtih idej t.i. krožnih migracij. Krožne migracije bi omogočala načrtovanja modra karta, dovoljenje za bivanje v Evropski uniji, s katerim želi povzavati visoko usposobljene delavce iz tretjih držav. Kot je na osrednji razpravi tokratnega plenarnega zasedanja parlamenta v Strasbourguru pojasnil Frattini, bi modra karta priseljencem omogočala, da dve leti dela v posamezni članici EU, možno pa bi jo bilo tudi podaljšati oziroma bi oseba lahko šla delat tudi v katero drugo

članico, kar je zdaj praktično nemogoče.

Italijanska poslanka Lili Gruber (-PES), ki je parlamentu predstavila svoje poročilo o predlogih za usmerjanje zakonitega priseljevanja, je glede moderne izkaznice opozorila, da je večina, 85 odstotkov, priseljencev še vedno neizobraženih, ta dokument pa ureja le status visoko usposobljenih imigrantov, zato podpira namero komisije, da opredeli pogoje vstopa in bivanja za izbrane kategorije ekonomskih migrantov, tudi nekvalificiranih ali slabo kvalificiranih.

»Da bi se lahko borili proti ilegalnim migracijam, moramo urediti ekonomske migracije,« je poudaril Frattini. Pri tem v svojem poročilu vztraja tudi Gruberjeva, ki meni, da nezakonitega priseljevanja ne bo moč uspešno zaježiti, dokler EU ne bo drugače opredelila svoje politike zakonitega priseljevanja, saj sta pojava tesno povezana. Ugotavlja tudi, da prestrogi kriteriji za zakonito vstopanje v EU posredno

spodbujajo nedovoljeno priseljevanje, zato bi nove možnosti zakonitega priseljevanja prispevale k boju proti nezakonitemu priseljevanju in trgovini z ljudmi. Stališče Frattinija in Gruberjeve je kasneje v razpravi podprtlo več evropskih poslancev različnih skupin.

Lobo Antunes kot predstavnik Sveta EU je govoril predvsem o nezakonitem priseljevanju in povedal, da je na tem področju nujno potrebno sprejeti ukrepe, ki bi pomneni okrepitev že obstoječih ukrepov. Pri tem je poudaril potrebo po sodelovanju med državami, ki bi omogočilo vprašanje oseb in sprejemanje prisilcev za azil, pa tudi po tesnem sodelovanju z organizacijami, kot sta Mednarodna organizacija dela (ILO) in Konferenca ZN za trgovino in razvoj (UNCTAD). Izrazil je tudi željo po okrepljeni agenciji za nadzor nad zunanjimi mejami EU (Frontex), v okviru katere poteka več operacij v Sredozemlju in Atlantiku in izpostavlja pomen aktivacije evropske patruljne mreže maja letos.

Španski poslanec Javier Moreno Sanchez (PES) je v včeraj predstavljenem poročilu o ukrepih za zmanjšanje nezakonitih migracij izpostavljal, da mora Frontex prejeti potrebna sredstva za svoje delovanje in obžaloval dejstvo, da nekatere države članice v nasprotju s svojimi oblubljambi niso podprle agencije z logističnimi sredstvi in kadri.

Frattini je omenil, da Evropa zradi upada števila prebivalcev potrebuje priseljence. Ob tem je poudaril, da je Evropa lahko prostor za mobilnost dela, vendar pa je najprej treba poskrbeti za mobilnost znotraj unije. »Vsaka država ima pravico sama določiti, koliko delavcev potrebuje, ne sme pa preprečevati zakonitih migracij, obenem pa zamišljati na obe očesi ob nezakonitem priseljevanju,« je poudaril Frattini in dodal, da unija zato potrebuje ustrezno zakonodajo. Tudi predstavnik odbora Evropskega parlamenta za razvoj je poudaril, da je napočil čas za oblikovanje skupne imigracijske politike za vse države članice.

Bush in Karzaj hvalila napredek Afganistana

NEW YORK - Ob robu splošne razprave 62. zasedanja Generalne skupščine ZN v New Yorku sta se stala ameriški predsednik George Bush in njegov afganistanski kolega Hamid Karzaj. Voditelja sta na ves glas hvalila politični in gospodarski napredki Afganistana, medtem ko perečega vprašanja nasilja talibanskih upornikov vsaj v javnosti raje nista načenjala.

EU enotna pri sladkorju in žitu, pri vinu ne

BRUSELJ - Kmetijski ministri EU so v sredo na celodnevni zasedanju v Bruslju podprli predlog Evropske komisije, da se obvezna stopnja prahne zniža na nič odstotkov, da bi tako spodbudili proizvodnjo žit in pritisnil na vedno višje cene žitaric. Podprli so tudi sladkorno reformo, EU pa ostaja razdeljena - na predvsem Severno in Srednjo na eni ter Južno Evropo na drugi - pri vprašanju vina.

Zaradi državnih pomoči Boeingu Airbus ob 19 milijard

ŽENEVA - Evropska unija je pred Svetovno trgovinsko organizacijo (WTO) obtožila ZDA, da so namerno subvencionirale ameriške proizvajalce letal Boeing, da bi oslabile evropskega proizvajalca Airbus. Slednji naj bi zato v dveh letih izgubil 19 milijard evrov, trdi Bruselj. V Ženevi se je sicer medtem za zaprtimi vrati začelo prvo zaslisanje posebne skupine WTO, ki preučuje pritožbo EU zaradi ameriških subvencij Boeinga.

Japonski premier zaprisegel

TOKIO - Novoizvoljeni japonski premier Jasuo Fukuda je zaprisegel kot predsednik vlade in tudi že uradno prevzel naloge. Zavzel se je, da si bo prizadeval znova pridobiti zaupanje javnosti do vlade in izrazil podporo nadaljevanju misije za podporo ameriškim silam v Afganistanu. Fukuda se je z ministri že sestal na prvi seji vlade, na kateri so razpravljali o prihodnjih prednostnih nalogah, o čemer naj bi prihodnji teden v parlamentu spregovoril tudi Fukuda.

52 mrtvih v zrušenju mostu

HANOI - V zrušenju še nedokončanega mostu na jugu Vietnamja je po zadnjih podatkih umrlo najmanj 52 ljudi, več deset jih je bilo ranjenih. Reševalne ekipi ob pomoči vojske medtem še vedno iščejo morebitne preživelce, ki so ostali ujeti pod ruševinami. V času nesreče je na mostu delalo okoli 250 delavcev. (STA)

NOGOMET - 5. krog v A-ligi

Inter je na vrhu lestvice dohitel Romo

Od velikih moštev je krajiški konec (nezasluženo) potegnil le Milan v Palermu

UDINESE Borriello preprečil tretjo zmago

Genoa - Udinese 3:2 (1:0)
STRELCI: Borriello v 20., 47.
in 73. (11-m), Asamoah v 50., Me-
sto v 77. min.

GENOA (4-4-2): Rubinho;
Konko, De Rosa, Lucarelli, Bovo;
Sculli (14. dp Bega), Paro, Jurić,
Danilo; Leon (3' dp Scarpi), Bor-
riello (39' dp Papa Waigo) Trener:
Gasperini.

UDINESE (3-4-3): Handanović; Zapotocny (9' dp Pepe), Co-
da, Zapata; Mesto, Inler, D'Agostino,
Dossena; Di Natale, Asamoah
(15' dp Floro Flores), Quagliarella.
Trener: Marino.

GENOVA - Udineševu ni uspelo zmagati še tretjič zapored. Sinoč je Marinovim varovancem prekrižala račune Genoa, ki je tako dosegla prvo prvenstveno zmagovo v A lige po dvanajstih letih. Jučna tekme je bil nekdanji Milanov napadalec Borriello, ki je kar trikrat zatresel mrežo slovenskega vratarja Samirja Handanoviča (pri prvem golu je Ljubljancan slabo posredoval) in še dvakrat zadel prečko.

V prvem polčasu so Videmčani igrali nezbrano in v napadu so bili zelo sterilni. Zbudili so se šeli na začetku drugega polčasa, potem ko je sodnik Ciampi - po drugem zadetku Borriella - izključil brazilskega vratarja Rubinha (z rokami je posredoval zunaj kazenskega prostora). Številčna premoč je očitno opogumila črno-bele, ki so zmanjšali zaostanek z Asamoaho. Tekma je bila znova odprta, čeprav je Genoa kmalu še tretjič zatresla Udineševe mrežo. Tokrat je bil kriv branilec Zapata, ki je nerodno podrl v kazenskem prostoru Borriella. Sodnik je pokazal na belo točko in nekdanji Milanov napadalec je dosegel svoj prvi prvenstveni »hat-trick« (tri gole). Tekme pa ni bilo še konec. Pred trikratnim sodnikovim zvižgom je že Udineš zadel v polno še Mesto.

Na val kritik in celo na prve zahteve po odstaviti trenerja Mancinija je Inter v 5. krogu A-lige reagiral z gladko zmagijo proti Sampdoriji. Junak tekme je bil Zlatan Ibrahimović (6 golov v petih tekmacah), ki je dosegel dva gola. Oba v velikem slogu, tretjega pa je prispeval veteran Figo,

ki je bil poleti tik pred upokojitvijo. Uspeh proti koncu povprečnemu nasprotniku je Inter »zabelil« z odličnim nastopom, ki bo kritike odpnihnil. Do prvega poraza seveda. Z osvojenimi točkami so Milančani pred sobotnim direktnim dvobojem na vrhu lestvice dohitel Romo, ki je na težkem gostovanju v Firencah brez Tottija iztržila dragoceno točko, lahko pa bi tri. Vratar Fiorentine Frey je bil med boljšimi na igrišču. Tik pod vrhom so tudi Napoli, Juventus in Palermo. Zlasti prenenetljiv je položaj sicilskega moštva, ki je k predaji prisilil nič manj kot Milan z golom, ki ga je Miccoli dosegel v sodnikovem podaljšku. Vendar je treba povedati, da je poraz Ancelottijevega moštva povsem nezaslužen, saj je bil precej boljši tekme, vodil je z 1:0, priigral si je veliko

štivilo priložnosti, zadel je tudi prečko in to dvakrat. Prvi gol Palerma povrhу ni bil regularen. Kakorkoli že, Milan je igral neodločeno že četrtoč zapored, njegova obramba pa tudi tokrat ni blestela.

Juventus je odpor res skromne Reggine strl šele v drugem polčasu, toda mrežo gostov je zatresel kar štirikrat, tokrat pa je bila njegova obramba (prvič) na mestu. Zadel je celo »izgubljeni« Legrottaglie, ki ga Ranieri vraca na raven, ko se je dokopal celo do reprezentančnega dresa.

Napoli je pepelko Livorno odpravil z golom »Pampe«. Sose po napaki vratarja gostov Amelie. Moštro trenerja Edija Reje pa z igro sploh ni zadovoljilo.

Poleg dveh vodilnih sta brez poraza še Fiorentina in Atalanta, poleg Milana pa je prvega sinoči doživel še Torino v Parmi. Veliko je ekip, ki so na prvi nočni preizkušnji sezone prvič slavili zmagijo. To so Lazio, Parma, Genoa in Cata-
nia. Lestvica je zaradi tega bolj zgoščena. Na vrhu lestvice se je ustvarila prava gneča, kar dobro obeta, slika pa verjetno še ni realna.

ODBOJKA - Žensko EP v Belgiji in Luksemburgu

Italija sedmič v polfinalu

»Azzurre« v naslendjo fazo po lahki zmagi proti Turčiji - Danes jih čaka Rusija

RIM - Italijanske odbokarice so si na EP v Belgiji in Luksemburgu že zagotovile uvrstitev v polfinalno fazo. Proti Turčiji so dosegle svoj že peti zaporedni uspeh, hkrati pa je Rusija odpravila Nemčijo in jo s tem dokončno izločila iz boja za medalje. Z Rusijami se bodo »azzurre« danes udarile v nepomembni tekmi za prvo mesto v skupini, ki ne prinese avtomatičnega polfinalnega dvobaja z drugo iz druge skupine, ker bosta polfinala para izzrebana (le zmagovalca skupine se med sabo ne smeta pomeriti). Z Rusijo ima Italija negativno biano (9 zmag, kar 36 porazov), a razmerje sil se je v zadnjih letih uravnovesilo. V polfinale se je uvrstila tudi že Poljska iz skupine F.

Proti Turčiji je trener Barbolini poslal na igrišče postavo, ki je v drugem tekme nadigrala nevarno Francijo, to se pravi, da je Ortolanjeva na krilu zamenjala Fiorinovo. Nekaj težav so imele Italijanke le v prvem setu, ko so vodile 24:20, nato pa le še 24:23, toda česa več reakcija Turčije ni obrodila.

To je že sedmič v zgodovini EP, da se Italijanke uvrstijo v polfinale, dvakrat - leta

2003 in na zadnji izvedbi leta 2005, pa so bile tudi evropske podprvakinja. Naslova jih doslej še ni uspelo osvojiti, čeprav so bile leta 2004 celo svetovne prvakinje.

IZIDI

Skupina E (Charleroi): Italija - Turčija 3:0 (25:23, 25:14, 25:22), Rusija - Nemčija 3:0 (25:12, 25:23, 25:23), Azerbajdžan - Francija 1:3 (14:25, 25:23, 17:25, 21:25).

Vrstni red: Rusija in Italija 8, Nemčija in Francija 4, Turčija in Azerbajdžan 0.

Danes: Italija - Rusija (ob 15. uri po raidue2), Nemčija - Francija, Azerbajdžan - Turčija.

Skupina F (Hasselt): Bolgarija - Srbija 1:3 (25:20, 16:25, 19:25, 28:30), Češka - Ni-
zozemska 0:3 (18:25, 17:25, 22:25), Poljska - Belgia 3:0 (25:18, 25:20, 25:19).

Vrstni red: Poljska 8, Nizozemska in Srbija 6, Belgija in Češka 2, Bolgarija 0.

Košarka: »azzurre« naprej

CHIETI - Italijanska ženska košarkarska reprezentanca je v 3. krogu evropskega prvenstva izgubila proti Franciji (48:64). Klub temu pa so »azzurre«

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Četrtek, 27. septembra 2007

19

Primorski
dnevnik

Izidi in strelci 5. kroga

Catania - Empoli 1:0 (0:0)

STRELCI: Martinez v 48.

Fiorentina - Roma 2:2 (1:1)

STRELCI: Mancini (R) v 19., Gamberini v 24., Giuly (R) v 37. in Mutu (11-m) v 80.

Inter - Sampdoria 3:0 (1:0)

STRELCA: Ibrahimović v 23. in 49., Figo v 58.

Juventus - Reggina 4:0 (0:0)

STRELCI: Legrottaglie v 48., Salihamidžić v 50., Trezeguet v 76. in Palladino v 91.

Lazio - Cagliari 3:1 (0:0)

STRELCI: Rocchi (L) v 48. in 84., Pandev (L) v 60., Acquafresca v 70.

Napoli - Livorno 1:0 (0:0)

STRELCA: Sosa v 85.

Palermo - Milan 2:1 (0:1)

STRELCI: Seedorf v 10., Diana v 73. in Miccoli v 93.

Parma - Torino 2:0 (0:0)

STRELCA: Reginaldo v 61. in Corradi v 63.

Siena - Atalanta 1:1 (1:0)

STRELCA: Loria (S) v 31., Doni v 61. (11-m)

100. tekma

**Edija Reje
na klopi
Napolija**

Slovenski strokovnjak iz Ločnika je sinoči na zmagovitem srečanju proti Livornu praznovao svojo stoto tekmo na klopi Napolija, kar resnično ni od muh glede na to, kakšna so pričakovanja tamkajšnje javnosti do ekipe in kolikšen je pritisk, ki ga mora trener prestati v vročem okolju pod Vezuvom.

93 - Minuta, v kateri je zdaj že večni up Fabrizio Miccoli,

drugič zatresel Kalačevico mrežo in s tem zadal Milanu prvi letosnji poraz. Ob treh neodločenih izidih je Milan od velikih klubov tisti, ki je prvenstvo pričel daleč najslabše, vendar je treba poudariti, da je bil poraz v Palermu nezaslužen. Milan je dobrih 70 minut gospodaril na igrišču, dobrih 60 vodil, dvakrat je zadel prečko, prav tolkokrat pa so igralci Palerma strel odbil od golove črte.

STRELCI - 6 golov: Ibrahimović (Inter); Trezeguet (Juventus) **na sliki:** 4: Mutu (Fiorentina); Borriello (Genoa); Totti (Roma); 3: Doni, Zampagna (Atalanta); Foglia (Cagliari); Rocchi (Lazio); Kaka (Milan); Zalyata (Napoli); Iaquinta (Juventus); Miccoli (Palermo); Di Natale (Udinese).

LESTVICA A LIGE

Roma	5	3	2	0	11:4	11
Inter	5	3	2	0	10:3	11
Juventus	5	3	1	1	14:6	10
Napoli	5	3	1	1	8:2	10
Palermo	5	3	1	1	7:5	10
Atalanta	5	2	3	0	8:5	9
Fiorentina	5	2	3	0	9:6	9
Udinese	5	2	1	2	6:9	7
Milan	5	1	3	1	7:5	6
Lazio	5	1	3	1	6:5	6
Parma	5	1	3	1	6:6	6
Genoa	5	1	3	1	4:6	6
Catania	5	1	2	2	3:5	5
Sampdoria	5	1	2	2	2:6	5
Cagliari	5	1	1	3	6:8	4
Torino	5	0	4	1	6:8	4
Siena	5	0	3	2	4:8	3
Reggina	5	0	2	3	3:11	2
Empoli	5	0	2	3	1:6	2
Livorno	5	0	2	3	6:13	2

PRIHODNJI KROG 29.9. ob 18.00 Roma - Inter, ob 20.30 Livorno - Fiorentina; 30.9. ob 15.00 Cagliari - Siena, Empoli - Palermo, Milan - Catania, Napoli - Genoa, Reggina - Lazio, Sampdoria - Atalanta, Udinese - Parma, ob 20.30 Torino - Juventus.

Goriški NPG boljši od Acegas

GORICA - Goriški košarkarski B2 ligaš NPG je na sinočnji pokalni tekmi premagal tržaški Acegas, ki je tako izpadel iz tekmovanja. Končni rezultat je bil 106:93 (34:16, 56:40, 83:72) za Goričane, ki bodo v soboto igrali proti tržaškemu Alijeju (zmagovalec bo napredoval v drugi del državnega pokala). Pri Tržačanju je bil najboljši Lo Savio, pri NPG-ju pa sta dobro igrala Giovannato ter Salis.

Kolesarsko SP:

Nizozemec prvak

STUTTGART - Stuttgartu se je začelo svetovno kolesarsko prvenstvo. Prva disciplina je bil kronometer mlajših članov, v katerem je bil najboljši Nizozemec Lars Boom, ki je 38,1 kilometra dolgo progo prevozil v 48 minutah in 57 sekundah (popvrečna hitrost 46,86 km/h). Slovenec Grega Bole je zaoštal dve minuti in 12 sekund in zasedel 19. mesto, Kristjan Koren pa je bil 27., zaoštal je dve minuti in 39 sekund.

Anand bližji naslovu

CIUDAD DE MEXICO - Indijski šahist Viswanathan Anand je na SP v Ciudad de mexicu v 11. krogu premagal Rusa Aleksandra Morozeviča, na lestvici pa je

NAŠ POGOVOR - Cino Ricci, komentator in jadralec

Barcolana je praznik jadralcev, ne pa mogotcev in velikih jadrnic

Velikanke so le želje organizatorjev, da se Barcolano lažje in bolje reklamizira

Cino Ricci, znani televizijski komentator in legenda italijanskega jadranja, bo prisoten tudi na letosnji 39. Barcolani. Prvič je s svojo jadrnicico Verdone nastopil na 19. izvedbi leta 1987, najlepši spomini pa ga vežejo na izvedbo, ko ni nastopal v vlogi krmara, a je na manjši jadrnici le užival ob množici jadrnic. S prijaznim jadralcem, ki je tudi avtor zamisli italijanskega jadralnega »Gira«, smo se pogovorili na včerajšnji predstavitev jadrnice italijanske vojske »South Georgia«, kjer bo naš sogovornik Ricci letos krmar.

Komentirali ste tudi Barcolano: ali se komentiranje take množične regate v tem razlikuje od drugih regat?

V bistvu ne. V svoje komentiranje namreč vedno vključim nekaj ironije, saj menim, da je komentiranje izključno s tehničnega vidika za poslušalce zelo suho-porno.

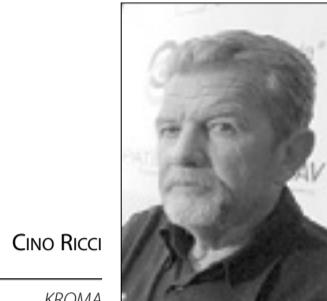
Približuje se Barcolana. Katero vlogo ima tržaški jadralni spektakel na italijanski jadralni sceni?

Menim, da Barcolana ni prava regata, ampak gre predvsem za praznik. Nekateri jo res jemljejo kot pravcato regato, kjer potem največkrat pride do razpravljanja, saj manjše jadrnice ovirajo večje, ki so zato oškodovane pri štartu. Organizatorji da-jejo preveč poudarka »prvim damam«, po-zablajo pa, da je Barcolana praznik ljudi, navadnih jadralcov, ne pa praznik lastnikov in velikih jadrnic. Barcolana je torej regata tisočih nepoznanih jadrnic in jadralcev.

Vsako leto se debate in predstavitev vijejo okrog velikank. Je to reale le biznis?

Gre v bistvu za ambicije organizatorjev, ki s tem da privabijo velikanke, lahko lažje in bolje reklamizirajo Barcolano. To v bistvu privabljajo medije, ki o tem poročajo. Za medije jadralci, ki se Barcolane udeležijo s kozarčkom pristnega vina, niso zanimivi. To namreč ni več novica.

V Italiji se je tudi z Luno Rosso in Ameriškim pokalom jadranje posebno

CINO RICCI
KROMA

razmahnilo in postal dobro prodan produkt.

Ameriški pokal je dobro prodan produkt, ne pa jadranje. Italijansko jadranje je jadranje potovalnih jadrnic in je povsem v lasti lastnikov, mogotcev, ki kupujejo jadrnice. Pravo jadranje pa je tisto, ko si mladi sami pripravijo jadrnico in se v vrstniki pomerijo na različnih koncih sveta. To pa za medije ni zanimivo, saj take regate nimajo pravih protagonistov. Vsak dan je poln jadralskih preizkušenj, a nihče ne poroča o tem. Novica, ki prodre v medije, je tista o nesreči, ne pa o jadralnem dosežku. Dobročonosen za medije je torej samo Ameriški pokal, ker ima svoje protagoniste, velike mogotce, kot so Onorato, Bertelli, Bertarelli ...

Ravn v sklopu Ameriškega pokala se vije veliko diskusij. Luna Rossa je odpovedala, tako tudi Oracle.

Glede nastopa Lune Rosse ne verjamem, da gre za dokončno odločitev. Mogoče bo spet pristopila na to sceno. Kar se tiče pravil pa tako: Bertarelli (šef Alingia, op. ur) si je polastil celoten Ameriški pokal, sam naj bi odločil o sodnikih, o pravilih, o gledalcih ... torej o vsem. Temu pa se sedaj upirajo, češ da to ne gre za »Bertarelliijev Ameriški pokal«, ampak le za »Ameriški pokal«. Oracle je to »polastitev« prinesel tudi pred sodišče. Prepričan pa sem, da se bo vse razšlo v najboljšem redu.

Veronika Sosa

BARCOLANA - Tudi italijanska vojska »South Georgia« proti velikankam

Drugi zapored bo tudi italijanska vojska s svojo jadrnicico in logotipom nastopila na Barcolani. Na krovu jadrnice »South Georgia«, ki so jo včeraj predstavili v krožku oficirjev, bo znani Cino Ricci. Po lanski premieri si je vojska izbrala letos večjo jadrnico, ki bo v tržaškem zalivu merila moči z velikankami: jadrnica meri 24 m, široka je 6,20 m, površina jader pa meri 700 kvadratnih metrov. Ekipa jadralcev sestavlja poleg Riccija še en generalpodpolkovnik, generalmajorja Vladimiro Alexitch in Umberto Caparro, brigadir Andrea Caso in profesor Gino Gerosa ter ofi-

cirji in podoficirji.

Predstavitev je vodil brigadir Caso, ki se je predvsem zahvalil številnim pokroviteljem, ki so vojski omogočili, da so zamišli doble konkretne oblike. Med temi je tudi Hraničnica Furlanije Julijske - krajine, ki pa še ne obratuje, saj bo uradno začela z dejavnostjo šele 22. oktobra.

Krmr Cino Ricci je ocenil, da gre vsekakor za dobro jadrnico: »Primerjava z ostalimi velikankami pa ni mogoča, saj imajo druge profesionalne opreme. Klub temu pa je cilj premagati Maura Pelaschiera, ki bo tekmoval z jadrnicico, ki je enaka naši.«

ODOBJKA

Deželni pokal: Dober odpor mlajših slogašev

Sloga - Sloga Tabor 1:3 (26:24, 21:25, 14:25, 26:28)

SLOGA: Cettolo, Iozza, Košuta, Rauer (libero), Romano, Rožac, Strain, Šček, Štrajn, Taučer. Trener Igor Štrajn

SLOGA TABOR: Bertali, Mirko in Vasilij Kante, Paganini, Peterlin, Privileggi (libero), Riolino, Slavec, Sorgo, Igor in Vanja Veljak. Trener Edi Božič

Tudi povratno srečanje se je končalo s predvideno zmago Sloga Tabor, vendar je bila ta tekma veliko bolj izenačena od prve, predvsem po zaslugu mlajših slogašev, ki so zaigrali zelo borbeno in bili, z izjemo tretjega seta po prikazani igri povsem enakovredni svojim klubskim tovarišem. Sloga Tabor je zaigrala nekoliko nepovezano, večiko je bilo nepotrebni napak, Sloga pa se je boljšemu nasprotniku upirala predvsem z dobro obrambo in veliko srčnostjo.

SINOČI: moški: Olympia - Val Im-sa 3:0 (25:16, 27:25, 25:17); ženske Sloga - Virtus 1:3 (25:20, 14:25, 18:25, 21:25).

Obvestila

ŠZ BOR organizira popoldansko in večerno rekreacijo po sledenih urnikih: torek in četrtek od 17.30 do 18.30 krepilne vaje in stretching; torek in petek od 18.45 do 19.45 Pilates za začetnike in sprostitev. Za informacije: Silva 333-1755684 (v večernih urah).

ŠZ BOR organizira predsmučarsko vadbo ob torkih od 20.30 do 22.00 na stadionu 1. maja. Začetek vadbe 9. oktobra. Za informacije: Silva 333-1755684 (v večernih urah).

ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vsakoletne tečaje za predšolske otroke. Vadba se bo pričela v soboto, 13. oktobra ob 9.30 za otroke v spremstvu staršev. Ob 10.30 pa bodo vadili otroki, ki že obiskujejo vrtec. Informacije 040 361476 ali 333 7264018 ob kosilu (Walter).

AŠ SOKOL sporoča, da se nadaljuje vpis za vadbo mini motorike za letnike 2003 in 2004 ob sredah od 16.15 do 17.15 in motorike za letnike 2000 - 2001 - 2002 ter tudi 1999 ob pondeljkih od 17.30 do 19.00 v telovadnici v Na-režini. Vabljeni vsi otroci.

ŠOLSKI ŠPORT - Državni finale Dijaških iger v Lignanu

Pekoč poraz rokometnašev »Zois« po visokem vodstvu z 18:13

Rokometni tržaških trgovskega zavoda Žige Zois so v Lignanu, klub odličnemu nastopu, po porazu proti Astiju s tesnim 19:20 zamudili veliko priložnost, da bi si zagotovili uvrstitev v polfinalno fazo štirih najboljših ekip. Tekma med v svoji skupini še nepravilno Zoisom in Astijem je bila zelo zanimiva, dijaki iz Piemonta pa so si zmago zagotovili še štiri sekunde pred koncem, potem ko je Zois vodil praktično od začetka tekme.

Varovanci prof. Sonje Milič in Ivan Kerpana so začeli zelo dobro, sodnika pa nasprotnikom nista dovolila, da bi uveljavili svojo grobo igro. Tako so dijaki šole Zois končali prvi polčas s tremi zadetki prednosti, z dobro igro nadaljevali tudi v začetku drugega polčasa, triajstje minut pred koncem pa zanesljivo vodili s petimi zadetki prednosti (18:13). Ta prednost bi lahko bila še večja, če bi zadeli tudi takrat, ko so zaradi začasnega izključitve nasprotnikov (skupno 5) igrali z igralcem več. V zadnjem delu tekme je prednost »Zois« začela kopneti. Naši dijaki so izgubili nekaj žog, nekaj njihovih streljev je ubranil vratar in Asti se jim je nevarno približal. Dve minuti pred koncem je »Zois« še vodil z 19:17, vendar je ključni del tekme odigral z možem manj zaradi izključitve Gregorja Regenta. Opozumljeni igralci Astija so 40 sekund pred koncem izenačili, po neuspelom napadu »Zois« pa tuk pred koncem tudi prvič poveli. Prav v zadnji sekundi je sicer Ivo Ilič dosegel gol, vendar pa po mnenju sodnikov že po izteku tekme. Strelci za Zois: Hrovatin 1, Kerpan 4, Regent 3, Ilič 5, Martini 3, Kuret 2, Žužek 1.

Danes čaka naše dijake še zadnja tekma v skupini.

NAMIZNI TENIS - Turnir 2. kategorije Povprečen nastop Krasovk Ana Bržan na tretjem mestu Med najboljšimi osem le Martina Milič in Jasmin Kralj

Prejšnji konec tedna so se v Coccagliu pri Brescii zbrali namizni tenisači s celotnega Apeninskega polotoka, ki so nastopali na državnih turnirjih prve in druge kategorije. Na turnirju druge kategorije so tekmovali tudi Krasove igralke: Martina Milič, Katja Milič, Mateja Crismančič, Eva Carli, Jasmin Kralj, Giulia Butazzoni in Tjaša Kralj. V obeh kategorijah pa je nastopila tudi tržaška Slovenka Ana Bržan, ki tekmuje za klub Libertas iz Siegne. Bržanova je v drugi kategoriji osvojila solidno tretje mesto. V polfinalu je s 3:0 izgubila proti Cristini Semenzi, ki je zatem slavila v 2. kategoriji. Slednja je v četrtnfinalu premagala Matejo Crismančič (3:1). V četrtnfinalu je izpadla še ena krasovka, Martina Milič, ki je s 3:0 nekoliko nepričakovano izgubila proti Chiari Mian. Do osmine finala sta se prebili Katja Milič (poraz s 3:1 proti Di Mei) in Jasmina Kralj, ki je moralna priznati premoč Ane Bržan (3:0). Giulia Butazzoni, Tjaša Kralj in Evi Carli pa se ni uspelo prebiti v osmino

finala. Izpadle so v kvalifikacijah. V 1. kategoriji je zmagala Kitajka Sandonateseja Zhang Xiaowu.

LISA RIDOLFI - Slovenska namizno-teniška igralka Sandonateseja je na odprttem turnirju v Sofiji v Bolgariji nastopila z italijansko reprezentanco in sklenila svojo pot med šestnajsterico. Premagala jo je tekmovalka iz Ukrajine. Ekipno so bile Italijanske osme (zmagala je Srbija).

ANA BRŽAN
KROMA

MARTINA MILIČ
KROMA

NOVA KNJIGA - Izšla je pri ZTT

Nogometni priročnik za trenerje in igralce

Pri Založništvu tržaškega tiska je izšel Nogometni priročnik. Knjigo, z besedili Andreja Furlana in Iztoka Furlaniča, je uredil Andrej Furlan, ilustracije so delo Jana Sedmaka, oblikovanje pa je podpisal Studio Link iz Trsta. Priročnik, ki vsebuje osnovna pravila nogometne igre, primer tekme in slovensko-italijanski ter italijansko-slovenski slovarček, bo pripravljen k spošnavanju in utrjevanju nogometnega besedišča v slovenščini.

In pomoč bo trenerjem, igralcem in vsem ljubiteljem športa, še posebno mladim, ki bodo lahko bogatili znanje slovenščine tudi na športnem področju. Predsednik ZSŠDI Jure Kufersin je v uvodu, med drugim, poudaril, da bodo »na tak način (...) tu-di športniki postavili svoj kamenček v mozaik skupnih prizadevanj vseh manjšinskih organizacij, ki se v zadnjem času, v čedjalje večji meri spo-padajo s problemom jezika.«

KOŠARKA - Bor Radenska pred sobotnim pričetkom C1-lige

Popolnost ekipe adut na poti do končnice

»Mladi pri nas ne grejejo klopi« - Homogenost ekipe z igralci, ki so začeli pri Boru

Bor Radenska bo prvo tekmo proti Vatovčevim Caorlam odigral na domačem igrišču v soboto ob 20.30. Pred začetkom prvega kroga prvenstva državne C-lige smo nekatere igralce, pomognika trenerja Mure, predsednika košarkarske sekcije in spremjevalca »pluse«, »minus« in pričakovanja letošnje sezone.

Niko Štokelj, kapetan, branilec

PLUS: Nedvomno je »plus« dejstvo, da imamo štiri mlade igralce, ki smo jih vzgojili v društvu, in vsi lahko igrajo v ekipi z določeno vlogo. Večina mladincev v drugih ekipah enostavno greje klop, tako da sloni igra na 6 ali 7 igralcih. V naši ekipi pa igramo v desetih, in to predstavlja prej pravilo kot izjemo.

MINUS: Po odhodu Luce Celege in vse do povratka Štefana Samca smo nekoliko »lažji« in manj agresivni pod košem.

PRIČAKOVANJA: V prvi vrsti si želim, da bi obdržali ligo, saj smo edina ekipa v goriški in tržaški pokrajini, ki igra v državni C-ligi. Pričakujem vsebo vzdružje na tekma in treninjih in si želim, da bo tudi nam, igralcem, v zadovoljstvo igranje v članski ekipi. Upam, da bo tudi letos odziv publike pozitiven.

Miran Bole,

mladinec (1987), branilec

PLUS: Nedvomno je naša točka »plus« hitra igra. Tudi dobra »klapa« je poglavita.

MINUS: Zaradi hitre igre v napadu, smo manj konstantni v obrambi. V prejšnjih sezona smo s počasnejšo igro igrali bolje v obrambi in se tako uvrščali med najboljše obrambe v prvenstvu.

PRIČAKOVANJA: Upam, da se bomo dokopali do končnice. Želim si, da bomo imeli vsi igralci priložnost, da se izkažemo na igrišču.

Giancarlo Visciano, po dveh sezona spet pri Boru, center

PLUS: Velik »plus« je celotno okolje pri Boru, v katerega sem se po dveh sezona spet zelo lepo vključil. S tehničnega vidika imamo dobre branilce, organizator igre Krizman je bistven, saj ima veliko izkušenj. S kapetanom Nikom Štokljem in Burnijem ter ostalimi igralci smo res popolna ekipa.

MINUS: Nič!

PRIČAKOVANJA: Mislim, da je končnica dosegljiv cilj. Upam, da ne bo poškodb.

Alan Burni, prvo leto pri Boru Radenski, krilo

PLUS: Hitro in zelo lepo sem se

Daniel Crevatin (na sliki), Miran Bole, Ivan Kralj in Miko Madonia najmlajši, ki dopolnjujejo ekipo, ki bo v prvenstvu bržkone odigrala vlogo protagonista

KROMA

vključil v ekipo. Iz tekme v tekmo se izboljšujemo in obenem popravljamo svoje napake.

MINUS: Nikoli nisem bil vajen take atletske priprave, ampak verjamem, da je vse le v naš prid.

PRIČAKOVANJA: Želim si, da bires sestavili dobro skupino, ki bo dobro trenirala. Verjamem, da bomo dosegli zastavljene cilje.

Saša Krčalić, odgovoren za statistiko

PLUS: Fizično in tehnično smo tudi dobro pripravljeni. Imamo obenem tri napadalce, Kralja, Burnija in Babicha, ki jih bo zelo težko zaustaviti.

MINUS: Pogosto pada koncentracija ravno v ključnih trenutkih. Obrambo bo treba okrepitev: mogoče smo nekoliko počasnejši, saj imamo v naših vrstah veliko visokih igralcev.

PRIČAKOVANJA: Pred začetkom priprav, bi napovedal le miren obstanek. Po prvih srečanjih in dobri predstavi na Memorialu verjamem, da lahko dosežemo uvrstitev v končnico in mogoče še kaj več.

Bruno Kniepp, predsednik KK Bor

PLUS: Velik »plus« predstavlja dejstvo, da je veliko igralcev začelo prav pri našem društvu. Veliko okrepitev predstavljalata vrnitvi Kralja in Visciana, obenem pa upam, da se bo Samec mogoče vrnil pred januarjem.

MINUS: Nič!

PRIČAKOVANJA: Mislim, da je končnica dosegljiv cilj. Upam, da ne bo poškodb.

Alan Burni, prvo leto

pri Boru Radenski, krilo

PLUS: Hitro in zelo lepo sem se

bo poškodb. S tehničnega vidika smo dobri, zato pričakujem, da se bomo uvrstili v play off, torej od 1. do 8. mesta.

Martin Kralj, spremjevalec

PLUS: Igralski kader je nedvomno dober, saj ekipi nič ne manjka. V vseh položajih imamo dobre igralce in tudi dobre menjave, ekipa je torej zelo homogena.

MINUS: Pričakovano je, da ekipi manjka nekaj uigranosti. Mogoče so edini minus padci koncentracije.

PRIČAKOVANJA: Bojim se, da bo zelo dobro ... Resnično mislim, da lahko premagamo vse nasprotnike. (V.S.)

Bor Radenska 2007/2008

BABICH Stefano	1979	194	branilec
BOLE Miran	1987	190	branilec
BURNI Alan	1976	194	krilo
CREVATIN Daniel	1987	182	play
KRALJ Ivan	1985	192	krilo
KRIZMAN Marzio	1976	184	play
MADONIA Domenico	1985	200	krilo
NADLIŠEK Matej	1987	182	play
SAMEC Stefano	1975	200	center
ŠTOKELJ Niko	1982	190	branilec
VIISCIANO Giancarlo	1976	200	center
ZERIALI Sandi	1984	200	center

TRENER: MURA Andrea

POMOČNIKA: MARTINI Lucio in KRČALIČ Saša

KONDICIJSKI TRENER: VALENTE Riccardo

PLANINSKI SVET

Izlet SPDT-ja v Val Vecia (Bassano)

SPDT organizira v nedeljo, 7. oktobra 2007, avtobusni izlet v Veneto - Val Vecia (Bassano del Grappa). V spremstvu članov tamkajšnjega društva se bomo podali na krajski pohod, primeren za vse in si ogledati več zanimivosti iz prve svetovne vojne. Izlet vodi Franca Starec.

Podrobnejše informacije vam bomo posredovali prihodnji četrtek. Ker je izlet avtobusni naj se člani prijavijo čimprej na tel. št.: 040-220155 (Livio) ali 040-2176855 (Vojka). Vabljen!

SPDT - Tečaj plezanja 2007

Danes 27. septembra bo v Goriččevi dvorani v ulici sv. Franciška ob 20.30 uvodni večer tečaja plezanja v organizaciji alpinističnega odseka SPDT. Program tečaja je sličen lanskemu, vseboval bo le nekaj novosti. Tečajniki bodo večinoma plezali ob nedeljah, ob četrtkih in sredah pa bodo na vrsti predavanja o tehniki, opremi, vremenoslovju, o pripravi ture itd. Kot že lajni bo tudi letos tečaj potekal v okviru programa Interreg IIIA Italia-Slovenija 2006 "Monti - Gore za vse". S sodelovanjem tržaških sekcij CAI in društva plezalcev Koper bo letosni tečaj bogatejši. Primeren je za vsakega dobrega ljubitelja gora, ki si želi

izpopolniti znanje vozlov in naspolno varnega premikanja v goratem svetu.

Prav tako kot lajni bo letos potekal tudi krajši tečaj namenjen najmlajšim in to v drugi polovici novembra. Primeren bo za otroke od 8. do 14. leta Ker so mesta za oba tečaja omejena, vabimo vse zainteresirane naj čimprej poklicujejo na št. 3498742101 (David) ali naj pišejo na email ao@spdt.org .

Vabilo na vsakoletno družabnost ob kostanju

Planinci vabijo na vsakoletno družabnost ob kostanju, 14. oktobra pri Štekarju v Števerjanu. Vabilo seveda velja za vse številne člane društva in prijatelje SPDG, ne glede na leta. Posebej so dobrodošle družine. Člani odseka za gorsko kolesarjenje že pregledujejo progo, ljubitelji peš poje pa se bodo do Valerišča lahko podali peš.

Družabnost bo, tako kakor lajni in prejšnja leta, od 12. ure do mraka. Ob kozarcu sladke rebule in pečenem kostanju, morda pa se bo našla še kakšna druga dobrota, bo dovolj priložnosti za sproščen klepet med prijatelji in znanci. Priložnost, ki spriča hitrega ritma živiljenja, takih in družbenih opravil, postaja vse bolj redka. In prav zato jo velja izkoristiti.

Z oktobrom spet rekreacijska telovadba SPDG

Poletje je naokoli, prihaja čas za družne oblike društvene dejavnosti. V okviru SPDG se obnavlja rekreacijska telovadba, dejavnost, za katere pri društvu skrbijo že skoraj štiri desetletja.

Tudi v novi sezoni bo potekala v televadnici Kulturnega doma in sicer ob sredah zvečer. Za organizacijo skrbijo Aldo Bauzon (tel. 3387995474). Prvo srečanje bo že v sredo, 3. oktobra ob 21. uri.

O stoletnici rojstva dr. Miha Potočnika

Življenskih pot dr. Miha Potočnika je bila že od srednješolskih let vseskozi tesno povezana s planinstvom in alpinizmom. Kot odličen plezalec v takratnih zlatih časih alpinizma si je ustvaril ugled in spoštovanje doma in v tujini. V času njegovega predsednikovanja so slovenski gorniki začeli uspešno osvajati himalajske vrhove in druga tujna gorstva, sam pa je uspešno vodil, v začetku šestdesetih let odpravil na Kavkaz. Imel je izreden послuh za dogajanje med planinci v zamejstvu, kamor je rad, kljub številnim poklicnim obveznostim in aktivnostim na družbenopolitičnem področju zahajal. Miha Potočnik je rodil 29. septembra 1907 na Belci v

Zgornjesavski dolini. Ob stoletnici rojstva bo jutri ob 18. uri v sejni sobi Državnega sveta v Ljubljani spominski večer, pred tem pa bo delegacija PZS obiskala njegovo grob.

29. Spominski pohod na Slavnik In 50 let Tumove Koče

Tradicionalni spominski pohod na Slavnik, letos že 29. po vrsti, ki ga pripravlja Obalno planinsko društvo Koper (OPD) v nedeljo 7. oktobra 2007, bo letos še posebej slovesen, ker Tumova koča na Slavniku praznja 50 let. Program počastitve, ki so ga skupaj pripravili Obalno planinsko društvo Koper in Turistično društvo Slavnik Podgorje (TD Podgorje), se je začel že 7. julija s filateličnimi dogodki: pošta 6216 Podgorje je pri odpremi pošte uporabila spominski priložnostni žig, izdana sta bila spominska kuverta in znak, na glavnem pošti pa so postavili filatelično razstavo »Primorska v letih 1918 – 1938«. Hkrati je OPD izdal spominsko razglednico 50 let Tumove koče na Slavniku. Počastitev jubileja se nadaljuje v času tradicionalnega pohoda. V soboto, 6. oktobra ob 18. uri bo v Podgorju v prostorih KS Podgorje otvoritev razstave Slavnik v besedi in sliki, avtorica je Patričije Morato Rojc. Vsebuje arhivske dokumente, fotografije, časopisne članke... pri zbiranju gradiva pa so ji pomagali mnogi drugi člani TD Podgorje. Sledilo bo družabno srečanje na vaškem »placu«. Pred tem bo v Podgorju svečana seja upravnih odborov OPD Koper in TD Podgorje.

Na dan 29. spominskega pohoda na Slavnik v nedeljo, 7. oktobra 2007 bo ob 11. uri proslava, posvečena 50 letnici Tumove koče. Kot običajno bo vzpon na Slavnik potekal iz Podgorja (kjer si bo moč ogledati tudi razstavo o Slavniku; 1 ura), iz Prešnice (2 uri) in iz Skadarske po transverzalni poti (2 uri). Na vrhu je vpisovanje. Tisti, ki so priči, prejmejo izkaznico, za 3-kratni pohod bronasto značko, za 6-kratni srebrno, za 9-kratni pa zlato značko. V zahvalo za vztrajnost za 10 in 20 kratni pohod društvo podeli posebno priznanje. V oktobru bo izšla knjižica o Tumovi koči in njenih 50 letih.

KOŠARKA

K2 Sport-Mark: Dom se je dobro upiral Goriziani

Dom - Goriziana 68:96 (16:27, 38:52, 58:78)
DOM: Vončina 6, Cej 16, Franco 16, Pahor 7, Kristančić 7; Dornik n.v., Belli 11, Čotar, Zavaldav 2, Campanello 3, trener Brumen. TRI TOČKE: Cej 4, Pahor in Campanello.

Na uvodni tekmi turnirja K2 Sport - Mark je goriški Dom, ki je tudi glavni organizator turnirja, izgubil proti solidni Goriziani, ki bo v letošnji D ligi eden glavnih kandidatov za napredovanje v C2 ligo. Pravzaprav so odborniki goriškega društva zgradili moštvo za igranje v C2 liga. Upali so, da jih bo zveza zadnji trenutek vključila v višjo ligo, kar pa se ni zgodilo. Pro Goriziani igrajo solidni Samsa, Carcich (ex Jadran), Furlan (tudi v B1 z Gorico), Novogoričan Močnik, Bevitori (lani Muggia v C1) in Sokonovič (izpisnica je last Jadran). Kljub temu so se domovci trdoživo upirali in držali korak z močnejšo Goriziano vse do zadnje četrtine, ko so varovanci Petra Brumna fizično popustili. Kljub temu so bili v Domovem taboru zelo zadovoljni. Pozitivno so prenenetili predvsem mladi košarkarji.

V jutrišnjem finalnu se bo sta ob 19.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici pomerila Jadran in Goriziana. Ob 21

NISSAN - 171 konjskih moči in 403 Nm navora

Pathfinder se lahko kosa z najprestižnejšimi tekmeци

Počutje med vožnjo na visoki ravni in veliko udobja v notranjosti

Nissan ima dolgo tradicijo pri velikih terencih, pomislimo samo na uspeh, ki ga je imel njegov patrol. Že nekaj let pa je prevzel vlogo največjega teranca te japonske tovarne pathfinder, ki s svojimi 4,7 m in dve mašinami mase sodi res med največja vozila te kategorije. Z izjemno prostorno notranjostjo, sedmimi sedeži, obsežnim paketom serijske opreme in zelo učinkovitim 2,5-litrskim turbodizelskim motorjem nudi pathfinder kombinacijo enoprostora, dinamičnosti osebnega vozila ter terenskih zmogljivosti.

Z vidika visoke oddaljenosti od tal, štirikolesnega pogona, reduktora, zapore diferenciala (pa tudi voznih lastnosti) in zaščitnih obrob karoserije je pathfinder pravi terenec. A ko se vanj usedemo, vsa zunanjna terenska robustnost izgine, notranjost pa postreže s pravim razkošjem. V opremi LE so sedeži usnjeni, prednja dva tudi ogrevana in električno pomična ter navigacijski sistem. Kamera za vzvratno vožnjo se je izkazala za zelo dobrodošlo, saj se zaradi pathfinerjevih velikanskih mer kakšen stebriček hitro skrije za avtomobilom. Celotno počutje je torej na zelo visoki ravni, sedi se dobro in predvsem prostorno. Zadnja dva sedeža se zložita v dno, pri čemer dobimo zajeten prtljažnik, tudi potniki v drugi sedežni vrsti (na treh ločenih sedežih) se nad prostorsko stisko nikakor ne bodo pritoževali. Celo temperaturo si bodo lahko nastavljal povsem ločeno...

Pathfinder je pravi terenec in mestne ulice niso njegov idealni teren. Bolje se znajde na brezpotju, pa tudi na avtocesti. Ko podlaga postane prestrma za zadnji pogon, preko stikal lahko vklopimo avtomatski način pogona vseh štirih koles ali pa stalnega, ki je razdeljen v razmerju 50:50 med prednjo in zadnjo osjo. Če to ni dovolj, je na voljo še reduktor, 24-centimetrska oddaljenost od tal in precejšnji vstopni kot pa pomagata premagati še tako zahtevno strmino. Le na dolg prevoz zadaj je pri izstopu iz strmine treba malce popaziti.

2,5-litrski štirivaljni motor s 171 konjskimi močmi in 403 Nm navora se brez težav spopada s težo avtomobila, zaradi petstopenjskega samodejnega menjalnika pa zmogljivosti praktično niso nič slabše kot z ročnim menjalnikom in eno stopnjo več. Zelo dober je sistem nadzora spusta (le v kombinaciji s samodejnim menjalnikom), ki učinkovito preprečuje, da bi avto nenadzorovanovo zdrsel. Minus je pravzaprav le poraba goriva, ki je tokrat za skoraj tri litre in pol višja, kot med testom pathfinderja z ročnim menjalnikom ozziroma več kot štiri višja, kot pri tesetu navare (enak motor).

Glede na terensko poreklo in sedmesečno notranjost je potrebno pathfinerju tekmece iskati med toyoto landcruiserjem, land rover discoveryjem in mitsubishi pajerom. Do sedaj je bil pathfinder od omenjenih tekmecev manj prestižen predvsem v notranjosti, a v paketu LE tega ne moremo več trditi. S ceno slabih 54.000 evrov ostaja pathfinder še vedno nekoliko cenejši od večine tekmecev, a nič manj prestižen. Bogata oprema in zanimive barve kar kričijo po prestižu, tudi počutje v notranjosti je na zelo visokem nivoju.

Stran pripravil
Ivan Fischer

NOVOST - Obuditev legendarne znamke

Grande punto tudi abarth

Pod pokrovom športnika se skriva kar 155 konjskih moči

Po večletnem premoru so se vodilni možje v turinskem Fiatu odločili, da Abarth ne bo več le oznaka njihovih športnih modelov, ampak da bodo to legendarno znamko zopet obudili k življenju. Prvi model, kateremu so namesto Fiatove značke namestili tisto s škorpijonom je Fiatov model grande punto.

Abarth grande punto poganja 1.4 litrski turbo motor s 155 konjskimi močmi pri 5500 obratih/min, medtem ko bo najvišji navor dosežen 500 obratov nižje, ga pa bo za 206 Nm ali pa 230 Nm pri 3000 obratih zaradi funkcije »overboost«. 100 km/h doseže grande punto abarth v 8,2 sek.

So pa pri Abarthu spredeli zanimivo odločitev. Kot so zapisali v sporočilu za javnost, je »Abarth grande punto avto za mlade, kjer je varnost na prvem mestu, zato se ESP sistema ne bo dalo izklopiti. Ljubitelji športne vožnje so si ob tej novici verjetno že premislili glede nakupa.«

OPREMA

Vse igrače niso potrebne

(3)

Dragih, a včasih res nepotrebnih igrač je še veliko. Poglejmo še nekatero.

Senzorji oziroma tipala za dež, ki samodejno vklaplajo brisalnika vetrobranskega stekla, ko nanj pada dežne kapljice, se v zadnjih letih sicer selijo s seznamov doplačljive opreme na sezname serijske opreme, a zato niso nič manj odvečni. Ker brisalnike v večini primerov vklapljam z ročico ob volanu, do katere sežemo s prsti, to ni kakšno hudo naporno opravilo, ki nas utrdi. Prav tako se ne more zgoditi, da na brisalnike pozabimo: če je na vetrobranskem steklu voda, skozenj slabše vidimo in pač vklopljam brisalnike. Potrebujemo za to elektroniko in tipala? Med drugim ta tipala delujejo na dokaj samosvoj način. Včasih sprožijo brisalce ob najmanjši kapljici dežja, drugič pa jih ne vklopijo, ko bi bilo res potrebno.

Da je klimatska naprava v avtu nadvise koristen in udoben pripomoček, se verjetno strinjam vsi. Pri tem sploh ni tako pomembno, če je klimatska naprava nadzorljiva ročno ali elektronsko; tudi z ročno nastavljivo klimo lahko učinkovito ohladimo notranjost in če nam je prehladno, enostavno nastavimo ustrezno temperaturo - nič slabše ali počasneje od elektronike. Upal bi se trditi, da je ročno uravnavanje temperature bolj učinkovito kot samodejno. A še bolj nesmiselne so klimatske naprave z ločnimi območji hlajenja (ali gretja). Ker je potniški prostor v avtomobilu sorazmerno majhne prostornine (tudi v velikih avtomobilih) in ker posamezna območja niso prav nič ločena med seboj, tudi ločeno hlajenje ne more učinkovito temperaturno ločiti notranjosti. Poskusite sami in izmerite temperaturo levo in desno - če boste dosegli razliko več kot eno stopinjo, je to že uspeh. Takšno razliko pa lahko dosegemo tudi s pravilno usmeritvijo in prepustnostjo hladilnih šob.

Kaj pa kompas v avtu? Da, če se slučajno vozite po Sahari, ste žejni in vas bo le pravilna smer vožnje pripeljala do najbližje oaze. V ostalih primerih je kompas seveda povsem odveč; na srečo ga vgrajujejo le v nekatere terenske automobile, verjetno zato, da bi poudarili avtovrstični, pustolovski značaj avtomobila (in voznika).

Se nadaljuje

VW - Prav nič ljudske cene nemškega SUV

Novi touareg poslej zmogljivejši

Novi bencinski osemvaljni motor FSI zmore 257 kW - Dizelska paleta motorjev ni doživelha sprememb

Pred štirimi leti je bil VW touareg neznanka, danes 300 tisoč touaregov potem, je nemški SUV postal gotovost.

Ljubitelji zmogljivih motorjev bodo veseli novega bencinskega V8 osemvaljnika z neposrednim vbrizgom goriva (FSI) in 257 kW, kakršnega poznamo iz zmogljivih audiiev. Z enako tehnologijo neposrednega vbrizga je opremljen tudi 3,6-litrski V6 FSI z 206 kW, najmočnejši motor, 6-litrski dvanajstvaljnik v valji v postaviti črke W in 331 kW, pa je zdaj na voljo le v ekskluzivnem Volkswagnovem programu VW Individual. Dizelska motorna paleta je ostala nespremenjena in sega od 2,5-litrskega TDI petvaljnika s 128 kW prek 3-litrskega V6 TDI s 165 kW do zmogljivega 5-litrskega V10 TDI motorja z 230 kW. Cene niso prav »ljudske«: gredo od 45 do čez 80 tisoč evrov.

**NUDIMO VAM BREZPLAČEN
ZIMSKI PREGLED**

Guštin snc
SERVICE PARTNER
OBRTNA CONA "ZGONIK" UL. Proseška Postaja, 29/a - Tel. 040 225343 | email: assistenza@gustin.autogerma.it

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV:** Primorska kronika
20.25 Števerjan 2007: Ansambel Tapravi faloti
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dok.: Et(h)nos tudi mi, Bratina - Tomizza (pon.)
22.30 Lynx
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.05 Aktualno:** Anima Good News
6.10 Nad: Sottocasa
6.30 Dnevnik, prometne informacije in vreme
6.45 Jutranja razvedrilna oddaja Unomattina (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00) dnevnik
10.40 Gremo in kino
11.00 Aktualna odd. z nasveti za dobre nakupe: Occhio alla spesa
11.25 Vreme in dnevnik
12.00 Variete o kuhrske spretnosti: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana - Zgodbe (vodi Caterina Balivo)
14.45 Nad: Incantesimo (i. Delia Boccardo, Paolo Ferrari)
15.50 Variete: Festa italiana
16.15 Variete: Življene v živo
16.50 Tg parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L' eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuo
21.10 TV film: Giuseppe Moscati (biog., It., '06, r. G. Campiotti, i. Beppe Fiorello, Ettore Bassi, Kasia Smutniak)
23.10 Dnevnik
23.15 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

- 6.00 Replay show**
6.30 Tg2 Medicina 33
6.55 Skoraj ob 7-ih
7.00 Jutranji variete: Random
10.00 Svet v barvah
10.15 Tg2 Dnevnik/Meteo, Medicina 33, Potovanja
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.50 Medicina 33
14.00 Aktualno: Italija na 2.
15.50 Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alida D'Eusanio)
17.20 Nan: One Tree Hill (i. Bethany Joy Lenz, James Lafferty)
18.05 Tg2 Dnevnik
18.10 Rai Tg šport
18.30 Tg2 Dnevnik/Meteo 2
18.50 Reality: Otok slavnih
19.40 Nan: Piloti, 19.50 7 vite (i. Luca Setta, Elena Barolo)
20.25 Izžrebanje lota
20.30 Dnevnik
21.05 Aktualna odd.: Annozero (vodi Michele Santoro)
23.05 Dnevnik Tg2
23.20 Variete: Artu' (vodi Gene Gnocchi), 0.30 Scorie

Rai Tre

- 6.00 Rai News 24**
8.05 Mi smo zgodbina
9.05 Film: Toto' tuttofare (kom., It., '67, i. Toto', Gisella Sofio, A. Steni)
10.45 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport, vreme
12.25 SP v kolesarstvu
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Okolje Italija "Očistimo svet", 15.05 59. Prix Italia
15.15 SP v kolesarstvu
17.00 Dok.: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad: Un posto al sole
21.05 Film: La tela dell'assassino - Twisted (thriller, ZDA, '04, i. Ashley Judd, Andy Garcia)

- 22.50 Dnevnik, deželne vesti**
23.05 Tg3 Primo Piano
23.25 Dok.: Blob - Pregled avtorja - Maurizio Costanzo

Rete 4

- 6.00 Pregled tiska**
6.25 Nan.: Quincy, 7.10 Hunter (i. Fred Dryer), 8.40 Pacific Blue (i. Jim Davidson)
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubljanska vročica
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, promet
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu (i. Jürgen Heinrich, Klaus Ponitz)
16.00 Nad.: Steze
16.20 Film: Il principe coraggioso (pust., ZDA, '54, r. H. Hathaway, i. James Mason, Janet Leigh, R. Wagner)
18.55 Dnevnik, vreme
19.35 Aktualno: L' antipatico, 19.50 Zamislivost Tg4
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: D' Artagnan (pust., ZDA-Nem.-Luks., '01, r. P. Hyams, i. Justin Chambers, Mena Suvari)
23.30 Film: Sfera (fant., ZDA, '98, i. Dustin Hoffman, **Sharon Stone**)

- 19.10 Variete: Camera Cafe'**
19.45 Risanke: Dragon Ball Z
20.30 Variete: Candid camera
20.45 Kviz: Prendere o lasciare (vodi Enrico Papi)
21.05 Variete: Mai dire Candid
23.00 Variete: Le Iene (vodijo Ilary Blašsy, Luca Bizzarri, Paolo Kessisoglu)

Tele 4

- 8.05 12.00, 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik**
9.00 Aktualna odd. v živo
10.35 Nad.: Marina
11.30 Nan.: Don Matteo 4
13.30 Kviz v živo
14.00 Vprašanja Illyju
15.10 Dok. o naravi
17.00 Risanke
19.55 Športne vesti
20.05 Potovanje v Kenijo
20.55 Nan.: Street Legal (i. Cynthia Dale, Anthony Sherwood)
22.35 Karnija, navade in družba
23.40 Srečanja v kavarni "La Versiliana"

La 7

- 6.00 12.30, 21.00, 0.05 Dnevnik**
7.00 Aktualno: Omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
9.30 Nan.: Mai dire si, 11.30 Angelski dotik - The man upstairs (i. Della Reese), 13.00 Na sodišču z Lynn
14.00 Film: Professore a tutto gas (kom., ZDA, '65)
16.00 Dok.: Atlantida
18.00 Nan.: Stargate SG1
19.00 Nan.: JAG
20.30 Aktualno: Osem in pol
21.30 Nan.: Law & Order (i. Jerry Orbach, Benjamin Bratt)
23.30 Aktualno: Avere ventanni

Slovenija 1

- 6.20 Kultura/Odmevi**
7.00 8.00 Poročila
7.10 8.10 Dobor jutro
9.00 Poročila
9.05 Ris. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
9.25 Kviz: Male sive celice
10.10 Nad.: Novi jutri
10.35 Dok.: Koža, dlaka, perje
10.45 Z vami
11.40 Omizje: Svetlo v svet
13.00 Poročila, vreme, šport
13.35 Piramida
15.00 Poročila, promet
15.10 Mostovi - hidak
15.45 Ris.: Srebrnoglavi konjič
16.05 Kratki igralni film EBU: Emigrant (Poljska)
16.20 Enajsta šola
17.00 Novice, kronika, šport
17.30 Kontaktna odd.: Jasno in glasno - Kotracepcija
18.15 Duhovni utrip
18.30 Žrebanje Deteljice
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Kviz: Milijonar z Jonasom (vodi Jonas Žnidaršič)
20.55 Tednik
22.00 Odmevi. Kultura. Šport. Vreme
23.00 Osmi dan
23.30 Knjiga mene briga. Pogovori z Michalom Assayasonom: Bono o Bonu
23.55 Film: Skrivnost Malaterre

Canale 5

- 6.00 Na prvi strani, vreme**
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji Tg5
8.50 Vaše mnenje
9.00 TV film: L' orchestra di Sandy Bottom (dram., ZDA, '00, i. Tom Irwin)
9.40 Tg borza flash/Meteo5
10.55 Nan.: Supermarket, 11.25 Detektiv v bolnici - Vstajenje
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful (i. Katherine Kelly Lang, Ron Moss), 14.10 Centovetrine
14.45 Aktualna odd.: Moški in ženske
16.15 Nan.: 5 zvezdic - Nove ljubezni (i. Susanna Knetchl, Ralf Bauer)
16.55 Tg5 minut5
17.05 TV film: Rosamunde Pilcher: sanje nekega poletja (dram., Avstr. Nem., '04, r. Dieter Kehler, i. Antje Schmid, Sigmar Solbach, Stephan Schwartz)

18.50 Kviz: 1 proti 100

20.00 Dnevnik TG 5, vreme

20.30 Variete: Striscia la notizia

21.20 Nan.: Distretto di polizia 7 - Policijska izpostava 7 (i. Massimo Dapporto, Giorgio Tirabassi, Giulia Bevilacqua, Raffaella Rea)
23.25 Variete: maurizio Costanzo Show

Italia 1

- 6.05 Odprt studio**
6.15 Nan.: Zanzibar
6.35 Variete za najmlajše
9.05 Nan.: MacGyver, 10.10 Magnum P. I. (i. Tom Selleck)
11.10 Nan.: A-Team
12.15 Vaše mnenje
12.25 Odprt studio, vreme, šport
13.40 Risanke
15.00 Nan.: Veronica Mars, 15.55 Hannah Montana
16.50 Risanke
18.00 Mushiking, čuvaj gozda
18.30 Dnevnik, vreme

- (dram./muzikal, Fr.-Arg., '85, r. Fernando E. Solanas, i. Marie Laforet, Miguel Angel Sola, L. Murua)**

Koper

- 13.45 Dnevni program**
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK
14.20 Iz arhiva po vaših željah
15.10 Potopisi
15.40 Odmevi
16.10 Glasovi Dalmacije
16.40 Dok. odd.: City Folk
17.10 Pogovorimo se o...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Izostreiev
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, šport
19.25 Športna oddaja
19.55 Dok.: Rim
20.25 Avtomobilizem
20.40 Film: Zadnji kondor (pust.)
22.10 Vsesed - TV dnevnik
22.30 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika
22.50 Izostreiev
23.25 Primorski mozaik

Tv Primorka

- 10.30 Dnevnik, vreme**
11.00 Videostrani
16.50 lepet na kvadrat
17.50 Napoved dnevnika
17.55 Avto za vas
18.00 Nanovo
18.40 Videospot meseca
18.45 Rally magazin 15
19.15 Mladi o mladih
19.55 EPP
20.00 Dnevnik, vreme
20.20 Kultura
20.30 Gornje Posoče
21.30 Estrada
22.45 Odbojka
23.00 Dnevnik, vreme
23.30 Videostrani

RADIO

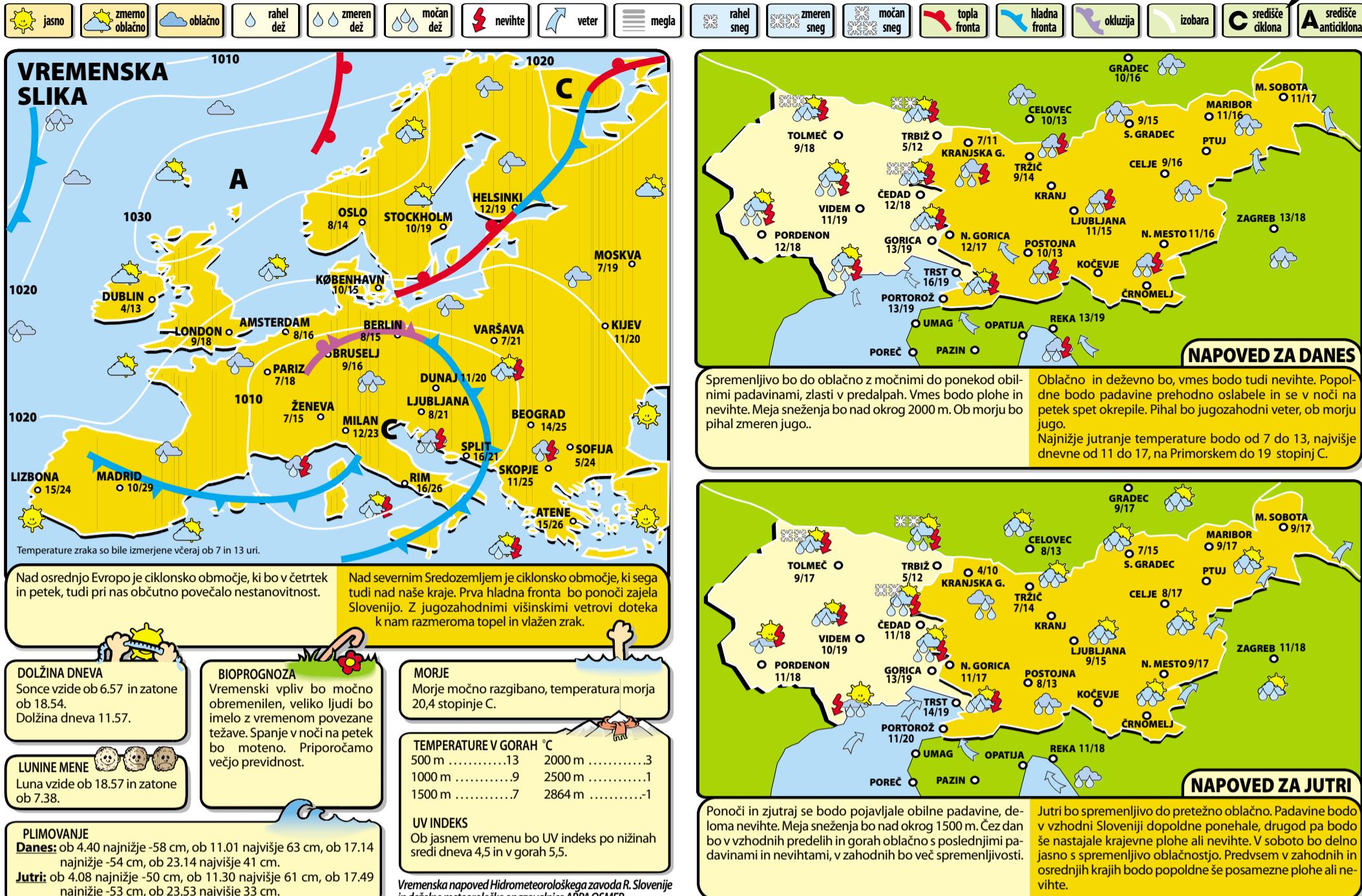
- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po našem, vmes koledar, pravljica in napovednik; 8.00 Poročila v krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.20 Odprta knjiga: Marie von Thurn und Taxis: Spomini na Rainerja M. Rilkeja (prip. M. Sardoč, r. B. Trekman); 11.00 Studio D; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Nepozabni operni liki: Luciano Pavarotti; 18.00 Kulturne diagonale: Dvignjena zavesa; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek.**

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjek; Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 9.10 Prireditve; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 13.00-15.00 Aktualnosti; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.30 Glasbena razglasica; 19.00 Dnevnik; 20.00 Mladi primorski talenti; 19.00 Dnevnik; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Rock roko umije, Blaž Maljevac.**

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Stekljen grad; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; Vreme, promet; 13.00 Svetnik dneva, Vse najboljše; Sanje o počitnicah; 14.35 Euro notes; 14.45 New entry; 15.05 Pesem tedna; 15.10 5x5; 15.30 DIO; 16.00 Ob 16-ih;**

ILIRIKA
TURIZEM
LastMinuteCenter

EGIPT - TABA 28.10. **629€**
 Hotel 4*
 7 dni, polpenzion, letalo iz LjU

DUBAJ 31.10. in 28.11. **722€**
 Hotel 4*
 3 dni, počitnice in ogledi, letalo iz LjU

VENEZUELA 3.10. **1.294€**
 Hotel 3*
 14 dni, vse vključeno, letalo iz KLU

KUBA 27.9. **889€**
 Hotel 4*
 14 dni, vse vključeno, letalo iz MUC

NOVA GORICA UI. Gradnikove b. 7
SEŽANA Partizanska 37a
KOPER Pristaniška 2
 tel: +386 5 333 42 43 tel: +386 5 734 14 10 tel: +386 5 627 84 10

www.lastminutecenter.si

ITALIJA - Po oceni nekaterih naj bi popačila lepotne ideale najstnic

Protesti zaradi presuhe nove italijanske miss

RIM - Izbor nove lepotne kraljice je na Apeninskem polotoku letos zanetil žolčne razprave. Nova miss, 18-letna dijakinja Silvia Battisti, je po prepričanju mnogih namreč presuha in daje slab zgled mladim dekletom. Letošnja najlepša Italijanka je doma v deželi Veneto, visoka je 180 cm, tehta pa zgolj 51 kilogramov.

»Na izboru za miss Italije, ki ga je prenašal prvi program državne televizije RAI 1, je zmagalo dekle, ki je zelo suho. Na modnih revijah in televiziji je nevarno kazati presuha dekleta, ker lahko popačijo lepotne ideale najstnic,« je menila Fabiola De Clerq, predsednica društva, ki se bojuje proti motnjam v hranjenju.

Kritično se je o novi lepotici izreklo tudi slavni fotograf Oliviero Toscani, ki je sicer v ponedeljek predstavil šokantno akcijo proti anoreksiji. »Silvia Battisti je presuha. Miss je zaradi izkriviljenih predstav o lepoti na žalost izvilo nekaj idiotov,« je izbiro komentiral fotograf, znan iz oglaševalskih kampanj modne hiše Benetton.

Toscanijeva fotografija gole ženske, težke le 31 kilogramov, ki že od 13. leta trpi za anoreksijo, se je pojavila v italijanskem časniku La Repubblica in na jumbo plakatih v mnogih italijanskih mestih. Mnoge Italijane je razburila, modni kreatorji in italijanska vlada pa so jo pozdravili, saj v podnaslovu nosi slogan »NE anoreksiji.«

»Končno nekdo, ki kaže resnico: da za anoreksijo ni kriva modna industrija, temveč da gre za psihološki problem,« sta menila modna kreatorja Domenico Dolce in Stefano Gabbana. Giorgio Armani je ob koncu svoje modne revije v Miljanu dodal: »Prepričan sem, da so takšne akcije, s tako srhljivimi posnetki, upravičene in dobro tempirane.«

Emilia Costa, ki vodi center za motnje hranjenja v Rimu, je po poročanju italijanske tiskovne agencije Ansa sicer izrazila bojazen, da Toscani »bolnike izrablja za oglaševanje«. Endokrinolog Fabrizio Jacoangeli pa je izrazil strah, da bi uategnila fotografija med anoreksičnimi ženskami spodbuditi »tekmovanje«, katera bo bolj podobna ženski na posnetku.

Na omenjeni fotografiji je sicer francoska igralka Isabelle Caro, ki je že zelela s tem, kot je povedala v torek v Parizu, opozoriti dekleta na nevarnost anoreksije. »Suhost vodi v smrt in je vse prej kot lepa,« je za RTL povedala 27-letnica. Caro ima trenutno 32 kg, visoka je 165 cm. Kot je povedala, se je od fotografiranja do danes malce zredila. V minulih 15 letih je bila že večkrat v bolnišnici. (STA)

Silvia Battisti na lepotnem tekmovanju

RAZISKAVA - Materinstvo včeraj in danes

Današnje mamice spijo manj od svojih mam

LONDON - Mlade mamice danes, verjetno preveč v strahu za svoje otroke, spijo precej manj, kot so spale njihove matere in babice; prve štiri meseca otrokovskega življenja spijo tako v povprečju tri ure in pol, kar je polovico manj, kot so spale njihove mame. V prvem letu in pol otrokovega življenja pa spijo povprečno pet ur na noč, kažejo rezultati javnomenjske ankete, ki jo je opravila specjalizirana britanska revija Mati in dojenček (Mother and Baby). V raziskavi je sodelovalo 3000 mladih staršev, ki so med drugimi razkrili, da vzrok za nespanje ni le v skribi za otroka, temveč tudi v napravilih, ki jih uporabljajo, da slišijo vsak šum, ki ga povzroči otrok, in prav ti aparati zbujujo starše, predvsem mame. Ob uporabi nekaterih aparatov, predvsem senzorjev dihanja, ki sprožijo alarm ob najmanjši spremembi dihanja, se mlada mama, precej manj kot oče, zbuja ob najmanjem šumu, tudi takrat, ko posredovanje pri otroku ni potrebno.

Po mnenju urednice revije Elene Darlymple bi bilo za današnje mame bolje, če bi upoštevale nasvete svojih babic, ki so otroka položile v zibelko in ga pustile, če je bil sit, jokati, dokler ni zaspal. Čeprav danes nihče ne priporoča, naj starši otroka pustijo jokati do onemogoč, bi morala mama otroka položiti v posteljico budnega in ga pustiti, da zaspi. »Če otrok zaspi med dojenjem, ali če ga pestujejo pred spanjem, se ponoči, ko se zbudí in ugotovi, da ni v naročju, prestraši,« je dodala.

Darlymplejeva je kritizirala tudi današnje očete, ki so v skribi za otroke manj prizadetni od mater in ne vstanejo, če otrok joka. 55 odstotkov vprašanih očetov tako ponoči nikoli ali skoraj nikoli ne vstane, kadar joka otrok, 23 odstotkov pa se jih sploh ne zbudí. Očetje bi morali skrb z otroki deliti z materami, je prepričana Elena Darlymple.

Vejezične krajevne table za Linz - EPK 2009?

LINZ - Linz naj bi kot Evropska prestolnica kulture (EPK) 2009 dobil večjezične krajevne table. Zamisel za ta projekt je nastala v umetniški skupini »Social Impact«, včeraj, na evropski dan jezikov, poroča lokalni časnik Neue Volksblatt. Dodatne table nameravajo postaviti neposredno ob obstoječih tablah na mestnih vpadnicah. Projekt pa še ni dobil dokončnega potrdila, saj deželne zgornjeavstrijske oblasti trenutno preverjajo pravne temelje. Namen projekta je preizkusiti, »koliko mednarodna in koliko odprta je dejansko prestolnica kulture«, je pojasnila omenjena umetniška skupina.

Dodatne table naj bi opozorile tudi na »različne kulturne sisteme in pisave prebivalcev v Linzu«. Po podatkih iz leta 2006 namreč v Linzu živi približno 25.000 tujcev, ki pripadajo najmanj 40 narodom - večina jih je iz območja nekdanje Jugoslavije, Turčije in Nemčije.

Umetniki bi radi z akcijo vzbudili pozornost, morda pa celo vznemirjenje pri organizatorjih dejavnosti v sklopu EPK 2009. Dvojezične table na Koroškem, sicer iz povsem drugih razlogov, že več desetletij netižo razprave in spore, zato »Social Impact« pred izvedbo akcije načrtuje spremjevalne dogodke za vzpostavitev »družbenopolitičnega diskurza« s prebivalci Linza. (STA)